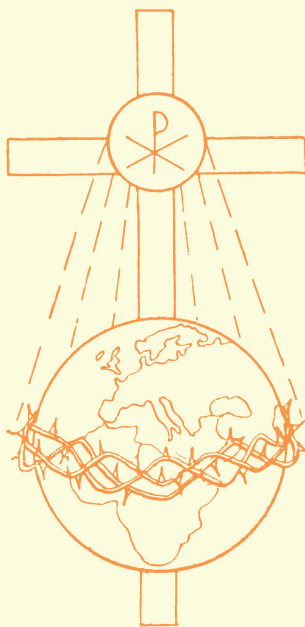


SZENTBESZÉDEK A GYAKORI SZENTÁLDOZÁSRÓL



SZALÉZI MŰVEK

***Szentbeszéd a gyakori
szentáldosásról***

Szentbeszédék a gyakori szentáldozásról

Írta :

VARGA R. JÓZSEF

szendehelyi esperes-plebános



Szalézi Művek

Nihil obstat. Dr. Geysa Pataky censor. Imprimatur. No. 5841/1944. Vacii, die 19-a
Octobris 1944. † Josephus episcopus.

ELŐSZÓ

Kegyelmes Főpásztorunknak nagyon lelkén fekszik az apostoli kötelesség, hogy a híveket minél inkább a Szentségi Úr Jézushoz vezessük.

Ennek köszönheti létét e szerény kísérlet, mely legmagasabb megbízásból készült.

Túlzsúfolt munkabeosztásunk mellett alig tudunk belemélyedni a szentbeszédek kidolgozásába. Bár a célszerűség és bensőséges átélés a gyakorlatban többnyire pótolja a készüllet alaposágát.

Néhány módszeres megjegyzést szabadjon mégis a sorozat elé tennem.

Ne feledjük pastorációnk végső célját: Jézushoz emelni a lelkemet, hogy itt a földön már a legszorosabban egyesülhessenek s odaát színről színre megláthassák az Élet Urát.

Valamikor P. Ábel idejében nem tartották jónak a **szentbeszédet**, ha a halálról nem volt szó benne. Mai lelkimesterek azt hangoztatják, legalább egy gesztussal, egy példázattal irányítsuk a figyelmet a tabernákulumi Úr Jézusra.

De kevés volna csak a szentbeszédek hatásától várni az eucharisztikus fellendülést. Az Élet igéit hirdetni a nélkül, hogy az Életről szó essék, szinte ellentmondás. Még nagyobb hiba volna az Élet nélkül élni! A híveket ép ezért minden más módon is közelebb kellene hoznunk a nagy valóság megértéséhez: Közöttünk az Úr, életünk adója s fenntartója!

Szentbeszédeinkre miért ne lehetne a mai modern propaganda legelterjedtebb eszköze: a **röpiratot** felhasználni? Szent Missiók meghirdetésénél, lelikgyakorlatrendezéseknél kitűnően bevált. Nagyobb megmozdulást egy mai élet iramával versenyző plébániai adminisztráció e nélkül el sem kezd. Híveink figyelmét legnyomatékosabban templom előtt, iskolások útján s egyesületekben szétosztott röplapokon hívjuk fel a nagy központi érdekekre s célkitűzésekre. Kenyeres Lajos papestvérünk a könyvében kitűnő mintáit közölte le ezeknek a lelkipásztori röpiratos üzeneteknek. Miért ne közölhetők pl. sorozatunk témáit, szónokaink sorrendjét? Miért ne hívhatnók meg őket egy-egy közös szentáldozási alkalomra templomi plakáttal — a kapura függesztve?

Ne hagyjuk kihasználatlanul a **liturgiát**. **Hétköznapi** szentmiseken természetszerűen unhatják a szentmisét jó híveink, mert nem kapnak külön nekik szóló foglalkoztatást. Talán másutt is bevállik, amit egyes helyeken sikerrel alkalmaznak: szent Evangélium után (gyászmisékben az utolsó Evangélium után) felolvasni egy-egy Jézus Szent Szíve elmélkedést megfelelő vezérkönyvből.

Vasárnap oly helyeken, hol az egyetlen szentmise többnyire

később kezdődik s elhúzódik csaknem délig, érthető módon tartózkodnak a szentáldozástól, hisz kevesen bírják ki a szentségi böjtöt. Alkalmas volna egy korábbi csendes szentmisét bevezetni. A **binálás** lelki haszna kiszámíthatatlan. Nehéz, de megéri.

Adjak a **gyónatószekben** eucharisztikus indításokat. Főként az engesztelő szentáldozásokra s eucharisztikus apostolkodásra a családban.

Beteghez vigyem önként szívesen **elsópénteken** az Úr Jézust. Néha az egész család, utcaszomszédság megtér előzékenységünk láttára.

Hirdetőtáblán a heti szentmisék kiírása után jelezsem a hétnek liturgiailag és helyi szempontból nevesebb napjait, kiemelve az oltárközösségben való megülesüket.

Plébániai irodában **temetés**-bejelentésekor felhívhatnók a hátramaradottak figyelmét arra, mily nagy vigasztalást nyerhetnének, ha a szentgyónásban megtisztult szívvel vennének részt a gyászmisén és azon megáldoznának, a nyerhető búcsúkat felajánlva az elköltözöttért. Mélyen megható s gyakorlatilag a leghatásosabb részvét, amit Svájcban régóta folytatnak a megholtakkal szemben az ismerősök, jóbarátok: a plébánián szentmisét jegyeztetnek előérette, erről egy izléses gyászkeretes szelvényt kapnak, melyen feltüntetik a szentmise idejét s helyét s részvételjes sorokkal megküldik a hozzátartozóknak! Megértjük világosan ebből, mi a különbség az affektív és effektív részvét között.

Néphit szerint **avatás** előtt nem járulhat szentségekhez az új anya. Mily egyszerű az avatással kapcsolatos szentáldozás bevezetése — önként adódik. S van-e megragadóbb, mint az új Élettel karjukon leborulva látni az anyákat az Élet forrása előtt.

Társadalmi téren is terjeszthetjük a szentáldozás eszméjét. Sokszor kérnek fel minket magánügyekben közreműködésre, egy kérvény megírására stb. Az egyszerű nép gavallér s kérdi: mivel tartozik? — Legyünk életrevalók. Igenis fogadjuk el hálájukat: kérjünk egy-egy engesztelő szentáldozást.

A **Magyar Missale**-t ajánljuk bérmálási s más alkalmi aján-dékul.

Iskolában a tanulókkal irassuk be kis noteszükbe az év elején saját, szüleik s előljáróik évfordulóit, a családi jubileumok dátumait. Értesük meg velük, hogy ezeken a napokon kérjenek egy szentáldozást családtagjaiktól. Egész családok élete önként eucharisztikussá válik.

Gyermekekkel ne restelljünk **utcán** pár jó szót váltani. Érdeklődjünk szüleikről, nagyszüleikről: már rég nem láttam a templomban, csak nem beteg stb. — Üzenetnek veszik nem egy esetben s jönnek bocsánatkéréssel, mentetgetve magukat a mulasztásokért.

Gyónatószekünkben rendszeresen foglaljuk el helyünket, akár van gyónó, akár nincs, mindennap a szentmise előtt és szombat délután. — Hamarosan megindul az élet az oltár körül.

Nagyobb plébániákon, hol paptársak többen is működnek együtt, mély benyomást kelt a hívekben, ha a püspöki paloták, szerzetes-házak etikettjét követve rövid ebédutáni **adorációra** át-

vonul a papság a templomba. Sok százalékkal emelkedik a papság hitele a hívek szemében.

Arsi zárándok vallotta Vianneyről: „Láttam Istent egy emberben.” Ezt, ha nem is állíthatjuk rólunk is ennyi joggal, de ne is tagadhassák a liturgikus funkcióinknál — akármily fáradtak vagyunk is!

A pap eucharisztikus szívét naponta újra tölti illatos olajjal az **elmélkedés**. — Ha lehet ezt is végezzük a szentmisék előtt vagy után az oltár előtt. Így a hálaadásnak is megadatik a maga ideje s módja.

— Cor Jesu: cor Pauli: cor sacerdotis! —

Szentmisék után, mikor színben végezhetjük, és a diákmisék után, alkalmas volna talán néha a gyakori szentáldozás elterjedéséért imádkozni.

De imádkozunk magunkért is sokat!

SZERZŐ

O R E M U S

Omnipotens et misericors Deus, humilitatis meae preces benignus intende: et me famulum tuum, quem nullis suffragantibus meritis, sed immensa clementiae Tuae largitate coelestibus mysteriis servire tribuisti, dignum sacris altaribus fac ministrum, ut quod mea voce depromitur, tua sanctificatione firmetur. Per Dominum N. A.
(Oratio pro seipso sacerdote.)

Róm. 8, 18, 19. Amiket most szenvedünk, nem mérhető össze a jövődő dicsőséggel... a teremtett világ várakozása sóvárog az Isten fiainak kinyilvánítása után..

I. KIÁLTÁS KRISZTUSHOZ

Hindu költő szívéből szakadt fel a vágy, mint a sötétben anyját kiáltó gyermekből: „Nézz körül, Krisztus, Európában! Nem kellesz már. Nem hiányzol. Fordulj Kelet felé! Jöjj át a tengeren hozzánk. Mi szeretünk, várunk!”

Elismerem, Európa hibás e panaszban. Tolsztojnak is van abban igaza: „Nincs más baj, csak Nyugat elvesztette Krisztust...” Belerögződött csakugyan a mai emberiség ebbe a világba, hogy életnézése a szem látóhatárára szűkült és nem ér rá választ adni Istennek az öröklét kérdéseire. Evilági lét s nemlét megoldásai kötik le minden figyelmét. A helyzetkép pillanatnyilag tragikusan véres. Ennek ellenére is alig van, aki Isten hívására határozott nemmel felelne! A lélek ügyeit ugyan későbbre halasztotta **átmeneti korunk**, sokat **yeszített** Egyházunk **birtokállományából** is, mondhatni csupán a Gondviselés hitét tartotta meg, az Oltáriszentséget pedig, vallásosságunk szívét gyakorlatilag kikapcsolta, mint a vezető, mikor hegyről lerohanásában az autómotort nem járhatja.

1. ÚTBAN HAZAFELÉ KRISZTUSHOZ

tart a nyugati keresztény lélek. Ez a valóság. Alig várja, hogy letehesse a páncélt s újra apa s hívő lehessen! Ámulna ázsiai testvérünk, templomaink kapui hogy nyílnak meg naponta s mily boldogan találja s pihenteti meg magát a lát-szat szerint magavesztett nyugati keresztény!

Megindulnak a **vakok**, akiknek eddig alig három találkozásuk volt az Egyházzal: keresztelkedésükkor, igazoló okmányaik váltásakor s temetésükkor. — Vége a káprázatnak. Látják, hogy nem elég jó szakembernek lenni s ha vak vezet világtalant, nem jutnak messze. Krisztusra bízzák további életútjuk irányítását. Isszák a rég nélkülözött fényt, mely a 2000 éves Egyház szentélyeiben körülöleli őket.

A **sánták**, akik jobbról balra bicegtek. Mint ahogy az erdei kápolna tornyából harangszóra kirepül minden éjszakai lakó, úgy hagyja el őket a kétely. Nincs más, csak Krisztus, aki a történelem elszabadult vad fogatát a lejtőn leállítani tudja!

A **bénu**lt titkos keresztények kinyitják szívük-lelkük kapuit, hogy áthömpölyöghessen rajtuk Krisztus kegyelmének tavaszi áradása.

Már hozzáfogtak a **siket** keresztények — a „csakazértse” lelkek — az új világrendhez lebontani a pénz, osztály, vérgöög válaszfalait, betölteni az erkölcsi élet folytonossági hiányait, kiegyenesíteni a szociális kérdés görbéit s letisztogatni Krisztus lábai előtt a közélet botránygöröngyeit.

És készül az „**Egység útja**” nemzetek és felekezetek között. Bertrand L. nem restelli leírni benső átalakulását. A betlehemi ferenceseknél éjféle misén, mikor a keletiekkel a nyugatiak is körülállták az oltárt, kimondhatatlan érzés fogott el. Szívem kitágult s elolvadt Krisztus szeretetében! Egy hely még szabad volt az áldoztatórácsnál. Oda kellett lépnem s ismeretlen testvéreimmel én is az Oltáriszentségi Jézushoz emeltem ajkamat...

2. MEGÚJULÁS AZ OLTÁRISZENTSÉGBEN

lehetséges egyedül. Érezzük ezt mindannyian e vészterhes időkben, mikor egy nap többet élünk, mint valamikor éveken át. Visszavágyunk Ahhoz, akiben még nem csalódtunk! **Aki** ígését mindig megtartotta. Világos előttünk a légcisák félelmetes tűzijátékának fényében, hogy **a)** nem vagyunk függetlenek a külső nagyvilágtól, de függvényei sem lehetünk! Van bennünk egy zárt belső egység, melyet bombákkal sem lehet megadásra bírni: **öncélú egyéniség** vagyok s ennek a magasabbrendű igényeit tartozom elsősorban szolgálnom. **b)** Senki magának nem élhet, még meghalásunk is **közösségi érdek**et szolgál, helyet adni az új nemzedéknek! **c)** Katasztrófális igazában csak az volna: feledni, vagy tagadni, hogy **másvilági végkielégítés** lesz az egyesek részére s **végkiegyenlítés** a Teremtő számlája javára, melyet a történelmi igazságszolgáltatás fizet Krisztus kezébe. E világban élünk ugyan, de sem e világból nem vagyunk, sem e világért. **d)** Történetünk nem akkor kezdődött, mikor először

anyakönyveztek, de nem is akkor végződik, mikor utoljára törzskönyvezik nevünket. Isten kezébe vagyunk beírva! **Isten házanépei** vagyunk, egyenlőre földi kiküldetéssel idehelyezve! e) Hol, ha nem az Istennél, lehetünk csak otthon! Az örök Igazság, Jóság, Szépség az **Oltáriszentségben** rejtőzött el, hogy megtalálhassam, amikor lelkem megszomjazik az Életre.

Gasquet bíborosnak 30 éve még így felelt egy angol bányász arra a kérdésre, mi a véleménye Krisztusról: „Nem ismerem, legalább is az én tárnámban ilyen nevűt nem ismerek.” Ma, hogy naponta háromszor is ránkkopogtat a repülő halál, kinyitotta mindenki szíve belső kamráit s remegve olvassa ajtaján az Élet Urának névjegyét: Krisztus!

Sadhu Sundar Singh azzal intézte el Európát, kettétörve egy patakból kiemelt lapos kavicsot: „Nézétek, benne van fejebubjáig a kegyelmek áradatában s mégis bensejében porlóan száraz, nem hatotta még át Krisztus!” Charl Nicolli is mintha ezt bizonyítaná, mikor megtérése előtt magát a katakombák mécséhez hasonlította, melyen rajta ugyan a Krisztus-monogram, de rég nem világít, kívül ékesség, belül üresség... De az is tény, hogy van egy Irországja Európának, melyről de Valera azt írhatta: „Itt csak praktizáló katolikusok vannak!”

A hitetlen Renan unokája Psichari, hadgyakorlat idején egy napi szabadságát arra használja, hogy elsópénteki szentáldozását elvégezze! Gyalogolt, hogy engeszteljen. Dél felé érkezett, koplalt. Kiért, miért, hogyan, ha kereszténysége nem életes? Pedig akkoriban még az ő hazájában divatos volt az ilyen iskolai tréfálgozás: Ki tanítja az embert, hogy ne lopjon? A rendőrség. Mi lesz az emberrel, ha meghal? Csontváz. Ki volt Jézus Krisztus? Palesztinai tudós... Krisztust megvallania tehát igazán bátor hitvallást kívánt! S mind több hitvalló, mint a tagadó napjainkban.

3. EUCHARISZTIKUS SZENT FEHÉR VILÁGFORRADAÁLÓM

van készülöben. Sejtrendszerűen. A szívekben. A kisdedek az élen! Az erő századában pedig! S a második világháború vér- s acélfürdőjében megedzett s megtisztult férfiak a kicsinyek lábaihoz ülnek megtanulni egy magasabb világtrend alapeszméit.

Marika világfelforgató dolgokat művel! Még csak 4 éves, de már az óvodai pajtásait inficiálta hihetetlen terrorisztikus hajlamaival. Apja nem győzi csodálni. Elmélyülve figyeli s meg-megkönyyezi, érzi, soká nem állhat ellen ő sem s rá is kerül hamarosan a sor! Őt kócbabája van Marikának s ezek az ő első elvtársai, akikkel a világ meghódítására tör! Minden harangszóra letérdelteti őket s mindegyikkel egy-egy Miatyánkot, Üdvözlégyet imádkoztat. Elsővel a Hazáért, másodikkal a honvédekért, harmadikkal apuért, negyedikkel anyuért, ötödikkel sajátmagáért.

Erzsike csókot dobál szeretség a világtájak felé s közben suttogja: Istenkét nagyon szeretem!

Iluska mindennap kérdi: Mikor jön a Jézuska? Nyáron is? Szeretne Jézuskához utazni. Fontos dolgokat kellene megbeszélnie. Csak anyunak árulhatja el...

Pistike pléhtelefont kapott névnapjára. Halló! Halló! — szól a kagylóba. — Itt Pistike s ott? Mennyország? Angyalka kérem, kérem kapcsolni Jézuskát, meg akarom köszönni, hogy a bombáktól megmentett minket!

Lacika már 6 éves, korai áldozó. Légópincében átkarolja reszkető anyját: Ne félj! Nem érzed, ma is megáldoztam, itt van a Jézuska velem! Ő megvéd!

Miska már nagy fiú. Pásztorkodik a hegyekben. Turista tréfálna: 10 pengőt kapsz, ha megmondod, hol az a jó Isten, akihez most imádkoztál. Én meg ezt a szép piros almát adom, ha megmondja, hol nincs! — Eggyel még sincs azonban tisztában ő sem. Folyton kérdi apját, mi az a gonosz a Miatyánkban. Valami sejtelve van a rossz szellemről. A bajokról. A bűnről. De még szemtől szembe nem találkozott ezekkel. Apja mindig zavarban van, ha ilyeneket kérdez tőle.

Csoda-e, ha Gounod könnyezve térdelt a kis elsőáldozó elé: „Áldj meg, kedves fiacskám, te az élő Istent hordozod magadban.“ Brentano méltán írhatta: „Néha itt a szívemben, ebben az elfelejtett sarokban felsír egy kis fiú nagyon fájon... az én elvesztett gyermekhitem...“

Igen, az ember szívében van egy hely, melyet csak az Isten tölthet be! (Gillis). S amikor valaki elindul az Isten felé hogy meginvitálja üres, kiégett szívébe, hogy élete teljes gazdagságát visszanyerhesse, akkor az Eucharisztia szent, fehér világforradalmának egy új zászlóvivője született újjá!

Holt ház a templom, ha nincs benne tabernákulum s abban Krisztus! Holt tömeg az Egyház, ha nem élte tagjait a krisztusi Élet!

Nagyhangú ifjú sajnálkozik a vonatablagnál a falusi templomos népen. De óhitűek! Őt utitársa erre átadja névje-gyét: Mi is abból a fajtából vagyunk. — Egy ezredes, orvos, földbirtokos, ügyvéd s egy tanítónő.

Kirajzolódik már Európa arcán **az új lelkeség!**

Felelősség saját **lelkéért**, a **korért**, melybe született. A **bűntudat** multért. Hogy minden azon múlik, mint bírálom el az őszülők első bűnét, mely **engedetlenség** volt, **hitetlenség** s **kevélység** Istennel szemben. „Miért nem esztek?” S hallgattak a sátánra. „Mely napon esztek, meghaltok.” S nem hittek Neki. „Lesztek, mint az Isten.” S a sátánra sza-vaztak. — Ezeket jóvátenni csak **új állásfoglalással** lehet: **engedni, hinni, megalázkodni Istennek**, mikor azt parancsolja: „Vegyétek, egyétek, ez az én testem.” „Ha nem eszitek, nem lesz élet tibennetek.” „Ha valaki eszi testemet, örök élete leszen s Bennem él s én őbenne.”

Európa s az Isten Krisztusban találkozni fog. Krisztusra szükség van nálunk is! Krisztus! Mi is szeretünk! Mi is vá-runk! Jöjj át szíveinkbe a tabernákulumodból! Istenséged végtelen tengeréből szállj át életünkbe!

Anzerov Alexandra „A némák országából” c. munkájá-ban írja: „Sinylődünk a kórház ágyain. Húsvét hajnalát vártuk. Reggel váratlan felnyilt a terem ajtaja s belépett egy pap, kopott reverendáján fehér stóla... s így köszönt: Krisztus feltámadott, Alleluja! Első megdöbbenéstől minden-ki némán figyelte a bátor hitvallót. — És még másnap is zsongott sokat ígérőn, boldogítón: Alleluja, feltámadott, itt van!

Súlyos lázakban nagyon beteg Európa lelke. Az Egyház maga is sok sebtől vérzön hozzálép: Hallod? A századok hal-hatatlan királya kopogtat kapuidon! Nyisd ki! Engedd visz-sza! Vesd magad zokogó panasszal lábaihoz: Krisztus! Ki-fosztottan, nagyon kifáradva, halálosan megcsonkultan itt vagyok. Add, hogy lássak! Add, hogy járjak!

Róm. 8, 21—23. A teremtett világ felszabadul majd a romlottság szolgálatából... magunkban hordjuk a lélek zsengeit... sóhajtozunk bensőnkben s várjuk az Isten fiaivá fogadásunkat.

II. AZ EGYHÁZ ÉS MÁRIA KEZÉN AZ OLTÁRI-SZENTSÉGHEZ

A krasznahorkai vár címerének jelmondata, melyet Széchenyi is szívesen idézgetett: „Nem látszani, hanem lenni!” Más szóval: Legyünk azok, aminek látszunk!

Kirakati palackban tokaji címke alatt poshadt festett víz lotyog. Eremben vajjon Krisztus vére pezseg-e?

Az **emberi lélek természeténél fogva keresztény**, mondotta Tertullian. Mi a természete? Végtelenbe feszülő szépülési s boldogulási vágy! Mikor megkeresztelkedett, ezt elégitette ki. Fenntartja, növeli, fokozza az Oltáriszentség! Isten az ember **átistenítése** által akarja magát megdicsőíteni s boldogságát megosztani vele. Ez a titka a vallásunknak! Az egész evangéliumi jóhir nem más, mint folytonos átváltozás, betestesülés az Istenbe — az első csodától az utolsóig, Kánától Nagycsütörtökig. Vízből bor, borból vér, földi emberből Isten gyermeke lesz. Nem katekizmusi tételek összege tehát a mi kereszténységünk! Hite nem annak van, aki kérdéseire felelni tud, hanem, aki azok valóságát átéli. A nap-sugár csókjára szomjas tulipánhagyma sziromba, szépségbe akar öltözködni, a földbe temetett búzaszem aranykalászról álmodik. A katolikus lélek is ösztönösen, természeténél fogva igazi életterébe tör, minden sötét göröngyön át, Isten csókjára szomjas. Krisztusba akar öltözködni, hogy kibontakozhasson hozzá méltó teljes létgazdagságában.

Elindul a por a hegyhez, a vízcsepp a tengerhez, a szentjánosbogárka a naphoz, ember az Istenhez, hogy a hit, parancsok s kegyelemeszközök hármassá márványlépcsőin Hozzá emelkedhessék s eljegyezze magát Vele, mert neki csak az Isten elég.

Könnyű a vadalanyba nemes ágat ojtani. De a lélek

hogy fogadja be az Istent? — Istenem, lényedbe vagyunk ágyazva, mint a föld a nap vonzásába s fényébe. A kő nem tud vonzásról. Az én szívem ne legyen hegyről leguruló kő, mely összezúzza magát, mert elhagyta a magasságokat, hanem találja meg a közvetlen kapcsolatot a Te Szíveddel!

1. KÉZENFOG AZ EGYHÁZ BESZÉDES HAGYOMÁNYA S ZSINATI TANÍTÁSA.

Elvezet a kenyérszíne alatt elrejtőzött Istenhez, rámutat a tabernákulumra: a Mester itt van, hív s vár Téged. Bemutatja, hogy az első krisztuskövetők mit tartottak az Oltáriszentségről. Szent Lucina **II. századi katakombájának** kamrájában úszó hal képe látható, mely kosarat hord a hátán, benne kenyér s bor, a Nagy Szentség anyaga. A hal tudvalevően Jézus jelképe. Mit tanít e hagyomány? Hogy az ősök szóról-szóra értették Krisztus utolsóvacsorai szavait: Ez az én testem! És hogy az átváltoztatott kenyér-ostya az élő Krisztus maga! Iszonyú titok, melyért milliók haltak meg!

120 őskeresztény ábrázolást ismerünk még az Oltáriszentségről. A tudomány tanúsítja, hogy a XVI. századi **tridentí szent zsinat** tulajdonképen csak világos **rendszerbe** foglalta őseink hitét, mikor előterjeszti, hogy **a) az Oltáriszentségben** Krisztus **igazán, valóban és lényegileg van jelen**, nemcsak, mint jelképben (Zwingli), nemcsak isteni erejével (Kálvin), vagy csupán a vétel pillanatában (Luther). **b) A** szentmisében történik az **átlényegülés** csodája, mikor a kenyér s bor az élő Istenember teste s vére lesz, hogy éretünk végtelen értékű **áldozat**, lelkünknek mindennapi **tápláléka** lehessen s **köztünk maradjasson** oltárainkon a világ végéig.

Amint a kenyér s bor izommá, vérré válik szervezetünkben, s azt fenntartja, táplálja, növeli, erősíti, akcióképessé teszi, üdíti, gyógyítja, kifejleszti s gyönyörködteti, tehát az önfenntartást biztosítja, úgy a szentáldozás Krisztussal egy csodálatos lét- és életközösséget teremt a lélekben, biztosítja magasabbrendű természetének igényeit táperő módján, kifejleszti, öntevékenységre segíti, boldoggá teszi igazi énjének teljes elmerítésével az Örök Igazság, Jóság s Szépség óceánjában, s alkalmassá teszi arra, hogy az énjét közöségbe sugározza.

A szem a láthatókban, az ész az okok s törvényszerűségek rendszerében, a hívő szív az Isten belső életének birtokában érzi magát otthon! Ez az otthon nyílik meg számára az Oltáriszentségben, tehát a **keresztény lélek**, ha az akar lenni, aminek lennie kell, **természeténél fogva eucharisztikus!**

Szent Teréznek jelentette ki az Úr: „Érted megteremtém a világot!” Nos, értem Krisztus megteremti naponta az Oltáriszentséget, hogy isteni életének gazdagságával megörvendeztetessen! Tragikus, hogy sokan úgy tesznek, mint a tengeri halacska, mely a lehulló esőcseppek után kapdos, mikor pedig benne fürödhet mérhetetlen lételemében!

Köztünk az Isten, s mi a földbe vakondok-utakat ásunk, hogy lelkünket elrejtjük s ne lássuk a Fényt, ne halljuk az Igét, ne találkozhassunk az Istennel!

2. SZÜZANYÁNK S SZENTEK NYILATKOZATAI

szinte kényszerítenek minket, hogy az első szentáldozás hite, boldogsága ne egyetlen hirtelen meteorlobbanás legyen életünkben, hanem folytonos derűt, erőt, hőt sugárzó nap!

A Szeplőtelen Szűz Anya Lourdesban, majd Fatimában vezeklést sürget. Szentáldozásokat kér szombatnapokon tisztaságos Szíve engesztelésére. A Kegyelem Anyja bizonyára tudja, mi az Isten szándéka s mi felel meg nekünk leghatásosabban!

Isten irgalmának zsilipjei felemelkedtek ismételten, hogy a Krisztus Szívében felgyülemlett szeretet kiáradhasson. Alcoque Margit írja: Értésemre adta Jézus, hogy forró vágya az emberek szeretete után és az a kívánság, hogy eltérítse a kárhozat útvjáról, hova a sátán seregestül hajtja, arra indította, hogy kinyilatkoztassa Szentséges Szívét a szeretet, kegyelem, engesztelés s üdvösség minden kincsével! Ime a Szív, mely annyira szerette az embereket, hogy nem kímélt semmit. Azt kívánja, hogy áldozzunk, nyilvános kárpótlást, megkövetést nyujtsunk az okozott bántalmakért!

Szent Gertrudnak panaszkodik az Úr Jézus azok ellen, akik másokat visszatartanak lebeszéléssel, vagy a bűn állapotába való lerántással a gyakori szentáldozástól, mert ezáltal a legnagyobb örömtől fosztják meg őt is, a lelkeket is! — P. Avila hozzáfűzi: „Ezek az ördögnek tesznek szolgálatot.”

3. BESZÉDES PÁPAI TETTEK ÉS EGYHÁZFŐI MEGNYILATKOZÁSOK

biztosítanak arról, hogy az Oltáriszentség földi életünk értelme, megoldása, kereszténységünk teljessége, lelkünk s boldogságunk nélkülözhetetlen eleme!

Lacordaire óva int: „Ha nem hisztek az Egyháznak, magatoknak hisztek s ha magatokban csalódtatok, hinni fogtok, az első jöttmentnek, akinek nagyobb a tudása, képessége s vonzóereje, mint nektek!”

Az Egyház nem hagy magunkra ma sem! **XIII. Leó** azt a vágyat fejezte ki, hogy a világ boruljon le a szentségi Úr Jézus előtt, egy szívvel, lélekkel imádja s alkosson egy nyáját az egy jó pástyor vezetése alatt.

X. Pius idézi a tridenti szent zsinat határozatát s óhaját: A hívek, mikor szentmiséken vesznek részt, ne csak lelki, hanem valóságos, szentségi szentáldozásban vegyék magukhoz Krisztust. És **kinyitotta a tabernákulumot**: Jöjjetek bátran mindnyájan mindennap! Csak halálos bűnöd ne legyen, tiszta szándékkal keresd Jézust, méltó előkészület s hálaadás kísérjen az oltárhoz!

Dehát könnyebb egy egész világot romjaiból felemelni, mint egy semleges, közömbös vagy „csakazértsem” keresztényt Krisztushoz vezetni.

A Szent **Szív teológiája**, a piros Jézusszíve azt tanítja a kereszt ormáról, hogy **Isten a Szeretet!** Szeretni pedig annyi, mint átadni magát. — Isten pedig mindent adott. **Ime, a Teremtés!** — Szeretni annyi, mint bensőnk titkait feltárni a szeretett előtt. **Ime, a Kinyilatkoztatás!** — Szeretni annyi, mint hasonlóvá tenni magát a szeretetthez még leereszkedés árán is. **Ime, a Megtestesülés!** — Szeretni annyi, mint a szeretett megmentésére szenvedést, halált is vállalni. **Ime, a Megváltás!** — Szeretni annyi, mint a szeretett közelében élni. **Ime, a legméltóságosabb Oltáriszentség!** — Szeretni annyi, mint egyesülni, eggyé-válni azzal, akit szeretünk. **Ime, a SZENTÁLDOZÁS!** — Szeretni annyi, mint örvendezni örökké azzal, akit szeretünk. **Ime, a Mennország!**

Beszámolót tartottak a sátánfiak. Fejedelmüknek jelenti az első: a félművelt embereket iparkodtam elbutítani, hogy

nincs Isten, nincs lélek, nincs halhatatlanság, nincs mennyország, másvilági pokol! A földön a mennyország és a kárhozat! Utána vége mindennek. Ostoba, utasította el vezére, ki hisz el ilyen badarságot ma! A lelket nem lehet már kiirtani az emberekből. A második azt jelentette, hogy megkísérelte megingatni az emberek hitét s bizalmát az Egyházban, a pápában, Oltáriszentségben. — Ugyan, válaszolt a vezér, átlátszó propaganda, gyerekek nevetnek rajta. — Én a fülükbe súgtam: „jó keresztények” vagytok, hiteteket nem bántja senki. Reményetekben ne csalódjatok. De nem kell sietni. Elég lesz **később**. Isten türelmes. Tud várni. Minek annyira sietni akkor! — Így a legügyesebb.

Mintha sírna a költő hangja: „Batyum a legsúlyosabb Nincsen. Utam a Nihil. A semmi. A sorsom: menni, csak menni, menni! De **álmom az Isten, Vele** szeretnék **találkozni!** S csak annyit szólni: Isten! én Istenem! s újból imádkozni...” Nem vagyok méltó, hogy hajlékomba jöjj, csak egy szóval mondjad s meggyógyul az én lelkem éhsége...

Péld. 8, 13. Gyönyörűségem az emberek fiaival lennem.
Ján. 16, 33. Bízatok, én meggyőztem a világot!
Ef. 5, 2. Szeretett minket s odaadta magát érettünk jó-
illatú áldozatul Istennek!

III. EGYETLEN REMÉNYSÉGÜNK OLTÁRISZENTSÉGI JÉZUSUNK

Szofoklesz bizonyára a fönséges görög építőművészet alkotásaitól lenyűgözötten kiáltott fel: „Sok nagyszerű van a földön, köztük legnagyobb az Ember.” — Krisztus előtt 5 évszázaddal ugyan mit tudhatott volna arról a magasságról; melybe az **Istenember** emeli? Nem adatott meg neki, hogy meglássa a lélek homlokán a Teremtő képmását, Krisztus megváltó csókját s az istengyermekség méltóságának ragyogását a Szentlélek kegyelmében! Nem érezhette meg a Krisztus szívéből kinőtt titokzatos vonzást lélek és lélek, ember s Isten, föld s Ég között!

Platon egy századdal később 82 éves korában magasztalóan emlegette a nagy sorskegyet, hogy őt az istenség elsősorban embernek s nem oktalan lénynek, görögnek s nem barbárnak alkotta és legfőképp, mert születése a nagy bölcsnek: Szokratesznek idejére esett.

Hogy ujjongott volna, ha megtapasztalhatta volna, hogy az **Istenfia a)** emberré lett **érettünk s kortársunk** lett a **szen-tisében**, s elvállalta összüleink adósságának rendezését a mennyei Atyával szemben, **b)** hogy **köztünk** maradt valóságos jelenlétével az **Eucharisziában** oltárainkon, mint önkéntes foglya a szeretetnek, hogy égbevándorlásunkban a földön **utítársunk** legyen; **c)** a **szentáldozásban** pedig **bennünk** lakást vesz, mint **sorstársunk**, a legbensőbb életközösségben, hogy átistenítsen minket.

Mit csinál az Úr Jézus a tabernákulumban, kérdeztem egy okos kis nebulómat. Azt, amit a földi életében, felelte. **a)** Elrejtőzött a kenyér színe alatt, hogy jó példát adjon nekünk, mint Názáretben, **b)** körüljárót tenni az áldozó hívek szívében, saját szent testét osztogatva s **c)** hogy ezt

mindig megtehesse, a szentmisékben naponta 400 ezerszer feláldozza magát érettünk a világ összes templomaiban, hogy mi legalább egyszer szeressük egy félórásckáig a szentmisén... Igen.

1. ŐRKODIK A VILÁG FELETT,

szünöstelen jelenlétével. **Oltárainkról.** Ott az ő trónja. Egy állami magasrangú tisztviselő beszélt el: Az első világháborúban súlyosan sebesülten élettelennek látszhattam, mert a halottak közé vittek s kiterítettek. Mellőlem már balról minden hős bajtársat lehelyeztek a tömegsírba. Kifordult meredvedt szemem mindent látott, csak az ajkam kétségbeejtő bénultsággal lezárva képtelen volt tiltakozni. Most mellém lépett két bajtárs. Hónom alatt felkaptak. Elsötétült lelkem előtt a világ: teljesen végem van... S ekkor megszólalt a távoli harangszó — valahol miséztek — valahol Krisztus jelen van egy oltáron — a közelben. Hozzá fordultam esengve: Ne engedj Krisztus elevenen eltemettetni! Meglásd hű leszek Hozzád ezentúl... Mária Fia, könyörülj! — Egy mozdulatfelét tehettem, mert elkezdtek sutogni bajtársaim s a műtőbe vittek. — Mi jutott főfelügyelő úrnak eszébe e borzalmas pillanatban? — kérdeztem. Láttam magam fehérmasnisan elsőáldozásom napján. Anyám, a drága, kuglófot szelt, apám átölelt s homlokon csókolt... Valamikor napi áldozó voltam... talán ezért mentett meg az őrködő Jézus akkor... Mindenesetre azóta ismét napi áldozó lettem.

„A Caesart viszed, mit remegsz?” bátorította a feltoronyosuló hullámoktól megriadt evezőst az imperator. Krisztust hordozod minden szentáldozásod után. Ne veszítsem el fejemet, akármily orkán dühöng is most! Az Egyház hajójának tatján most is ott nyugszik az Oltáriszentségi Jézus. Mikor ideje eljön, parancsolni fog a viharoknak. Nem lehetek kicsinyhitű...

Finnországi menekülő családanya levelet függesztett sitve elhagyott házacskája kapujára: Kedves megszálló testvérem, nagyon kérlek, kíméld meg drága otthonunkat! Anynyi kinnal, gonddal, szeretettel, áldozattal építgettük évtizedekig... Nézd a Jézus Szíve képet házioltárunkon, Ő őrzi házunkat s Téged is megóv, meglátod, az életutakon, melyek nekünk most oly sötétek s tövisesek...

Ó ha Jézus nem volna jelen az Oltáriszentségben, talán ki sem bírnök az életet! Iskolások rajzfeladatot kaptak, hogy ábrázolják a földet, eget, tengert. Életrevaló kis művésznök hamarosan kész lett. Első részben sűrűn, mint az erdő, ágyúcsövek merednek egymásra. Másodikon bombaterhes repülőgépek szárnyai. Harmadikon hadihajók. Mi a kéz a képek felett, kérdi a tanító. Ez jelenti a Jézuskát, aki vigyáz reánk **a tabernákulumból...**

Igen, „én veletek vagyok a világ végezetéig“, szólott az Úr s megtartja szavát.

2. KOZVETIT ÉG S FÖLD KÖZÖTT A SZENTMISÉBEN.

Ha valaki nem tudná megérteni, mibe került a vakmerő paradicsomi lázadás az embernek, az nézze meg, mibe került az Istenfiának! Hallgassza meg Szent Pál lelkének önmarcangoló alkotását: Szeretett s önmagát adta érettem!

Jóvátételi, illetve fegyverszüneti szerződésekben a túl-erő diktál... Milliók munkaszolgálatos kötelezettsége határainkon kívül... a hatalmas pénz- s nyersanyag-váltás... a háborús bűnösök személyes felelőssége... Mindezekről van fogalmunk. — Isten gyalázatosan megalázott végtelen fölségét azonban nem lehet emberek tömeges feláldozásával — akár tengernyi vérével sem kiengesztelni! Istennel csak Isten lehet egyenrangú! Az Istenember! Méltón, arányosan s mégis véresen. — Boticelli festette meg ezt kifejezően. Mária egy tintatartóval. Jézus Szent Anyjára néz s beleegyezését lesi, hogy belemárthassa tollát a tintába, hogy aláírhasa Istennel az ember békeszerződését a Kereszten. — Ha Mária nem egyezett volna bele, hogy Istenanyja legyen, nincs Megtestesülés! Ha Mária szívében nem lett volna meg a Megváltás „legyen“-je, ma is a bűn árnyékában gyötrőd-nénk... — Igen, ha Jézus nem vállalta volna a Kálváriát... mi lenne vajjon?

Nagyon alázatosan, a szívem mélyéből jön az ima: „Imádunk Téged, Krisztus és áldunk Téged, mert a szent kereszteddel megváltottad a világot“, végrehajtottad a véres közvetítést, kiegyenlítést ég s föld között!

Könnyesszemű fehéredő hajú férfi keres fel valahol egy temetőt naponta. Megáll egy siremlék előtt, melyen mindig

friss a virág. Rávészte: Helyettem haltál meg! Nekem kel-
lene itt porladnom! Légy áldott mindörökre. Az első világ-
háborúban a hősi halott a gyászoló férfi helyett átvette a
behívót. Ő nőtlen volt — ennek öt gyermeke Nem vették
észre a névcserét.

Karmeliták cellájában sima, feszület nélküli kereszt. Ne-
kem kell ráfeküdnöm a két keresztgerendára! Nekem kell
magam megfeszítenem Helyette — ezt tanítja a kereszt!

És szól a csengő oltárunknál. — Oly szívettépőn, mint
az idegtépő sziréna vész pillanatában. — Ember! **Jézus kész
újra meghalni!** Többé ne vétkezz s ne hűtlenkedj! Most ren-
dezve minden ismét az egyedül Szent, egyedül Úr, egyedül
Hatalmas Istennel. Ne harcolj tovább a kegyelem, a Szeretet
ellen!

3. SZÁLLÁST VESZ SZIVUNKBEN A SZENTÁLDOZÁSBAN

Ebben látom Jézus szeretetének, szívsebének igazi szé-
lességét, hosszúságát, magasságát, mélységét. A tűzföldtől
Grönlandig, a történelem kezdetétől az utolsó szentmiséig,
a pokol szakadékától az Ég küszöbéig, a halottak birodalmá-
tól az üdvözülteikig és egész az én szívemig...

Krisztus isteni életet biztosító lakomát akart adni, kiált
fel az arsi szent plébános, s mikor körülnézett az egész min-
denségen, hogy megkeresse a legboldogítóbbat, Önmagán
kívül nem talált istenit, édesebbet. — Átadta tehát magát
nekünk a szentáldozásban...

Jézus egyszer már elhagyta az örök Atya ölet, hogy
Szűzanyja keblére szálljon, ott emberré legyen. Onnét a
Keresztre lépett, hogy áldozatunk legyen! De nem állt meg
itt szeretetének csodáiban, tovább ment! Megteremtette ol-
társzentségi szentséges testét s vérét, hogy a cibóriumok
aranykelyhében állandóan velük lehessen s onnét átléphet-
sen szívünkbe, kinyújtott nyelvünk felvonó hidján s bevo-
nulhasson életünkbe, otthonunkba!

A szőlőtöke friss életárammal látja el a venyigéket,
hogy azok illatos virágzás után bőven teremjenek... Az
utolsóvacsorai rendelés szerint ma is az a vér csobog kely-
heinkben, melyet az angyalok fogtak fel a kereszt alatt...
Ma is az a test táplál, melyet az apostolok vettek akkor elő-
ször! Ma is az **az élő Krisztus jön hozzánk**, aki az Anyaszent-

egyház gondjaira bízott minket, hogy az anyás gonddal tápláljon mindennap az Oltáriszentségben.

Psichari Ernő naplózta: „Érzem, hogy ezentúl Jézusnak mindent meg fogok adni, amit csak kíván tőlem.”

Jézus pedig mit kíván? Fiam, Leányom, **add nekem szívedet!** Nem elégszik meg az értékek rangsorában akármivel! Élő szívem kell neki, minden dobbanásával! Jézus féltékeny Isten, nem osztozik senkivel!

Amikor ezt mindenki megérti, XIII. Leó reménysége megvalósul: „Begyógyulnak a sebek, megtérnek a béke áldásai, kihullanak a fegyverek a kezekből, mikor Krisztus uralmát mindenki elfogadja.”

1906 január 30-án hatalmas földlökések rázkódtatták meg a Csendes Óceán kis szigetét: Tumakot. A tenger feltornyosult. 10 óra tájban a szigetre rohant. A rémület tetőfokán a plébános a templomba fut, a Legméltóságosabbat szívéhez szorítja s a partra vonul. Áldást ad a háborgó elemekre. A tenger visszahökken, a dühöngő ár a plébános lába előtt pár lépésre megszeliidül...

Ha megtértek szívetekből — ha engesztelést adtok a Szívnek, irgalma nem hagy el.

Nagy Sándor gyertyát gyújtatott a meghódított városok terén. Amíg le nem égett, mindenki hozzájárulhatott, hogy hűségesküjét letegye.

Templomunkban **minden reggel meggyújtja az irgalom lángjait az Egyház.** Jöjjetek hűségére vissza a Krisztusnak! És parancsol majd a hullámoknak is.

Oltáriszentség! Egyetlen reménység!

„A mennyben minden angyal, a földön minden ember, a mélység és magasság, a tűz, a lég s a tenger, az élők és a holtak porig borulva zengjék, Oltáriszentség!

Világ tetején állsz Kenyér-Szív, Ég királya! — Dermedt a föld! Kegyelmed nyilát löveld ki rája! Hogy a kigyulladt lelkek Feléd repülve zengjék: Oltáriszentség!” (Harsányi L.)

Egyetlen reménység...

Mt. 14, 27. Én vagyok, ne féljetek, békesség nektek!
Mt. 18, 13. Aki egy ilyen kisdedet befogad az én ne-
vemben, engem fogad be.

IV. A CSALÁDI BÉKE TITKA A SZENTÁLDOZÁS

Egyszer volt egy **boldogság** — így kezdődött egy há-
zasság. Volt egyszer egy boldogság — így végződött nem
egy házasság.

Ritkán akad, aki első látásra ismeretlen kótát hibátlanul
le tud játszani. Hát még, ha oly remekműről, isteni alkotás-
ról van szó, mint a házasság!

Ha valaki házasodásról álmodozik s nem kérdi meg ön-
magát: tudok-e túrni? Lemondani? Hallgatni? Szenvedni?
Meghajolni, alkalmazkodni, csalódásokat elviselni? — El tu-
dok-e túrni ezer apró tűszúrást bosszúság nélkül? Tudok-e
mindent hívő szemmel mérlegelni? Tudok-e hűséges lenni,
beragyogni otthonom legelrejtettebb zugát is? Képes leszek-e
éjjekhosszat virrasztani bölcső, betegágy felett? Képes le-
szek-e koporsó mellett össze nem roskadni? Lesz-e elégsé-
ges életosztónóm a kánai csodatevőhöz fordulni, mikor ki-
fogy az öröm bora?

Aki ezekre nem tud kielégítő választ adni, az kegyetlen-
ül felel előbb-utóbb vakmerőségéért, ha mégis elindul a
képzelt álmvilágba.

Bájos virága a meseszövő népléleknek Ádám legendája.

Mikor a jó Isten a teremtéssel végzett, látta, hogy Ádám
megalkotásához minden anyagot felhasznált. Kivette oldal-
csontját s hozzáadta a hold sejtelmes vonalait, kúszó
növények szövevényes titokzatosságát, a fű remegését. Elő-
vette a nárcisz karcúságát, a rózsaszírom bársony puhasá-
gát, az özike pillantását, a napsugár derűjét, és hozzáadta
a májusi szellő szeszélyes cirógatását, a júniusi eső forró
könnyeit, a nyúl félénkségét, a páva hiúságát s a pehely
könnyedségét. Ráhintette a gyémánt keménységét, a méz
édességét, a tigris kegyetlenségét, tűz izzását, tengerszem
hidegségét. Mindezt összegyúrta a harmat ártatlanságával s
a gerle csacsogásával. S ezzel Éva teremtése befejeződött.

Ádámnak eleinte nagyon tetszett. De már a nyolcadik napon elment a jó Istenhez s szólt: Uram! Akit nekem adtál, életemet megrontja. Ok nélkül fecseg, időmet lefoglalja, szerzeményeimet elfoglalja, minden csekélység miatt jajgat, kis dolgokból nagy dolgokat csinál és folyton gyengélkedik. — Vedd vissza, nem tudok így élni!

Isten visszavette az asszonyt. De Ádám nyolc nap múlva ismét megjelent. Uram! Mióta nincs feleségem, életem üres. Nem tudom elfelejteni, mily szerető szemekkel nézett rám, hogy simult hozzám bátorítón, mily édesen boldogított. — Isten visszaadta Évát.

Nem telt el három nap, újra visszavitte Ádám Évát az Istennek. De a jó Isten elkergette őket, menj, boldogulj, ahogy tudsz! — De nem tudok vele élni, könyörgött Ádám. — De nélküle sem, döntött az Úr...

Mese, vagy valóság? Inkább valóság.

A legenda magjában annyi igazságcsíra bizonyosan van, hogy a jó Isten a családi frigy ügyeiben a legfőbb döntő fórum. Sem nélküle, sem ellene boldog házasságot kötni nem lehet. Ebben a hármasságban döntő szavazati jogát senkire át nem hárította. Még az Egyházra sem! Érvényesen megkötött házasságban a pápa sem gondolhat Isten tervei-vel ellenkezőt. Annál kevésbé világi törvény, mely erkölcsiekben az Egyház kézvezetésére kell, hogy bizza magát. Márpedig a családi élet, a házasság elsősorban erkölcsi dolog. Mondhatnám istentiszteleti jog!

Nagy titok a házasság, mondja Szent Pál.

1. JÉZUS A HÁZASTÁRSÁK SZÖVETSÉGESE

Hogy értsem ezt?

Megfelel rá a kérdés: mi a házasság lényege? Egy férfi s egy nő szabadállapotukban kötött szent, felbonthatatlan élettársulása bizonyos feltételek mellett (rev., disp.), melyben Isten adja a jogot s áldást, hogy egymásnak ajándékozzák magukat. Őt hívják tanuul s segítségül is, hogy kegyelmeivel eskü alatt vállalt súlyos kötelességeiket egymással s gyermekeikkel szemben hűen teljesíthessék.

Épezért az oltár előtt szolgáltatják ki a szentséget, mégpedig maguk a házások. A két násznagy mellett Isten a harmadik tanú, de egyben az életszövetség harmadik tagja is!

Izaiásnál mondja: „Én az Úr a te Istened vagyok, ki kezedet fogom, ne félj, megsegítelek!”

A házaselet, a család az élet medre! Nem csoda, hogy az Élet ősforrása fenntartja magának közvetlen felügyeleti jogát, egész folyamára! Hisz bizalmas munkatársaivá avatja a hitveseket a lét s élet továbbbadományozásában! Minden Óáltala s Övele létezik, mondja Szent Pál, Őbenne lakozik minden teljesség s ezt ismételtetjük a szentmisében is.

Hihetetlen távlat nyílik meg szemünk előtt. Isten teremtő hatalmát megosztja a házasokkal. Nem csoda, ha az Egyház szigorú jegyvizsgálatban döbbsenti rá őket a nagy méltóságra, amire vállalkozni kívánkoznak.

Nem lehet tehát az Élet Urát az élet medrének szabályozásából s tisztántartásából, megszenteléséből s irányításából kirekeszteni!

Ahol az Isten, ott a mennyország. Ahol nincs az Isten, tudniillik nem bírják s nem láthatják, nem szeretik, ott a pokol.

Helyesebben panaszolja tehát valaki: „A házaseletem istennélküli!” — mintsem hogy azzal kezdje: „pokol”. Hívja vissza az Istent s megszűnik a pokol.

Közönséges létérdek s szerződéses kötelezettség állandó érintkezésben maradni az Élet Urával: Krisztussal! Megértette ezt a tanyagazda. A házból minden istenáldotta napon valakinek el kellett a család képviselőjében menni az Istenházába s ott megáldozni a szentmisében. Mire való ez? — csufondároskodott a szomszéd. Nem fizetnek a templomban! Az igaz, hogy pénzt nem ad a pap a szentmisében. Bár a szegénye azt is kaphat. Jó szíve van annak. Nem is ezért megyünk mi oda! Isten ad valamit a pap keze által! S ezt az áldást, meg a Krisztust haza kell hozni mindennap valakinek, különben a Bundásnak különb volna a sora, mint nekünk! Ezért áldozik valamelyikünk mindennap!

2. JÉZUS AZ APÁT A CSALÁD PAPJÁNAK, AZ ANYÁT NAPJÁNAK SZÁNTA.

Amily szép ez, oly igaz! Lássuk hát.

Szent Pállal azt mondja a **családfő**: „Kövessetek engem, amint én követem Krisztust!” Márpedig Krisztus „úgy szerette övéit, hogy önmagát adta értük.” Az apa is mindenét

adja övéért! Amint pedig valaki áldozatot mutat be, papi ténykedést végez!

A pap hivatása: **a)** imádkozni népéért, **b)** végezni az Iszengszolgálatot s örködni az erkölcsök felett, **c)** tanítani s a szentségek forrásaihoz vezetni kis nyáját.

Az anyáról azt olvasom a szentírásban: Ami a felkelő nap a magas égen, az a jó asszony bája háza trónusán! (Sir. 26, 21.)

A nap **a)** korán kel, s ahogy a zoltáros mondja: szüntelen áldja az Istent. Mikor még mindenki alszik, ő már megjárta párszor mindegyikért a Jákob lajtorjáját le-fel. **b)** Útját nap az égbolton zajtalanul járja. Halk s szapora léptű. Minden lépésénél elejt egy Üdvözlégyet, egy-egy szivből jött fohászt s ezekből lábanyomain illatos virágok fakadnak: jószág, szépség, szeretet, finomság, áhítat, ihlet, öröm, béke, erő, emelkedettség a Szentlélek szárnyain! **c)** A nap elűzi a felhőket. A vihar után ismét kisüt! Békét teremt s megbocsát az anya.

Apák! Leborulok iszonyú méltóságtok előtt! Anyák! Ha ezerillatú rózsaeerdőt szednék egy csokorba, hogy lábatokhoz tegyem, kevés volna kifejezni fokozhatatlan szépségeket, gazdagságokat!

Garcia Moreno köztársasági elnök tetőtől talpig úr s katolikus férfi volt. Feleségével mindennap szentmisére ment s a gyermekeiket közrefogva áldoztak meg. Otthon gyermekei s a háznép előtt káté-magyarázatot adott. Utána jó könyvből olvasott fel. Esti **ima**, szentolvasó közösen ment.

Hogyan érhetett rá ilyenekre egy államfő? Ráért, mert lelke volt! Mindenkinek rá kell érnie, hogy lelke legyen!

Franklin Benjamin szegény napszámos vidámságának titkát kérdi. A feleségemnek köszönhetem! Mikor reggel munka előtt a templomba sietek, búcsúcsókot nyom ajkamra: add át Jézusomnak, én is jövök hozzá hamarosan a későbbi szentmisére. Még utánam kiált: vigyázz magadra, én érettem! Gondolj reám! — Este, mikor fáradtan hazatérek, édes angyalkáim már a kertajtóban átölelnek. Ott várnak az Édessel a virágágyak között... Megsimogatja homlokom, elkérdi napi dolgaimat. — Bent minden ragyog a tisztaságtól, rendtől, szépségtől, ízléstől. Uram, sehol sem olyan szép, mint nálunk! Mint otthon. Jézus ül a főhelyen az asztalnál s a szívünkben...

3. A GYERMEK A BOLDOGSÁG BIZTOSITÉKA

A virág a fa boldogsága és ígérete is! Új örömök forrása! — „Feleséged, mint a termékeny illatos szőlőtő, s gyermekeid mint az olajfa hajtásai...” írja a Szentlélek. Jézus pedig mondá: „Aki befogad egyet az én nevemben, engem fogad be.” Igen, inkább 10 gyermeked üres telkeden, mint egyetlen egy a lelken!

Mit adhat a jó szülő gyermekének nagyobbát, mint az Úr Jézust, Akitől kapta? Püspök Atyánk idézi: „Az összes neveléstani módszerek s lélektani gyakorlatok nem képesek azt adni a gyermekeknek, amit az élő igaz Krisztus ad az Ol-táriszentségben!” — Ő a legnagyobb protektor, a legjobb s hatásosabb nevelő, Ő az élet teljessége!

„A gyermek lelkében leér a mennyország a földre” — írja Püspök Atyánk művében. — A szentáldozás pedig a boldogság édesvizű kutja! — Engedd be a gyermeki lélek mennyországába tündérkirályát: az Úr Jézust! Engedjétek hozzám a kisdedeket, követeli a jó Mester!

A szeretet mindent pótol, a szeretetet nem pótolja semmi, hangoztatta szívesen esketési beszédeiben egy neves, jó-ságos kanonok.

Festményen egyik oldalon korlát a mély szakadék szélén — másikon szabadon tátong. És gurul... lefelé egy arany. Emberek rohannak utána, egymást belelökösve a feneketlen mélységbe. — Keskeny híd vezet a korlát szegélyezte túlsó oldalhoz. — Feljebb a dombos magaslaton kerítéses kertés ház. Mesebeli zöld zsaluk és illatos zsályák. — A fiatal anya gyermekeivel eszterláncozik. Nem látnak semmit a szakadék másik partjának tragédiájából. Nem hat fel hozzájuk a világ őrjöngő rohanása, gyilkos versenyfutása a képzelt boldogság felé, mely a szakadékba visz... Édes mennyei nevetgélés. Tiszta szemek, melyekben valóban a mennyország mosolyog. Elbűvölten nézi az apa a kertajtóból... Ime, az Isten törvényeivel körülsoványezett „**tiszta házasság**” földöntúli oltáriszentségillatos boldogsága!

Gal. 6, 2. Egyik a másik terhét viselje!
Mt. 19, 6. Amit Isten egybekötött, ember el ne válassza!

V. A HITVESI HŰSÉG ŐRE A SZENTÁLDOZÁS

Maeterlinck kék boldogsámadárkája mindaddig tovább száll, míg magasban fészket nem talál. Erős ágak lombjai között rakja meg, melyek a napfényt átengedik s felkínálják a harmatot, a viharok erejét felfogják. De ezt a magasbarakott fészket ki kell bélelni az egytetértés, odaadás, szeretet melegségével s az ágakhoz kell kötözni a hűség erős szállaival!

Könnyű nekünk papoknak — gondolhatjátok magatokban — meghirdetni: amit Isten egybekötött, ember szét ne válassza! — Aki nem tapasztalta meg a házasságot, nem igen ítélhet felette. — Először is ne feledjük, mi is családból származunk, tehát szüleink életéből leszűrhetünk érvényes igazságokat. — Megvallom, esketésnél mindig megremeg a szívem. Vajjon e két kéz, mely a stóla fonadéka alatt összesimul, elég erős-e vállalni az összeroppanó nagy feladatot: Isten templomait építeni a családi otthonban! Gyermekeik lelkében! Jézus a szentség magasságába szánta fészkeket, az Egyház erős védőkarjai között — s csakúgy özönlik rájuk a kegyelmek napfénye. Ihatnak Krisztus harmatos véréből, táplálékuk mindennap frissen terítve Isten lakomás házában a szentáldozásban?

Míg a házások a szentség magasságában maradnak s boldogságukat naponta megmutatják az Úrnak, nincs baj!

De ha egyszer vad vihar lesodorja őket a magasból, öszszetörik magukat... fiókáikkal.

Mi a családi boldogság biztosítója? A hűség! Aki szavát adta, önmagát adja! Micsoda szédületes valóság ez! Ebben az eszmeszegény, eszményszegény, szeretetszegény világban!

Egy férfi, aki a) csupa acélakarat, „hit önmagában s Istenben!” aki tud s tud akarni, biztos céltudat vezérli, aki

b) maga a győzelmes erő, akadályt nem ismer, megállja helyét a háborús, a gazdasági, szellemi, erkölcsi fronton egyaránt, aki **c)** csupa gyengédség, mégis önfegyelem s figyelmesség... és **a** nő, **a)** a szépség megtestesülése, nőiesség, eszményiség, anyagi üzenet az égből, akinek **b)** életrevalósága, tündérújja álompalotává varázsolja a földes konyhát is, akinek **c)** szíve a szentség illatfüstös oltára, melyen visszaállítja az egységet a Teremtő s teremtmény között... egymásnak azt mondják: neked ajándékozom magam mindörökre a hűség szent rózsabilincsel... szereteted foglyaként.

A karika-gyűrű jelzi, hogy felbonthatatlan a frigy, melyre esküjüket tették, széttéphetetlen a szent bilincs: életszövetségünk, mint ahogy a gyűrűnek sincs eleje, vége — egymásbafut színaranya.

Egyetlen bátorító a házasságkötéseknél, hogy

1. A HŰSÉG GYŰRŰJÉT JÉZUS ÁLDJA MEG

Mint minden áldás — szülői, papi, püspöki, pápai áldás is — Tőle származik, a minden jók adójától. „Veletek maradok” mondotta az utolsó vacsora lakomáján. Megesküdött az Úr s megtartja ma is szavát, nem hagy el minket, az Oltáriszentségben szüntelen közöttünk él, immár 1900 éve hűségesen, noha a keresztény emberiség ezerszer hűtlenkedett.

Krisztust nem tudták kiábrándítani az üldözések, a belső válságok, a szentséggyalázások. Odaadta önmagát, odaajándékozta szent testében s vérében istenemberi jelenlétét, kegyelmeit, életét — és nem vonja vissza ajándékát soha többé! Viszonzás reménye nélkül is, de jogát az ember szívére s szeretetére, hűségére nem adja fel! Remél, vár s visszavár mindenegyves lelket az Oltárhoz...

Szinte a legédesebb szerelmi vallomás, mint valami csilagfátyolos magasságból aláhulló édes égi szerenád, zsong felénk szava: Ime a Szív, mely annyira szeretett, hogy nem kímélte önmagát, sőt kimerítette, fölemésztette, hogy kimutassa: jótéteményeit nem bánta meg.

Megadom az állapotbeli szükséges kegyelmeket, hol szívem képét tisztelik. Jöjjetek hozzám s én megenyhítelek titeket, hívogat az Úr.

Katolikus Diákokthoz akcióra behoz egy napiáldozó hölgy arany karikagyűrűt. — Meghalt a kedves férje? — kérdezem részvétellel. Nem kérem, feleli zavartan, de hisz tudja Atyám, évek óta különélünk, valaki miatt elhagyott, itthagyt az árvaságban... De Ön nem hagyta el őt, Asszonyom, feleltem. Ez a karikagyűrű nem az Ön kizárólagos tulajdona. Ebbe beleszólása van férjének is! Ezt csak Isten kezébe adhatja vissza az ő halála után! Bünt követne el ezzel az ajándékozással az ő jogai ellen! Kérem, írjon neki, mit akar tenni s kérje beleegyezését.

Egy hét múlva jön a hölgy újra. Levél a kezében, forró könny a szemében. Olvasom az erős férfi-vonásokat; egy magáratalált, hazatalált férfi reszkető betűi: Édesem, hét éve, hogy nem láttalak. De most eszembe juttatott mindent különös kéresem. Mít válaszolhatok? Nézd meg a gyűrű belsejét. Belevésettem akkor: Szeretlek örökre! — Ha ér még neked valamit ez a hűségesküm, mely most fájón, égetően felébredt bennem, úgy várom táviratodat, hogy jöhetek-e még egyszer vissza Hozzád — tiszta küszöbödöt megegyszer és örökre átlépni... ahogy az öreg templom régi oltártabernakuluma előtt megesküdtem...

2. ESKÜNKET JÉZUS KERESZTJÉRE TETTÜK!

Egy öskeresztény lelet is bizonyítja ezt. Szekrénykén, melyben talán családi ereklyéket, ékszereket, a gyűrűket őrizték, ezt a feliratot olvassuk: Secundus és Projecta, éljete Krisztusban!

Marcian császár s Szent Pulcheria házassága alkalmával vert arany emlékérmén tisztán kivehető a fénysugaraktól körülvelt jegyesek kézfogása, miközben Krisztus egyik kezét Marcian, másikat Pulcheria vállán tartja! Krisztusnak tehát vitán felül az volt szándéka a házassággal, hogy folytassák isteni életét az ő szövetségében, az ő védelme alatt, az ő keresztútján haladva.

Csodagyűrűt örökölt a perzsa királyfi atyjától. Valahányszor rosszat gondolt vagy akart, megszorította az ujját. Tanácskozáskor ez mentette meg rossz tanácsadóitól is. A gyűrű felszisszentette lelkiismeretét, mikor környezete, társasága a jó útról el akarta vonni.

Ilyen varázsereje van a házas karikagyűrűnek is! Kell,

hogy lelked felsikoltson, mikor boldogságod fészket a gyűlölet, a gyanú, a vad, minden erkölcsi korlátot átszakítani akaró érzékiség — egy harmadik kívülálló személy — támadja meg.

Harctér lett a kis falu. Súlyosan sebesülteket nem tudták már hova tenni. A templom is zsúfolásig tele. A hős parancsnok is halálos lövést kapott. Azonnal operálni. Altatásra sincs idő. Hozzáfognának, de hol fektessék le. Az üres főoltárra helyezik. Ezredorvos kérdi: Kibírod? A szenvedő ránéz a tabernákulumra: Ó itt van! — És azután még egy sóhaj: Ó többet szenvedett!

Ó itt van. És többet szenvedett, mint minden csalódott férj és asszony együttvéve! Nézz a keresztre! Benne még nem csalódhattál! És vele kibírod! Óskeresztény katakombák sírirtai között olvassuk: „A legjobb férjnek” — „A legjobb, leghívebb, legszendébb, a tiszta, a szent feleségnek.” — „Krisztusban szerető házastársak, akik sohasem egyenetlenkedtek.” — Megható üzenetek nekünk 2000 év messzeségből.

És ha mégis elviselhetetlen volna egyik a másiknak, akkor is

3. A GYERMEKÉRT MINDENT BIRNUNK KELL!

Napoleon szépen fejezte ki a gyermek őfelsége világjelentőségét: „A nemzet jövője az anyák térdein ring.” Hozzáfűzöm én: de a férfiak álmodják meg a nemzet jövőjét! — Az is igaz, „az anya a véget nem érő szeretet vértanúja”, de épúgy az is: az apa a keresztény életalakítás hőse, művésze...

A közösségtudat teljes hiánya okozza azt a mérhetetlen önzést, mely nem gondol többé sem Egyházra, sem házára.

Orosz tél. A szteppén száguld a szán. De a farkascsorda gyorsablábú. Már egész közel a fogathoz! A lovakra rontanának! A férj összeszén a feleséggel s az asszony az öléből hátradobja a legkisebb életet. Pillanatnyi előnyt nyertek, de a farkasok éhesek és erősek... A másik gyermeket is közéjük hajítják... Borzalmas hajsza! Egymásranéznek — most már csak kettejük közül az egyikre kerülhet sor... De melyik lesz az erősebb, ügyesebb? Az asszony volt a gyorsabb.

sabb, a férj lebukott lökésére a boldogságfogat bakjáról a vadak közé... Az asszony kezében a gyeplő már... még gyorsabb rohanásra hajszolja a lovakat, amelyek már egészen megvadtak. A hómező egyszerre eltűnik, s lebuknak a Volga hideg hullámsírijába... A Volgának szörnyűséges álmai vannak... sokat látott...

Szörnyű drámák rejtőznek néha az obligát, előzékeny mosoly mögött. Gyilkos tragédiák fátylait lengeti nem egy sóhaj... Hány gyermekgyilkos kezet szorongatunk, rázogattunk... Bizony sokszor nem is sejtjük, kikkel állunk szemben... S ha Isten irgalma nem volna oly végtelen, hogy még a gyilkosságot is feloldozza s a legszörnyűbb büntettek után is a bánattal hozzáfordulót felemeli, akkor elviselhetetlen volna nem egynek élete.

Krisztus a hitvest nemcsak asszonynak rendelte, hanem anyának is, a családot nem kettőnek rendezte be, hanem a gyermekeknek is! S ezek kedvéért mindent vállalni kell s mindent bírni! Annyira az élet medre a család, hogy a papnak is e nagy isteni gondolatot kell szolgálnia a „hívek családátyaságában”. A jó keresztény hitvesek, ha a jó Isten valami oknál fogva nem áldja meg házasságukat gyermekkel, felnevelnek vagy egy papnövédekét, vagy egy misszionáriust, vagy kistaffiroznak egy apácát, vagy örökbe-fogadnak sajátjukként egy árvát, vagy katolikus intézmények támogatásával iparkodnak eleget tenni e szent élet-törvénynek.

Egyik pestkörnyéki templom tabernákulumkulcsán aranyláncocská s rajta aranyedallion. Rávésve: Szeretlek... Aki adta nagyon szépet álmodhatott egyszer. Nagyon szerethetett. — Most elhozta a Hűség Istenéhez s rábizta szerelmét, hogy az érmecske suttogja el mindennap helyette, mikor Krisztus szívére borulva sirja el nagy-nagy életfájását: Most minden rossz szót megbocsátok, most minden gonoszt jóra váltok. — Most minden bántást áldva áldok, most minden küzdést újra állok! Most megszentel a Te kegyelmed — most földi salak messze elmegy. — Most enyém lett a Te szent Szíved s én a Tied vagyok, Uram, s újra birok Érted mindent! — Egyszer voltam kimondhatatlanul boldog életemben s azokért a boldog órákért s a gyermekért elviselem az egész további életet... Veled, Érted...

VI. ÁLDOZATOSSÁGRA NEVEL A SZENTÁLDOZÁS

A Himalája kilencezer méteres havas csúcsai tövében elkorcsosult népek laknak. Fogalmuk sincs, milyen magas ég borul fölējük! Pedig a nagyság közelében állani is dicsőség! (Paul Keller.)

Az emberi nagyság fokmérője mindig az eszmény volt s az érte hozott áldozat. Mentől magasabb célért hozunk mentől magasabb áldozatot, annál közelebb jutottunk az általunk elérhető erkölcsi nagysághoz.

Isten nagy barátai, a szentek kétségkívül ebben járnak előttünk! Szemük nem botlott meg a rögben, szívük nem érte a földet, csak a lábuk járt a mulandók között. Tiroli pástorgyermekek kérdi a turista: Miért lett oly könnyes hangszókor a szemed? Ott az én hazám! — felelte s az ég magasába nézett: odavágyom én...

A szentek a végtelenbe néznek. Örökkévalóságba törnek. Isten győzedelmes harcait intézik. Térdenállva imádkoznak, hogy kisebbek legyenek mindenkinél, míg a lelkük mindenki felett a csillagok között jár... Kezüik sebeket gyógyít, Krisztus szeretetétől felsebzett szívükből kicsorgó élettel gyógyítgatva a halált... Egyszerű a lelkiségük. Nincs igényük, mert egyetlen igényük az Isten, a Minden! Nem elégedhetnek meg a földi élet még oly tiszta búzaszemecskéivel sem... Szenvedélyesen szeretnek a meghalásig, a maguk teljes kifosztásáig! Benső világuk a legmélyéig kitáruul Isten napja felé, így ismerik meg Isten nagy szándékait kis életükkel, így érlelik meg kiskeretű életükben is Isten nagy gondviselése örök terveit... Világfölnyesek a szentek. Nem függvényei sem a térnek, sem az időnek, sem maguknak. — Elvetettek egy gondolatot: szeretni következetesen a véghezvitt jót, mert Isten maga a végtelenbe fokozott jóság! Mindent ép ezért Istenért tesznek. Sokoldalúak a szentek. A tudomány csak az értelmet, a művészet az érzékeket foglalkoztatja, de a szentség az egész embert lefog-

lalja s kibontakoztatja! Ép ezért tudósai s művészei ők az Életnek, mert a végtelen jóság, igazság s szépség szerelmesei.

Ezer életformából jutottak el Krisztus Királyhoz a szentek. Szent István király volt, Szent József ács, Szent Pál sátorlapszövő otthon, a közéletben pedig Krisztus izzó elensége, Hofbauer Kelemen pékségből indult a szentség útjára, Maximus kőműves, Szent Gellért püspök, Szent Lucius kereskedő, Odranus fuvaros, Onesimus háziszolga, Zita szolgáló istencselédkéje.

1. A SZENTEK KÖZÖS TITKA.

A közös krisztusi monogram a lelkükön? Jellemük, élet-szentségük döntő jellege, ami őket minden áldozatra képessé tette. Vajjon mi lehet?

Antióchiai Szent Ignác, mikor Rómába hurcolták vértanúságra, így ujjong: „Isten búzaszeme vagyok, össze kell morzsoltatnom az oroszlánok fogai között, hogy Krisztus kenyerévé lehessek!”

Ime az Oltáriszentség, a szentség szíve, forrása, következőképpen minden áldozatra elég erős eszménység titka.

Az élet értelmét, végső megoldásait a kis szentostyán keresztül szemlélni, értékelni!

Bármily életkeretből lép is elem egy szent, egyetlen biztosit el tudok róla mondani, ha soha nem is olvastam élet-történetét, hogy kimondhatatlanul s következetesen szerette Jézust az Oltáriszentségben!

Szent Erzsébetünk négyéves korában a labdát odagurítja a kápolna falához, hogy érte futva észrevétlen megcsokolhassa a falat, mely mögött az ő szerelmes Krisztusa él... s odasutoghassa neki: Jézuska! Itt vagyok! Hallod? Nagyon, nagyon szeretlek.

B. Szent Paszkál nyáját kolostorok közelébe terelgeti, csakhogy közelebb lehessen Jézusához! Hő vágyának nem tudott ellentállni az Úr s egyízben a felhőkön át repül szívébe a szentostya, hogy szentáldozását elvégezhesse, mert lehetetlen volt akkor templomba sietnie.

Szent Postel Mária kiskorában, legalább anyja szívére borult annak szentáldozása után.

Szent Terézke mérhetetlenül vágyódott a szentáldozás után, sajnos az akkori korszellem a gyermekeket 10 éves

korukig visszatartotta az Úr Jézustól — anyali tervet sző: az éjféli szentmisén, mikor a nagy tömegben észre sem vehetik, oda akar észrevétlen térdelni a szentáldozáshoz.

Bájos **Érd anygálának Bogner M. Margitnak** életében, ahogy boldogan újságolja egy rokonának, hogy a zárdában szobája tőszomszédságban van a kápolnával: Képzeld! Csak egy fal választ el Tőle... Egy tűz a lelkem, ha mód volna rá, ott térdelnék előtte, fejem az oltár lapjára szorítva, vágyó tekintetem arra a kis kulcslyukra tapasztva, mely mögött ő van, hogy ugyanazt a mennyei levegőt szívhassam...

Kaszap István legkedvesebb tartózkodási helye a kápolna: Valaki, Ő imádkozik értem szüntelen, helyettem s velem, szeretet, vár reám, kísér tekintetével minden lépésemben, mindenüvé, míg vissza nem juthatok Hozzá...

Két utóbbi boldoggáavatásáért most imádkozunk.

2. JÉZUSKA KIS HŐSÉNEK EREJE A SZENVEDÉSBEN

A legnagyobb talán, amit adhatunk: a szív, szenvedésében! Tormay Cecil írja a Régi Házban: szívem sebein keresztül jobban látom az életet... Igen, szívünk szenvedésejette sebén keresztül jobban látjuk az örök életet is meg a Kereszten életünket szerző Krisztust is.

Kórházi ágyon Ilike. Soha nem ismertem azelőtt. Egy fiútanítványomat látogattam. De a kedves nővér behívott Ilikéhez. Egész idő alatt mióta itt van, nem aludt. Két kis kezét elégette... Szorongva léptem a rácsos betegágyhoz. Ilike állt a rács előtt s két bekötözött kezét annak tetején nyugtatta. Fel-fel tört belőle a zokogás... Véres volt a drága kis szeme a sok-sok tengernyi könnytől. Ilikém — szólítottam — fáj?... Nagyon fáj! — sírta a 4 éves csöppség. — Megakadtam. Mit mondhatnék én, a durván ácsolt férfi, ennek a kis mennyei virágszálnak? — Könyörögve néztem a fali keresztre: Jézusom, ha most vigasztalni hívtál ide, hát adj ötletet! S levettem a keresztet a falról. Ilike nézte, mit teszek. Odatartom eléje: Ilike, látod, Jézuskának is nagyon fáj a keze. Miért? — kérdezte nagy részvéttel... egész megfeledkezve saját rettentő sebeiről. — Mert rossz emberek szegeket vertek a kezébe — s mutattam a kereszt kiálló szegeit. Ilike nézi s egyszerre csak megszólal: add ide! Kérdezem, mit? Jézuskát! — parancsolja. Odatartom arcocskájához,

gondoltam meg akarná csókolni, de más történt. Kis fogacskáival átszorította a szeget a lábseben s kezdette huzigálni... Ilike, miért teszed ezt? — Hogy ne fájjon neki tovább... Ilikém, Jézuskának hiába húzod ki a kezéből a szeget, a seb égni fog neki tovább, úgy mint neked is, de ha azt akarod, hogy Jézuskának ne fájjon tovább, akkor lefekszel most szépen s elalszol... Rábiccentett: igen. S lefektettük a kis vézna testet — a nagy pólyás kezét a paplankára emeltük... Könnyes szemeivel rámnézett s kérdez: nem fáj már a Jézuskának? Ha most aludni fogsz, akkor Jézuska is fog tudni aludni... Rám mosolygott édes égi mosollyal s elmondottuk délelőtt 10 órakor az esti imát s Ilike Jézuska kedvéért elaludt. — Micsoda erő a szeretet a szenvedésben!

Zsuzska elszálló volt. Gyönyörű hete volt, mindennap elment Jézuskához. Vasárnap azonban minden felborult. Apja, egy megrögzött hitetlen, nem engedte. Zsuzska hízeleg: cipőt pucol, újságot hoz s felolvassa, teát főz, kitakarít. Mikor megvolt ezekkel, szól: Apa, most már mehetek?! — Negyedik sürgetésnél az apa megdühödik s rettenetesen elbánik szegénykémmel. A teste már csupa kétség s szájából ömlik a vér. — Szent Isten, csak nem gyilkolta meg... Majdnem. A szomszédok hívására odarohant rendőrt azonban maga Zsuzska nyugtatja meg: Ó semmi baj, rendőrbácsi, csak nagyon megijedtem s leestem apa lábai elé — ezért vagyok véres... A rendőr fejcsóválva el is megy. — Mást sejt ő, dehát így is jó, ha nincs panaszos. — Az apa megrendülten nézi összerugdosott gyermekét... Zsuzska szeméből mennyországos megdicsőült szépség sugárzik: de apa, most már ugye mehetek igazán, még elérem az utolsó misét... Letérel az apa, felemeli, karjaiba veszi s lecsókolja a vért arcocskájáról: most, Zsuzsikám, már én is megyek veled... mindig. Kérd Jézuskát, bocsásson meg nekem... Vértanúk vére csörgedezik ereinkben...

3. ÉS A GAZDAG-SZEGÉNYEK TITKA, EREJE A SZERETETBEN.

A 30-as években az Alföldön szerényen belép egy kis cselédke a plébániai hivatalba. Letesz 5 pengőt. Abban a világban nagy pénz volt! Mi volna, ha volna, kívánságod? — kérdi a plébános. Misécskét kérek, Atyám, azokért a szen-

vedő lelkekért, akikről megfeledkeztek. Aztán honnét ennyi pénz, édes leányom? — Hajnalig vendégeskedtek nálunk, azoktól kaptam. — Reggel 4 óráig mosogatott, rendbehozott mindent, elsietett a templomba, megáldozott s elhozta áldozatul kis keresztét, mire nem számított...

Nem is tudja ez a kis egyszerű leányka, mily nagy, gazdag a lelke! Mily közel van a nagyság eszményéhez! Mennyire krisztusi volt, mennyire a szentek útját járja...

„Ahol a kereszténység, ott a szeretet” — mondja Szent Ágoston. S hol van több, életesebb kereszténység, mint Krisztus Szívében, az Oltáriszentségben?

Tiszamentén valahol templom épült a huszas évek elején. A csupa Krisztus-pap ötlete pompásan sikerült. Hosszú körmenetben hozzák a téglát Isten házának! Hogy beépítsék abba szeretetüket! Inaskánk is hoz két szép piros téglát. A papnak feltűnik, hogy oldalán írás van. Elolvassa, de el kell fordulnia, hogy könnyeit visszanyelje, oly szépet írt rá a gyermeki lélek egyszerűsége: Jézusom! Beteg az anyám! Gyógyítsd meg! Minden reggel Hozzád megyek a szentáldozásban, míg csak meg nem gyógyítod! Meglásd!

Szent missziókra gyűjt az Egyház. A nagymise végén gyári leányka szégyenkezve mentegeti magát: nem adhatam, de még ne tessék elküldeni a központba, az anyám is hadd legyen benne, jövő heti keresetemet Neki adom... S 8 nap múlva 40 pengőt tesz le a sekrestyeasztalra.

1940 nov. 15-én temettek egy napiáldozót. 15 ezer pengőt adott az Egyház céljaira. Nem tudta megérteni a szabadkozó plébános... Örökölt a hű szolgáló s takarékoskodott. Mindenét odaadta még életében... Ki képesítette erre? Lelke jobbfele, szerelme: Krisztus!

Egy **megfontolás**: ha nem adom oda életemet, elveszi a halál, minden javával életemnek! Egy **meglátás**: Krisztus mindent odaadott, mert egy a szükségesség... Egy **megindulás**: én is a szentek unokája volnék...

Dr. Wettstein Vilma orvosnő írta naplójába: **Fény** akarok lenni, melyet Te árasztasz Jézusom! — **Kéz**, melyet Te nyújtasz a nyomor felé. — **Vigas**, melyet Te adsz a könyvezőnek.” (Dr. Kovács Vince pp.: „A kórház angyala”.)

É most már megértem s utána-suttogom Gonnlieunak: Krisztus! **Én szívem** Istene! Krisztus! **Egész szívem** Istene! Krisztus! **Szívem egyetlen** Istene! Én Mindenem...

Mt. 5, 8. Boldogok a tisztaszívűek, mert ők meglátják az Istent.

VII. **TISZTASÁGBAN MEGŐRZI IFJÚSÁGUNKAT** **A SZENTÁLDOZÁS**

Aquinói Szent Tamás tanítása szerint: minden szentáldozás egy-egy Krisztusba való átváltozás. Krisztus fönséges, férfias jellemében semmiféle bűn homálya nem fedezhető fel, legkevésbé a tisztátalanság szeplője. „Ki fedd engem a bűnről”, — kérdezhetette nyugodtan, szemrebbenés nélkül. Ezért is állít az Evangélium kapujába, advent küszöbére a Szentlélek lélekfaragó művészete két csodálatosan szép emberformát, akik Krisztust ép a tisztaságban leginkább megközelítették: a Napsugarba öltözött nőt s a bronzbaöntött férfit; a Boldogságos Szűzet s Keresztelő Szent Jánost.

Mária ki tudta mondani a világmentő ígét: Legyen! És egész szívét átadta az őt mindörökre lefoglaló Istennek. János pedig, a pusztában kiáltónak szava, oda merte mennydörögni a királyok erkélyeihez: Nem szabad! Nem lehet! Vért ne onts! Vért ne ronts!

Háborús sebesült, vak fiatalember botorkált fel egyik pesti templom oltárának lépcsőjéhez. Leroskadt. Fejét jobbra balra ingatva — a vakok szomorú ismertetőjele — hangosan zokogni kezdett. Mind hangosabb lett a szava. Még ilyen vallomást nem hallottam.

Uram, de erős a kezed! Elvetted szememvilágát, hogy most végre lássak! Lássam, hogy az út, melyen jártam, lefele vitt a kárhozatba!

Megbénultan hallgattam a templom többi közönségével ezt a szerencsétlen vakot, aki soha közelebb nem járt a világosságához, mint mikor karonfogták s a gyóntatófülkébe vezették.

Hol hibázta el?

Családi otthona levegője volt romlott? Rossz barátok, társaság, a korszellem, bűnalkalmak? Elkényeztetés, edzés,

figyelem, munkanélküli tervtelen eszmény, cél nélküli, egyik napról a másikra tologató élet? Zabolátlan fantázia? A mindent tudni s bírni vágyás gögje? A valóságos kereszthordozó, szenvedéses élet iszonyata? Elnémított lelkiismeret? Öröklött betegség a vérben? — Talán mindegyik hozzájárulhatott, hogy egyszer egy csepp kis nyitvahagyott résen át beszívárgott lelkébe a bűn fertőzése... S ezen keresztül elveszítette önmagát.

1. A LEGDRÁGÁBB NÁSZAJÁNDÉK A PATYOLAT!

Két ragyogó szem figyel, amint adataikat irogatom a jegyesek naplójába. Az iroda dohos felhasznált levegőjébe — Pest mellett — hol naponta százak tolonganak a plébániahivatalban, mintha magas havas hegyek szüzi ózona özönelne. Ó nem valami újszerű párisi illatszertől! Ez a lélek fehérneműjének égi parfómje! — Atyám, emlékszik? — kérdi a fiú. — Nézem jobban s meglátom a sok-sok aranyos gyermekarc között az övét is. A legelevenebb, legvirgoncabb, de a legszorgalmasabb, legáhitatosabb is volt... Szeret-e még most is oly szenvedélyesen ministrálni, mint valaha? S azelőtt naponta áldozott... Mosolyogva, nyílt tekintettel válaszol: Atyám, én ma is a régi vagyok. Messzekerültem innét. Sokat dolgoztam. Szervezkedtem a katolikus munkásifjakkal — nagyszerűen fellendítettük a Legényotthonunkat — de most Isten meghívott a házasesetre. S mellette mennyasszonya égő piros-fehérrózsa, rajta az ártatlanság hamva — piromkodik. — Folytatja a fiú: Emlékszik, Atyám, mikor tanított minket: sohase törődjünk a világ gúnyjával, csak Jézus véleménye legyen a fontos! — Nos holnap lelkigyakorlatra megyünk. Hogy még jobban felkészüljünk a nagy, szent, boldogító lépésre. Szent jegyességünk alatt csak díszítettük a boldogságunk szent estéjére kettőnk karácsonyfáját — de nem szedegettük le róla torkos kézzel az édességeket! Majd, csak, ha az angyal csengetyűzött, hogy szabad egymásnak ajándékoznunk magunkat... Amikor az oltártól elvonulunk otthonunkba, ahol Jézus Szíve az oltáron, feszület a falon s térdeplő a fehérsztales szobában... S majd még egy szent bútordarab is kerül oda: a bölcső!

Ezek oly szépségek, melyeket nem lehet anyagban, szavakban kifejezni, csak örökkévalóságban.

2. JÉZUSSAL LEHETSÉGES SZEMBEN AZ ÁRRAL

haladni a tisztaság útján mindenkinek. De csak vele! A nevelők óriási felelőssége, hogy a gyermek lelkébe mélyen véssődjenek a dolgozó, engedelmeskedő, szenvedő, tisztaságos Jézus vonásai. Már egész korán.

Klinikán a fiatalasszony. Közel a szent pillanat, **hogy** Ember szülessék ismét a világra s a választottak száma eggyel több lehessen!

Az apa, illetve a férj izgatott. A falon meglátja a keresztet, még idegesebb lesz! Ő is abból a fajtából való, aki Krisztus nélkül akarja felépíteni életét. — Ráripakodik az ápolónőverre: nézze, kérem, én megfizettem ezt a szobát, itt én vagyok a tulajdonos addig, míg jár. Vegye le, kérem, azt a keresztet, nem akarom, hogy gyermekem első pillantása arra essék.

A szülés megtörtént. Az anya vágyódva várja, hogy megmutassák a belőle fakadt életet. Az apa is alig bír magával a folyosón. Nagysokára nyílik az ajtó s karjába helyezik a kisdedet! Az ő vérét! — A fiúcska sír. — Micsoda életfájás is van egy ilyen csöppségben már... Az apa nézi, nézi, de nem lát lelket a szemecskéiben. Az ápolónő könnyezve súgta: amint ön akarta, Uram, gyermeke csakugyan nem láthatta Krisztust első nézésével...

Az ifjúság nevelése még születésük előtt kezdődik! Szent apáknak hős fiaik! Elvakult apáknak vak, okoskodó, korcs nemzedékei...

Kevés a faltörő fehér homlok s a hegyeket emelő tiszta kebel! A bilincseket tépő izmos férfiakarát. Ezek az Oltári-szentség vérén nevelődnek!

Szentáldozás nélkül természetesen nem megy „szembe az árral!” Levegő nélkül nincs lélekzés, vér nélkül nincs szív munka. Élet nélkül nincs élet. Krisztus a levegő, **lelkem** vére, élete! Ifjúságunk légszomjban hal meg s vérszegénységben pusztul el, ha nem adjuk neki az élő Krisztust.

II. Lajos meglátta Portugál Johanna arcképét — térdeire esett s áldotta az Istent, hogy ily szépséget teremtett. — A görögök Zeus szobrára pedig aki egyszer is ránézett életében, a jóslat szerint boldogtalanná nem lehetett. — Szülők! Nevelők! Vezessétek Szűz Máriához az ifjúságot, a legszébb lélekideálhoz s Jézushoz, aki az emberek fiai között

a legszebb, ahogy az Irás beszél róla, hogy megtanulják: térdenállva csodálni imádságos áhitattal teremtett szépségeit a teremtetlen Teremtőnek.

Vencel király vadászával templomba siet. Havas az út, dermesztő a hideg. A vadász felnyög: a hideg megvesz, Uram! — A szent hátrafordul s biztatja: lépj lábnyomaimba! S a fagyos lélek felmelegszik — már bírja a kemény próbát. Igen, léptessük Krisztus tiszta lábnyomaiba az ifjúságot s vállalni tudják majd a hősiességet.

Krisztussal a lehetetlen is lehetséges! Eufrozina nővér parancsot kap: menni a vadak közé. Missziókba — én? Tétovázik... Városhoz szokott, kényes-egészségű, idegen keleti nyelvet soha nem hallott ember? — Egész napot végigsirta. A fejedelemasszony megsajnálta. Maradhat nővérekém... Látom, nem született vértanúságra. Magára gondoltam, mert meg akartam tisztelni bizalmammal... Teherbíró képességét úgy látszik túlméreteztem. — Másnap csoda történt. Sugárzó arccal lép be a nővér: megyek, megyek Tisztelendő Anyám! Már nem félek! Krisztus megsúgta a szentáldozásban, hogy ott is velem lesz — nem hagy magamra a küzdelemben! Vele lehetek és ez elég nekem! Vállalom!

Igen! Jézussal vállalom a harcot önmagam, a világ, a sátán, a vér ellen! S győzni fogok!

3. LEGSZEBB ÉLETEMLÉK.

Levendula-illatos fiókokban? Dobozok fenekén? Selyemszalagos levélcsomókban? Ékszerekben? Felvételekkel teli albumokban? Ezek is sok nagyon szépet tudnak mesélni a mult-ról... De kevés olyat, amelyet a kecskemétiúrnapi körmenet szentségi palástja.

Asszisztáltam. A tömjénillatos áhitatban is megragadta szememet a főpap vállára boruló rendkívül finom selyemanyag. — Meghatóan méltó volt a Legszentebbhez. Elragadtatva kérdeztem a nagy Krisztus-diadalmenet után a főpapot: olyan, mintha mennyasszonyi ruha anyagából készült volna. Régi nagyasszonyok ruhatárából... Eltalálta, — könnyezte a választ — drága kis anyám ebben ment hűséget esküdni. Tündöklő, ártatlan, máriás lelkülete mellett odaadhatta, nem félt odaadni a Legszentebbnek...

Anyák! De gyönyörű is, de szép, forró, tüzes emlék ez!

Régi zenélő órák halk melódiai tiszta szűzleányság hófehér álmairól, liliomokról, éghez emelt szívekről, karácsonyi boldogságnyladozásokról...

Utolsókban a hős honvéd. Harcolt, mint az oroszlánok, most nagyon pilledt benne az élet. A feldpater föléje hajol, hogy értse, mit akar. Mert valami fontosat akar. Kezét nem bírja már zubbonyzsebéhez emelni. Segít neki. Kihúzza, ami benne van. Suttogva adja a haldokló az utasítást: küldje el anyámnak. S most üdvözült mosoly önti el véres arcát: írja meg neki, hogy ma is folttalan, mint akkor, első áldozásomkor volt — a lelkem... Istenem! Jelen! Már megyek.. Veled...

Az ifjúság eget-ostromló hadakútját járja, ne a mocsaras kiöntéseket! Kihívni az erőt s győzni szembe az árral!

Dr. Wettstein Vilma írja naplójában: Uram, lelkem nyugtalan démonok gyötrik. Gondolatok s képek árja tör ellenem. Hogy megingassa akaratomat. Látom, mily nyomorult vagyok... Egyedül a Te végtelen irgalmadban való bizalmam tart Jézusom! — Uram, ne engedd, hogy elfáradjak a küzdelemben! Erősíts hűségemben! Téged szeretlek kimondhatatlanul! Csak Téged...

Mt. 11, 29. Tanuljatok tőlem, mert szelid vagyok s alázatos szívű.

VIII. SZENVEDÉLYEINKET SEGÍT LEGYŐZNI A SZENTÁLDOZÁS

Tűzhányókon járunk, szinte percenként lehetne a föld térképét átjavítani. A veszes morajlás hol itt, hol ott erősebben s ijesztebben hallható. A rohanó, bajoktól, gondoktól, gyöt-rődésektől, tegnapok idegtépő emlékeitől agyonhajszolt s a holnap sötét lehetőségeitől rettegő embernek azonban nem ez a legnagyobb baja, s legfőbb problémája. A nagyvilág gondjain kívül — magában hordoz egy csodálatos belső kisvilágot, melyben épúgy, mint a kontinenseken, szüntelen harc dül.

Régi középkori sárgult térképen láttam homályos foltok felett a szellemes bejegyzést: „Itt tanyáznak az oroszlánok.” T. i. a veszedelmes felderítetlen, európai szem nem látta dzsungelek.

Madeira szigete is tele volt felfedezésekor bozóttal, ezerféle mérges kígyóval, áthatolhatatlan folyondárokkal, melyek között ezer zöldszemű halálszörny leste áldozatát. — Leégetni az egészset, adta ki a parancsot a vezér. S a lán-gokban elpusztultak egyszerre a viperafajzatok.

Egy jó gyónáshoz hasonlítanám, amit a hódító Madeirán mívelt. Amikor a bűnök kígyófészket a bánat szeretetpa-razsuaival az égi kegyelem lángja kiegészíti.

A harc mégis a leghelyénvalóbb kifejezés, amikor a szív nagy oroszlánjainak, a szenvedélyeknek kiirtásáról beszélünk. Ez a harc a lélek határozott álláspontját jelenti, a benne bujkáló sötét veszedelmek ellen. Nem vagyunk angyalok, nem szégyen, hogy embernek születtünk, az eredeti bűn ezer következményével, esendőségével. De nem is szabad ezzel elintézni ezt a szomorú tény! Ádám elkövette az emberi nem fejeként az első bűnt, mi fizetjük az árát. Következményeit szenvedjük, de a bűngyökereket nem tűrhetjük! Örök, abba nem hagyható harcot jelent ez!

Pázmány mondja: a mi életünk a földön oly vitézkedés, melyben az örök életért s tökéletes erkölcsökért vívunk bajt! — Két összecsapó világ harctere a lelkünk s ha a kevély önzés győzne, rablók barlangjává válnék, ha a testi érzékiség: örültek házává, satirok tanyájává.

Ebben a harcban szünet nélkül új s új erőket kell bevetnem, hogy az ösztönmemberről északokat s magasabb összefüggéseket, törvénytlátó, értelmes, ebből a nemes motívumokra érzékeny, acélos akarátú, céltudatos egyéniség váljék, aki már elég magas ahhoz, hogy bele tudjon nőni a természetfölötti krisztusi színvonalba s az isteni életközösség magasságaiba emelkedhessék.

A győzedelmes Egyház, a szentek túl vannak már ezen. Diadalaik jutalmát élvezik! A magas égben! A szenvedő Egyház: e földi harc sebeit gyógyíttatják a tisztító tűz másvilági kórházában megholt hőseink. Mi pedig, a küzdő Egyház még álljuk a vártát!

Az új erőbevetés, ami nélkül harcolni kár, szinte lehetetlen: az Úr szent kegyelme, melyet a szentáldozás biztosít számunkra az életharchoz.

Láthatatlan ellenfél is titkos támogatásban részesíti a mi benső világunkban rejlő szenvedélyeinket: a sátán. Mondhatni ő okozza a harcot. Mert a nyugtalanságaink legnagyobb részt tőle származnak. Olyan, mint az ugató veszett eb. Ha ketrechen van, láncon, nem árthat. Igaz, ha valaki közelébe lép, megmarja a rácson keresztül is, mint Szent Ágoston mondja.

1. JÉZUS KOZELÉBEN TEHETETLEN A SÁTÁN.

Ha szenvedélyeink tűzfészket az isteni szeretet tűzében felégetjük, nincs áruló lelkünkben többé, aki kiszolgáltathatná lelkünk gyenge pontjait. Jézus szívéből árad ez az emésztő tisztító tűz belénk. Aranyszájú Szent János egyházatya állítja, mint a tüzetokádó oroszlánok mennek el az Úr asztalától a Krisztus erejével új győzelmekre az áldozók.

Remetét körülvesznek a sátánfiak. Szent Efrém rájuk ripakodik: nem szégyenlitek magatokat? Egy emberre ennyi ellenfél, a város kapuján meg az ezernyi népséghez egyetlen hemperég. — Igen, felelték, azoknak egy is elég, az is alhatik a dolga felől, mert a városban nem imádkoznak, pénz,

élvezet, hiúság után loholnak, habzsolják az életet, nem érnek rá Istenre gondolni, gyűlölködnek, versengenek. — Ott már kikiáltották az uralmat a szenvedélyek. De ez a remete: böjtöl, magát sanyargatja, s Krisztus testével erősíti magát. Csak azt a pillanatot lessük, amikor Krisztust egy kicsit is elhagyja, akkor hatalmunkba kerítjük.

Mutass nekem egy ifjút, férfit vagy nőt, aki térdenállva elvégzi idejében imáit, aki reggel nem sajnálja korábban kelni tíz perccel, hogy eljusson a szentmisére, legalább az áldozáshoz, aki elkerüli a bűnalkalmakat s magát a szentek tudományára neveli s megmondom: győzni fog minden sátán ellen!

Jer. Szent Cyrill biztosít: „Amikor Krisztus nálunk van, lecsendesíti éhségünket, testünk lángolását a lélek törvényei ellen, feléleszti az istenfélelmet, meggyógyítja betegségeinket, behegeszti sebeit s mint a jó pásztor, aki életét is adja juhaiért, minden bukásból újra felemel minket.”

Szent Ágoston: „Aki élni akar, jöjjön ide, higgyen és egyesüljön Krisztussal s új életre kél.” — Jer. Szent Cyrill még továbbvezeti szemléltetését a szentáldozás hatásairól: „Ha felfúj a kevélység mérge, vedd magadhoz Jézust, alázatos kenyere alázatossá tesz. Ha irigység bánt, valódi önzetlen szeretetet közöl veled. — Ha torkos mértéktelenség italban, ételben támad meg, megtanít önmegtagadásra. — Ha lustaság támad, áhitattal, buzgalommal tölt el. — Ha tisztátlanság ingerel, Krisztus tiszta vére szemérmessé tesz.”

2. KITARTÁST A KISÉRTÉSBEN,

egyedül a szentáldozás ad. A sátán nem adja fel a harcot, míg léleczünk! Nehéz, néha nagyon nehéz s hiábavalónak látszik a harc. Már-már megadnók magunkat!

1596-ban japán fiúnak érdekes ajánlatot tettek: olyan súlyú ezüstöt kap, amennyit teste nyom; ára: megtagadni Krisztust. Ha az ajánlatot nem fogadja el, meghal, de keserves kínzással! — Visszautasította a fiú. Az újabb ajánlat így hangzott: testi súlyának megfelelő aranyat kap! — Erre ezt felelte: És ha az egész világ minden aranyát adnátok? Nekem kevés, semmi az arany! Nekem adjatok még egy lelket! Adjatok egy mennyországot!

Vedd el a világból azt, ami igazán számít, a láthatatlan

valóságot és a maradék ehhez képest igazán semmi! A látatatlan valóság a lélek s a lélek lelke: Krisztus!

„Ember! orrodban medve-karika s Világgazdád táncolat: szerelem, gond, vágyak táncát lejteti pokol fölé feszített hajszálkötélen” — írja Mécs László.

Csoda-e, hogy II. Géza nővére, Zsófia, mikor Admontban, hol zárdába vonult, megjelentek a király nemes követei — lovagok drága ajándékokkal — elébük ment, de csak a küszöbíg s lehúzott fátyollal, rájuk sem nézett, meghajolt előttük, hogy tisztelgésüket viszonzza s szó nélkül visszatért lelke nagy szerelméhez: a szentségi Jézushoz, a tabernákulum elé.

Kíséreljem meg egyszer, egyetlen egyszer csak, így, némán ránézés nélkül a lelkem küszöbéről visszafordulni a világ, a sátán, az érzékek édes csábítására. Meg fogom tapasztalni, amit a görög bölcs mond: adjatok egy pontot, s kiemelem sarkaiból a világot! Vessem meg lábam a tabernákulum küszöbén s kiemelem régi énemből s legyőzhetem a bennem nehezedeő törvényeit a testnek.

Álljak meg lelkem kapuján belül, amikor érzékeim, vágyaim húrjába belecsap egy virágos ág, vagy szenvedélyes, gyűlölködő, vad viharszele a szem, test kívánságainak s az élet kevélységének!

Apponyi társaságban a kerevet mélyén. A háziasszony szeme éles. Megkérdi őt: Excellenciád most messze járt és hol járt a lelke?... Apponyi ráemeli tekintetét: Kegyelmes Asszonyom, most letérdeltem a kápolna oltára előtt, nagyon ráéhezett a lelkem... Audiencián voltam az Úr Jézusnál...

3. DIADAL A VIHAROKBAN.

A végső diadalig.

X. Pius írja: „Lehetetlen, hogy meg ne szabadjuljunk bocsánatos bűneinktől s a hozzájuk húzó vétkes ragaszkodástól.” Miként az erőteljes, egészséges, vitamindús, friss táplálék is a kisebb betegségeket táperejénél fogva kiküszöböli az egészséges vér termelésével, így a szentáldozás is visszfejleszti a vétkes hajlandóságokat a kegyelem erejével.

„Véredben tisztára moss meg engem, egy cseppje elég, ha szívembe hull”, éneklí az Oltáriszentség halhatatlan dalosa, Aquinói Szent Tamás lángolón.

Panasszal jön a szent remetéhez egy ifjú. Fél a bukástól, gyenge az ellenálló ereje már. — A remete kezébe ad egy kis korsót: menj a patakhoz, igyál! Lefut az ifjú, de iszonyú vihar zuhan le az égből, alig tud odakúszni. De iszik s visszafordulna. A remete hallja segélykiáltását s vissza kiált: ott a kereszt a patak partján, kapaszkodj bele! S az ifjú átkarolja s diadalmasan emelkedik a magasba, már tudja, hogy ki erősíti! Legalább egyszer, egyetlen egyszer anynyi erőfeszítés kitelnék még belőled, hogy odakússz az Élet vizéhez: Krisztushoz, merítenél az Ő véréből, innál kegyelméből s belekapaszkodnál szent keresztjébe, meg volnál váltva szenvedélyeidtől.

Életrevaló fiúcska egyik nap feltűnően jó. Édesanyja nem tudja mirevélni a változást. Faggatására a fiúcska azt válaszolja: szagolj meg Anyám! Az anya tréfásan körülszaglássa, de nem érti. A fiúcska nagyon komolyan mondja: Anyukám! Jézus van a szívemben! Ma áldoztam! Nem érezted meg rajtam?

Kínai misszionáriusok állítják, hogy a megkeresztelkedett kínaiak arca megfínomodik, megszépül, új kifejezést kap, bensőséges meleg pillantást. Átszellemültség, szent öröm sugárik szemükből, a régi rideg, merev, idegenkedő, lélektitkoló vadság helyében.

Kapitány, — szól bizalmasan az első tiszt. — On mindennap áldozik, ma megint olyan tengeri medve volt, hogy van ez? — Örüljetek fiaim, válaszol a vén hajós, ha nem áldoznék mindennap, akkor rég a tengerbe sodortalak volna titeket.

Szerzetes minden kísérletezésbe belefáradt már, nem javul meg soha. Szomorúan vallja meg tehetetlenségét apátjának. Édes fiam, nincs semmi baj! Meglásd. Csak nem vagy tisztában az emberi természettel s a szentáldozás isteni nevelési rendszerével. Menj gyorsan, kapd fel azt a szenes kosarat ott ni s fuss vele a kúthoz, merd tele s hozd ide hozzám.

Merte fél napig a szerzetes a lyukas vesszőkosarat. Már arra gondolt, bolond az ő jó főnöke. Végül is abbahagyta s visszavitte még csüggedtebben a kosarat: mutatva, hiába minden, nem lehet ezt telemerni!

A bölcs szent ember rámosolyog: fiam, azt mondod hiá-

ba? Nézd meg a kosarat. Nézi, forgatja a szerzetes: nincs ebben egy csepp víz sem! Jobban nézd meg! S most kigyúlt benne a felismerés fénye: Igen! Mégsem volt hiába! A kosár, a szennyes kosár tiszta lett.

Moss meg s megtisztulok, Uram, szent véredben! Maradok ezentúl is gyarló ember. Esendő, de leszek tiszta, jellemes, Ura magamnak, mert szívem gazdája Krisztus.

115. Zsolt. 7. Uram, én a Te szolgád vagyok s szolgád fia.

IX. TEKINTÉLYTISZTELET FORRÁSA A SZENTÁLDOZÁS

Dioklecián császár idejében Saturnius vértanút vallatja a pogány helytartó: „Hogy mertek tilalmunk ellenére Isteneteknek áldozni?” — Rövid választ adott: „Isten akarja!”

A tekintély forrása maga az Isten, a legfőbb tekintély!

„Végig bevonva csillagpaláttal, övé a szép est, övé a hajnal. Övé a napfény, övé a villám, övé a virág a bércek ormán, övé a szellő, övé az illat, mely a virágokról az égbe felhat. Övé az ég s föld s mit lát a szem... csupán az ember szíve nem?” — dalolja a költő.

Érdekes az is, hogy az állam, mely természetesen tökéletes társaság, a polgári boldogság anyagi s kulturális feltételeiről teljes hatáskörrel intézkedik, joga van a pénz- s a véradóhoz, esküt tetet hivatalnokaival, mégpedig a Mindenható Istenre.

Minden tekintély annyi jogot formálhat tiszteletre, amennyi benne az Isten! Amennyit Isten a maga jogaiból ráruház. A földön tehát valamiféle viszonylatban mindenki Isten kisebb, nagyobb tekintélyének képviselője. A kisebb-nagyobb nem azt jelenti, hogy nem valódi, vagy nem elég a tekintélye annak, akire Isten kisebb jogkört bízott, mint ahogy a kis gyűzőpohárkában is ugyanazon víz van, mint a nagyban, hisz egy forrásból merítették tele. A kisebb hatalmakkal, tekintélyekkel tehát ép azzal a méltósággal s felelősséggel kell képviselniük Istent, mint a nagyobb hatalmasságoknak.

Ki a legnagyobb úr, kedvenc témája a gyermekvilágnak. Persze, hogy a saját apja mindenkinek! Milliomos fia így érvel: az én apám csak int egyet az emeletről s megindul hűsz teherautó azonnal, parancs szerint. — A rendőr fia, kisfizetésű család ilyenekkel bizony nem nagyon dicsekedhetik. De magyarnak született a kis nebuló, kivágja magát ebből a

nehéz helyzetből is: Hát ez nagyon szép, pajti! Igazán nagy úr a te apukád, de az enyém még nagyobb! Mert mikor kifordulnak az utcára a ti autóitok, apukám csak int egyet s meg kell állnia az egésznek, parancs ide, parancs oda, amit apukád adott neked.

Sajnos, nem sokáig marad meg a gyermekben ez az áhítatos büszke tekintélytisztelet szüleivel szemben. Talán, mert elfelejtik, hogy az Isten csak int egyet s millió élet rajzani kezd s száguld előírt útján csillagpályákon s embersorsokon, majd újra int s csillaghullás közben összeroskad a világ. •

Gounod vallja: 18 éves koromban így gondolkoztam magam felől: „**Én** — és senki más.” 25 éves koromban: „**Én és Mozart.**” — 40 éves koromban: „**Mozart s én.**” — Ma pedig: „**Csak Mozart.**” Beethoven is ifjan így ujjong: „Isten a Te remek **dalod** vagyok **én...**” Az élete vége felé, legnagyobb alkotása után: „Istenem, **Te légy életem egyetlen dala!**”

Középkorú szentéletű lelki ember írta: Ha az Úr megadná, hogy üdvözüljek, három dolgon csodálkoznék. Hogy találnék ott olyanokat, akikről nem hittem volna, hogy odajuthatnak még valaha. Nem találnék viszont olyanokat, akikről biztosra vettem, hogy odajutnak. Végül legfőképp azon csodálkoznék, hogy én is odajutottam.

Senki sem szent halála előtt — mondja egy közmondás. Ha annak is látszik! De senki sem mondható menthetetlennek. Csak tudatára kell jönnie mindenkinek istengyermeki méltóságára s akkor töltekezhet annyi kegyelemmel, amennyire csak van befogadó képessége s ha így szépen meghordozza életében a ráruházott isteni tekintélyt, eleget tett hivatásának. Így esetleg az utolsók elsőkké lehetnek!

Ismerjük el tehát önmagunkról s mindenkiről, hogy a Végtelen Isten végtelenül szeretett, végtelen értékű teremtményei vagyunk, ezt tiszteljük magunkban s másokban s helyreáll a helyes rangsor az értékek s azok hordozói között. Nem is csodálom, hogy a japán tiszt feláll, mikor átveszi a pohár vizet alkalmazottja kezéből.

1. ISTENÉ A DICSÓSÉG!

Ez világos már előttünk! De kemény a derekunk is, mondaná rá valamelyikünk.

Mihály bácsinak is volt dereka! De kemény! A puszták

ősfia! Hatalmas darab ember, a Botondok s Bánk-bánok fajtájából. Iszonyú öklei a betegágy huzatára szelidültek a munka harcából. Hozzátok el nekem a Jézust, mert nem bírok elmenni hozzája! — szólt s elindultam a háznép hívására. De így még Isten dicsőségét nem igen láttam sehol megtisztelve!

Az utca sarkától a kerítésajtóig sárga homokszőnyeg, virágszirom szegéllyel. Az öreg szíve is mint a kiterített szőnyeg az Úr Jézus lábai előtt... Micsoda Dicsértessék reszketett elő a mélységből, ahol már égtek a trónuson a hit s szeretet lángjai, ahova várta az ő szerelmes Udvozítójét... Meggyónt elsőbb... Én Uram, tudod, hogy szerettelek mindig — ez volt a mottó. — Nagytermészetű embernek ismerem, de ez már nem természet volt, ez természetfeletti lelki finomság, előkelőség s hit, ahogy kiszállt a dunna alól, tiltakozásomra is letérdelt az Úr előtt s elkezdte a Confiteort... Porbahullott csillagnak néztem őt. — Fejedelmien nagyságos volt Mihály bácsi az Úr előtt a pusztta földön! És itta a Krisztust minden érzékével, szeme, szíve, ajka imádta őt... Én Uram! Én Istenem.

2. PROTESTÁNS VÉLEMÉNY KATOLIKUS ISTENTISZTELETUNKRÓL.

Nem csoda, hogy Nagy Frigyes porosz király egy püspöki szentmise után áhitatos csodálatának adott kifejezést. Talán a felekezetekkel szemben kissé igazságtalan is volt, de az bizonyos, hogy a katolikus istentiszteletet nem múlja felül semmiféle vallási kultusz. Mikor a bíboros befejezte a szent cselekményeket, azt mondta Nagy Frigyes: némely Kálvin-követő úgy viselkedik Istennel szemben, mint a személyzetének jelenlétében némely újgazdag. Nem látni rajtuk, mintha Valaki előtt lennének, akinek ők hódolni akarnának. Mások, Luther néhány követője úgy, mint egyenrangúak egymás között, különösebb elfogódottság nélkül. Önök azonban valóban audiencián vannak legfőbb Uruk, Atyjuk s Istenük előtt. Teremtény a Teremtő, por a Végtelen előtt. A bíboros természetesnek vélte ezt, hisz nálunk katolikusoknál — ó mily szerencsések vagyunk! — a legkisebb hegyifalu templomában jelen van az Úr az Oltáriszentségben.

Felejthetetlen kisiskolás élményem maradt drága öreg

tanítóm hite az Oltáriszentségben. Igazgató s kántor is volt. Sokszor kihívták. Ilyenkor vezényelt: balra nézz s megmerevült az osztály s teljesítette a parancsot. Aki rendbontó akart lenni, kinézte az osztály... Balra volt a kedves templomunk, — melyben kereszteltek is — s az Úr Jézus gondjaira bízott minket derék nevelőnk, míg ő kénytelen volt szemét levenni rólunk.

Valaki megbabonázta lelkünket emberbimbó korunkban... Az egyetlen Tekintély, Akiben minden tekintély jogforrását tiszteli.

3. LÉGY KULONB, MINT APÁD!

Nem azt jelenti, hogy hajrá, vége a szülők tiszteletének s rúgjuk fel a mult hagyományait!

10 éves korában minden gyermek még azt mondja: az Apám! Ebben benn van minden!

15 éves már azt mondogatja: én is tudok valamit...

20 éves korában: ezt jobban tudom én.

30 évvel: ejnye, mégis talán meg kellene kérdezni az Öreget.

40 évesnek szava: apáink mindent jobban tudtak, csodálatos bölcsek voltak.

60 évesek: bár megkérdehetném még egyszer apámat, anyámat...

Árpádházi Szent Erzsébetünk mindenről értesült, ami szegény befolyásolható apjának, II. Endrének, udvarában folyt. Anyja zsarnoki akaratát is, magyarelleses érzületével... Soha nem formált jogot ahhoz, hogy megítélje őket.

A tekintélytisztélet első kikezdése a mult lekicsinylése s az előjárók emberi hibáinak számontartása s kritizálása. Ezt a szellemet kiirtani csak a szentáldozásban igazi alázatosságra, saját nagy s kis értékének s felelősségének tudára ébresztett lélek képes.

Az Oltáriszentségben elmerült lélek minden esetben a nemesebb megoldást fogja választani, még ellenségeiben is megtiszteli a rájukruházott, lélek szemével mindig látható istengyermeki s követi méltóságot. Ha a szolga elhibázta, nem a gazda rovására irandó és viszont, a gazda jelenlétében nem ítélezhetünk a szolga eljárása felett, az a gazdának tartozik számadással egyedül.

Már pedig az Úr, a lelkek gazdája mindenütt jelen s az Oltáriszentségben Vele egyesült lélek tisztában van azzal, hogy Isten cselédeit — embertársait — nem jogosult önbíráskodással sem kritikával, sem lekicsinyléssel megbírálni.

Nagy Sándor arccorvult a jeruzsálemi főpap előtt: Isten embere! A világhódító elismerte Isten tekintélyét képviselőjében!

700 gyermekből csak 13 írta dolgozatában: „Milyennek látod apádat?": A jó Istent képezem olyanak, mint az apám...

Ez azt is jelentheti, hogy 687 apa nem hordozta meg méltósággal Isten tekintélyét gyermeke előtt.

Csak mocsoktalan nevet hagyok, írta Arany fiához. Ne feledd, hogy kinek vagy fia, búcsúzott a gróf intézetbe vonuló fiától. Ne feledd, hogy Isten gyermeke vagy, így a gyóntatóatyá lelkifiaihoz... S ha apád nem kapta meg az Oltáriszentség boldogító hitét, vagy elvesztette, úgy légy különb apádnál! Vágj új rendet életedbe, lépj Krisztus királyi útjára, melyen szolgálni: királykodás!

Elvesztette az Istent egy apa. Fiam, — szólt — papok meséje az Oltáriszentség! Hogy keresheted a kis ostyában Jézust!? Hogy férhetne az ott benne el? A fiú igazi mai gyerekek! Kész azonnal a válasszal: Apukám, és Berlin és Kairó és Budapest hogyan férhet el a kis rádióban? Ha ezt meg tudja tenni a tudomány, akkor Jézus is meg tudja tenni, hogy a tabernákulum jelenlét csodáját megoldja. De ha nem tudnám hinni Jézus szavát, hogy ott jelen van, akkor azt sem fogadhatom el tőle, mikor parancsolja: tiszteljem, szeressem szüleimet. Apukám, én eddig mindig azt éreztem, mikor a Te kezedet s Anyámét megcsókoltam, hogy a jó Istennek csókoltam meg áldott, jóságos, hatalmas kezét...

Fil. 2, 7. Szolgai alakot vevén föl, hasonlóvá lett az emberhez.

X. SZENTÁLDÓZÁS FOKOZZA MUNKASZERETETÜNKET

Külföldi, tengerentúli író véleménye, hogy aki 40 éves korában nem ábrándult ki az életből, azt a bolondok házába kell zárni. Nem tudom, hogy képzelet ez a kedélyes házibölcs, vagy nagyon is életunt világgyűlölő.

Mikor az életről bölcselekedik valaki, akkor többnyire kenyérkereső foglalkozásra gondol. A hivatásra, amelyben mindennapiját megkeresi s magára a **munkára**, testének, szellemének egyirányba való megfeszítésére, hogy a kítűzött célt: az élet javaihoz vezető munkasikert elérhesse.

Gyári munkásleány írta barátnőjének keseredetten: Robot az életem! Termelni! Mindig másnak. Dolgozom, hogy legyen mit ennem és eszem, hogy tudjak tovább dolgozni! Gépies a munkám. Személytelen. Elvégezhetné helyettem más is, egy betanított állat, vagy beállított gép. Igazában senkinek sincs szüksége reám.

Ha ezen a szemüvegen keresztül nézem az életet, akkor csakugyan kiábrándító. De így sincs igaza ironknak, mert ez esetben korábban is kiábrándulhatunk.

Villanegyedekben sok érdekes felírást láthatni a kis családi otthonok oromzatában. Legjelentősebb volt Pest egy külső részén: „Isten ajándéka” — s Szűz Mária szobra áll kis fülkében a bejárat felett. — Pesten nem igen szoktak az emberek Istennek ily nyilvános megtiszteltetést adni a polgári életben. De nem kevésbé megható, amit egy balatoni villára irattak: „Megkoplalta-lak.”

Kifejező s tanulságos cím. A tulajdonos távolabbi célt tűzött ki munkája elé. Dolgozom s gyűjtök s alkotok velem valami nagyon szépet, ami kifejezi belső világom stílusát, formagazdagságát s amit kibélelhetek a gondoskodás melegrével, a szeretet találékonyágával s a szépségigény művé-

szetével. „Az otthon az én váram” s ezt a várat ma nem faltörő kosokkal s fegyverrel szerezzük, hanem bizony sokszor, mit is titkolnók: megkoplalással.

A kérdés, az élet kérdése, melyből ki is lehet ábrándulni, tehát most már azon fordul meg, miért s hogyan dolgozom! Pénzért, amit rögtön el is verek. — Nő, kártya, ital, mind pénzbe kerül. — Érvényesülésért? Vigyázat! ez már valami! De nem minden! Néha soká kell a sorban állnom, míg sor kerül reám — és sokan elém is ugranak, mikor pedig végre oda jutottam, behúzzák a kis ablakot: záróra... Nincs tovább! A nantesi gyors kisiklott. Összetört Pullmann-kocsi alól kihúznak egy kis fiút. Szép szőkefürtös halántékát összezúzta a halál. Poggyásza szerte-széjjel. Osszeszedték. Elsőáldozási kép vérfoltosan s egy levél az intézeti tanárjától: „Nagy jövő vár reá” — írja haza nevelője, a sok dicsérő jelző befejezésekép. A nagy jövő előtt állt s behúzták rá a kis ablakot, a szemfedőt: vége. Nincs tovább. Nem is tudom, mi ér most neki többet: a szép dicséret, tanulmányi érvényesülése, vagy az elsőáldozási képe, lelkülete... Bizonyára odaát ennek több értéke van.

Érvényesüléssel úgy járhatok, mint az egyszerű szerencsefi: míg étvágom volt, nem volt mit ennem, most, hogy van, nincs már étvágom.

Különben is Carlyle leszzegezi a tényt: Egyetlen pénzügy-miniszter sem merne vállalkozni arra, hogy egyetlen inaskát boldogítson akár az állam minden pénzével, akár a legmegtisztelőbb állással. Hozzáértethetem a lelkemet az aranyhoz: hideg marad. A gyémánthoz, még hidegebb lesz tőle. A vérhez, a húshoz: csömört kap tőle. A dicsőséghez: elhervad tőle. A lélek egyedül az Istenhez érve melegszik fel s bontakozik ki. A lélek étvágya magasabb, mint ameddig a szánk elér s kezünk fölér... A léleknek egyedül Isten elég! S ezért, akinek senkije s semmije sincs, ha Istent megtalálta, boldogabb s gazdagabb, mint bárki!

Tudnom kell mindenekelőtt az igazságot: az élet csak hitel az Istentől s mi csak visszaadhatunk neki! Kamatoztatni pedig a munkával lehet, visszaadni pedig csak a hittel telített erkölcsös élettel.

Két rész tehetséget kapott a lángész is csupán s hozzá 98 részt neki kell hozzáadnia szorgalmából! Ez a kamatfizetés módja!

1. EGYEDUL, VAGY PEDIG JÉZUSSAL

dolgozom-e tehát, ezen dől életörömöm vagy csömöröm. „Nincs kultúra vallás nélkül, aminthogy nem lehetséges közszéntelep nap nélkül!” Sem anyagi, sem szellemi haladás tehát! „Hány ember eszik, iszik, dolgozik érte, házasodik, vesz, elad, épít, szerződést köt, vagyontöredékét gondolja, vannak barátai, ellenségei, összeköttetései, örömei, szenvedései, született, növekedik és meghal, de egész életében soha fel nem ébred” (Joubert) — égi hivatásának tudatára. Alvajárók. Lázasan tevékenykednek, ábrándokat szönek, nagy izgalmakban égnek és közben elfelejtik énjüket, elfelejtenek leszállni szívükbe, hogy ott meglátogassák a bennük rejtőzködő Szentháromságot. Kétségbeesetten csákányozzák a rájuk zuhant kényszerhelyzetekből a kiutat, de soha nem ütnék rést befelé, szívükbe, a láthatatlan valóságok testi szemmel áthatolhatatlan falán, mely mögött ott van az Isten! — Így nem is találkoznak vele talán egész életükben... S elvesztették az egyetlen igazi örömet, az Istent! A lelkükben.

Kisvárosi cselédleányka, olvasni alig tud, írni még kevéssé, de élni, azt különül, mint sok utópiás világhíresség. Hogy vagy ebben a csuda világban — kérde tőle falubeli egy találkozásuk alkalmával. Elég erős elintézése a mai életnek. Én únom már nagyon. — Én nem, feleli szerényen. Oly szép, gazdag az én életem! Reggel, mikor kinyitom az ablakot, dalol a lelkem Isten madárkaival. Lelkemmél átkarolom az egész világot és azt mondom, mint a makrancos gyerekek: most ha tetszik, ha nem, felajánllak a Szűz Anyánk Szeplőtelen Szívének. Azután magamért is imádkozom így: Érted Uram, mindent, csak Teéretted! — Azután fát hordok be. Eszembe jut, Jézus is hogy cipelte keresztjét és még ki sem aludhatta magát azon a rettenetes éjszakán... Azután begyujtok: így ni, égjen csak a tűz a lelkekben! Kiimádkozom ezeket az Istentől elrugaszkodott népeket, akiknél kenyereket eszem, a gonoszságból s meggyujtom még lelkükben az igaz hit s szeretet lángját. Azután elfutok a templomba. Elfelejttem, hogy idegenben vagyok. Ott én is itthon vagyok. Falubeli kis templomunk Úr Jézusa vár már s megbékéltet sorsommal. Már útközben hívogatom: Jöjj, Uram Jézus, hozzám, szívem csak Téged vár. Jövet pedig elmondok neki minden vágyamat, tervemet, a gondomat. —

Piac után a gyerekekkel foglalkozom, mikor kész vagyok a ta-
karitással. Jézus hogy szerette őket, pedig mily rosszak is
lehetek azok. — Este azután, mikor már jól kifáradtam, azt
mondom: Jézusom, ma sokat dolgoztunk! Köszönöm, hogy
velem voltál végig... — Dehogy is unalmas és csúnya ez
az élet! Gyönyörű az Élet!

Igen, így készülnek a Nap hevében a kőszénbányák s
azok mélyén a gyémántok. Mentől nagyobb a heve, annál
értékesebb lesz. Mentől jobban égek Isten szeretetében, an-
nál nagyobb értékeket termelek lelkemben!

2. JÉZUS MILLIÓKÉRT, MILLIÓK JÉZUSÉRT!

Elég, ha ránézünk az Oltáriszentségre, hogy megértsük,
mennyire lekötölezt minket Jézus! Többet valóban nem
adhatott, mint önmagát. Carlyle mondja: a tett a tenni ige
végtelen ragozása. — Nos végtelen sorozata az Isten meg-
váltó szeretetének hozta létre e nagy csodát.

Látszólag mozdulatlan tétlenség a cibóriumban. Semmi
jele a benne hullámzó s feszülő Végtelenségnek!

Hány látszólag szürke, jelentéktelen ember jár Vele. —
Szívük tündérpalota s ők ezt „koplalták meg”. Egyetlen szen-
vedélyük: szeretni Jézust szenvedélyesen! Xavéri Szent Fe-
renc 30 ezer kilométert tesz meg hajón, 26 ezer kilométert
gyalog, idegen nyelveket tanul, hogy lelkeket nyerjen Krisz-
tusnak! 100 ezernél többet keresztelt egymaga! Szívére hi-
deg borogatást kell tennie: nem bírom Úram tovább szere-
tetedet! S osztja szét a lángot, mely emészti. — Öreg jezsuita
misszionárius nem fogadja el 80 éves korára a kényelme-
sebb beosztást: ráérek odaát pihenni. — Öreg pap megtanul
franciául, hogy lelkigyermeke franciául gyónhasson...

Nincs érvényesülési tér? Nincs mód boldogulni? Milliók
állanak tétlenül, mennyit tehetnének Krisztusért s csak a
rögöt látják lábuk előtt, de nem látják a csillagot fejük fe-
lett...

Vencel király a szentmisékhez szükséges anyagot saját-
kezűen termeli: szánt, arat, csépel, őröl, préssel. — Minden
szentmiséjén saját keze teszi így az arany paténára az ál-
dozati tárgyakat: saját kis emberéletét...

DL, Kalász, Kalot, KIOE, Credo, Emszo, Mária Kongregá-
ció milliói Krisztusért...

3. AZ ÚJ VILÁGREND MUNKÁSTIPUSA

is ez irányban alakul. Nem cipelteti magát az agitáció járszalagján. Maga húzza meg életútjának egyenes vonalát a bölcsőtől a mennyország küszöbéig. Nem enged magára erőszakoltatni nézeteket. — Egyetlen elvbarátja van: Krisztus!

1925-ben összeesett Dublinban egy ember. Irataiból kiűnt: Fulbor Mátyás. Felsőtestén drótból készült vezeklő övet találtak. Fiatal korában borkereskedésben palackozó volt. Hozzászókkott az alkoholhoz. Keresete ráment. 25 éves volt, mikor egy templomi missión vett részt, megtért, meggyónt, fogadalmat tett, hogy soha többé nem enged szenvedélyeinek.

Hogy a bűnalkalmat elkerülje, otthagyta régi állását, fakereskedésbe szegődött. Itt dolgozott haláláig. Nem mert családot alapítani szerzett szívbaja miatt s az anyját is segítette. Napirendje épületes. Hajnalban kelt, 5 óráig imádkozott. Ekkor templomba ment, szentmisét hallgatott, megáldozott s munkahelyén reggelizett. Becsületesen végezte dolgát. Szorgalmával buzdította társait is. Déli munkaszünet rövid lelkiolvasmányra volt jó, utána beszélgetett arról, amit olvasott s ügyesen szőtte szavaiba a vallási életre buzdítást. — Munka után hazament. Rendbe szedte magát s valamely egyesületben 1—2 órát a köznek is szentelt. 11 órakor tért rövid nyugovóra. Munkahelyén senki nem mert előtte illetlen tréfát, vagy vallást, Istent sértő dolgot mondani! — Eddig az újságcikk. Nem csodálnám, ha csodák is történének közbenjárására...

Van tehát a munkának magasabb értelme! S a munkáséletnek szebb, hozzá méltóbb formája! — 3 kötőő dolgozik. Egyik így felel az érdeklődőnek: hisz látja, mit csinállok: éhbérért verem ezt a követ, míg szét nem verem... Másik messze néz: család vár otthon tőlem kenyeret... Harmadik így felel égreemelt szemmel: Isten házát építenek ebből a kőből s én résztvehetek e fölséges munkában!

Isten háza a test temploma is! S én oly szerencsés lehetek, hogy Krisztust mindennap meghívhatom szívem tabernákulumába, hogy jobbá, szebbé, elviselhetőbbé, tartalmasabbá, istenivé tegye a munkáséletemet!

Dr. Wettstein Vilmát idézem: 1935 febr. 3-áról: „Nincs

többé hétköznap! Az élet apró megszokott dolgai új értelmet nyernek! Szent az étkezés, mert ott voltál Jézusom az utolsó vacsorán s Emmausban. Szent az álom, mert aludtál a hajón, a háborgó tengeren. Szent a sírás, mert könnyeztél Lázár sírjánál. Szent a vidámság, mert ott voltál a kánai menyegzőn... Szent a természet, mert ölen mondottad el nyolc boldogságodat. Szentek a hegyek, mert Tábor jut eszembe. Szent a folyóvíz, mert abban kereszteltek. Szent a Világ, mert szent Véred hullott rá! Szent a munka, mert 30 éven át látlak Názáretben. Szent az est, mert a hazatérést, a Hozzádjutást közelebb hozza..." Szent az élet, mert mindig közelebb visz Hozzád, Oltáriszentségi Jézusom, minden nap a szentáldozásban...

Kol. 3, 1—3. Az ott fenn valókat keressétek!... Életek el van rejtve Krisztusban.

XI. AZ OLTÁR A MUNKÁSKÉRDÉS MEGOLDÁSA.

Míg a menyei Atya a világtörténelmet ácsolta, Jézus ráért Názáretben a legegyszerűbb munkás színvonalán élni 30 esztendeig. Ha Jézus volt az első szocialista, akkor vajjon ezt a tényt hogy magyarázzuk? Nem volt ez a 30 esztendő pocskéolás? Megoldhatta volna a szociális problémát?

Merész dolog vallásunk gyújtópontjába beállítani ezt a kérdést. A szociális kérdést a szentostya prizmáján keresztül nézni! A legizgalmasabb kísérlet. Hisz legtöbbször azt mondják, ez gazdasági szakkérdés. Ámde, ha a vallás az egész embert lefoglalja s egész életét szabályozza, amint egyetlen élőlény sem vonhatja ki például magát a nehézségi törvény alól, vagy akár csak a nap életteréből, akkor ez a kérdés is valamiképp az Egyház hatáskörébe tartozik. Nem is mulasztották el a pápák s a püspökök hangoztatni az Egyház álláspontját a Rerum Novarum s a Quadragesimo Anno szellemében.

Mindenekelőtt azt kell megállapítanunk: ezer ága van a világot már évszázada lázban tartó kérdésnek. Hogy igazodjunk el ezek ága-bogában? Hisz csak ahhoz, hogy valaki jó feleség legyen, mint a Yale egyetem egy tudós professzora megállapítja, korántsem elég, hogy tudjon főzni. Hogy igazi otthon tudjon teremteni, ahhoz pszichológusnak, diplomatának, tudósnak, jó zene- s könyvek értőjének, művészeknek, nemzetgazdásznak, könyvelőnek s a megelőző orvos-tudományok ismerőjének kell lennie.

Drága háziasszonyok, anyák s hitvesek, siessetek ezeket a diplomákat mielőbb pótolni. Mert tudni is kell, nem elég érteni! — Volt egy drága professzorom, aki azt hajtogatta, ha panaszkodtunk a sok lecke miatt: fiaim én nem kívánom, hogy egész nap tanuljatok, elég, ha tudtok! — Mindenesetre az élethez nem elég tudni sem, azt értelmezni, helyesen fel-

fogni, helyes ösztönnel beállítani kell tudni! — Nem is említve, hogy a professzor kedves mamája sem szerezte meg a fenti diplomákat, sőt az amerikai professzor úrnak is valószínűen csak egy diplomája van. — És azt hiszem, mikor feleségét megválasztotta, eszébe sem jutott mindez a sok követelmény.

János gazda újmódi, városon tanult leányt vett feleségül. Az asszonyka minden mozidarabot megkönyezett — a férje viszont az ebédeket s vacsorákat. Asszony, — mondotta az első hét végén: anyád másképp főz. Hamar kész volt a válasz: Kend ne szóljon a konyhai dolgokba, nem ért hozzá. — De az evéshez s gusztushoz igenis értek! — zárta le a vitát a régimódi férjemuram.

A tudósok mit értenek a kenyérhez? A párisi tudományos akadémia tagjai hosszan vitatkoztak a föld termőképességéről. Matignon zárószavaiban súlyos aggodalmát fejezte ki, hogy földünk elég rosszul viselkedik, mert számítása szerint legfeljebb 20, legjobb esetben 22 ezer évig képes az emberiséget táplálni!

Ha ehhez hozzáveszem, amit Krisztus Urunk mégis csak elejtett a gazdasági szociális válsággal kapcsolatban: hogy t. i. amik fenn vannak, keressétek, a többi mind megadatik nektek: pénz, egészség, munkaalkalom, közjólét s közérdek, családibéb, kultúrjavak stb.; s még azt is, hogy kijelentette a leghatározottabban, aki utánam jár, nem jár sötétségben, én vagyok az Út, Igazság, Élet, nos, megkérdezem, miért ez a nagy izgalom! Mert, ha van kenyér, miért nincs s ha nincs, miért van? Egyik esetben sem szabad egymás ellen rontanunk. Ha nincs, hiába minden, ha van, mást nem kell tennünk, mint a Kainokat belátásra bírni. S minthogy Krisztus az **igazság**, csak Krisztusban juthatnak belátásra is, fegyverrel nem lehet koponyájukba verni, s minthogy Krisztus az **út**, csak benne találkozhatnak a juss- és kenyérekérésők, s minthogy Krisztus az **élet**, a világ minden kenyere sem elégítheti ki éhségét lelkünknek!

Kár a sok-sok beszédért is! Uljünk le a pápa lábaihoz, hallgassuk meg az ő hites és hiteles tanításából a tudnivalókat Isten szándékairól, osztó igazságairól s szeretetről s máris teríthetjük a fehér abroszt a tárgyalások zöld asztalára, senki éhen nem marad.

Mihály gazda akkurátus ember. Nagy tekintélye is van.

Szentenciája érvényes három vármegyében is — talán az egész országban is! Az udvaros, valami jöttment ember, nem falubeli, minden városi térdnadrágost meghallgat. Nem sokat ért belőlük, de annál nyugtalanabb. Most is kinnjártak s oktatták a népet. Mihály gazda megkérdi: no azután miféle bölcseséget hoztál haza fiam? Hát olyan szépen beszéltek. Kérdeztük, hoztak-e láncot is kimérni az országfődeket, de erre majd később válaszolnak. Csak attul félek, hogy addigra az állam is szétesztja, mi marad ekkor ezeknek az uraknak a dicsőségül? Másról nem beszéltek? — kérdi Mihály gazda. De igenis hogy! Még pediglen a katagóriákrul. De olyan szépen, hogy meg is könnyeztük. Oszt mi légyen az, tudod³e, kérdi Mihály gazda. Legényünk halkán felel: ahhon rövid volt a csizmaszárunk. Nohát én majd megmondom most rögvest. Idefigyelj! A katagória azt jelenti, hogy a Kata dógozzon a konyhában, te meg a góré körül — osztán hagyjátok egymást békiben. Oszt, ha böcsülettel dolgoztok, Isten megadja a tisztességes mindennapit. — Én pedig még azt mondom hozzá: mielőtt te felkeltél volna, az Isten gondviselése már ébren volt! Fel, munkára! Istennel! Előre!

Mily gyönyörű szociális program! Mily egyszerű megoldása a nehéz kérdésnek! Sok ember nem tudja, mit eszik holnap s homlokán az a hiányzó 15 pengő, ami nélkül éheznek a kis család... Fű küldi a fához s sehol nem kap útbaigazítást. Istálló-méccsel keresik az igazságot, mikor a nap vakítja szemüket... Isten képére teremtett ember! Térdelj le egyszer s ne mondj többet, csak a Miatyánk első két szavát, de ezt éld át! A nagy világtestvériséget, a keresztény szív világszolidaritását s mire eljutnál a negyedik kérdéshez, az Isten kenyere asztalán lesz mindenkinek!

1. A KENYÉR TORTÉNELME.

Személyi lapján következő adatokat találok: **a) egyidős az emberrel.** Egyiptomi gulák sírkamrájában négyezeréves búzaszemet találtak. Ma is csiraképes. Czettler professzor írja, hogy az egyiptomi rabszolgák napi négy kenyeret kaptak s két korsó sört. Végén kiderül, hogy a megsajnált rabszolgák dolga jobb volt viszonylagosan, mint a mienk. Irja, hogy a föld már a legkezdetén is magántulajdon volt, az ősember is érezte tudatát: ez az én búzaföldem, az én termésem! **A**

fémek felhasználásának titka apáról fiúra szállt. A búza az első hagyományok s találmányok kezdeményezője. — **b) Isten adja!** Vakleánykát, aki siket is, néma is volt, értelmi képességeinek tudatos használatára nevelgetnek. Szinte lehetetlen feladat! Azzal kísérleteznek, hogy valahányszor kenyeret adnak neki, jobbkezeit a belkezehez emelték. Csakhamar felfogta a jelt s megtudta, ha kenyeret akar, össze kell tennie két kezét. — Első szentáldozásához első imája így született meg! Testi kenyér után a lelki kenyér megértetése nem is volt nehéz már. „Végtelen boldog vagyok, — írta a kis siketnéma vak, hogy Jézus az égi kenyérral beszállt szívembe!” — **c) S a kenyér hivatása?** Mécs dalolja: Álmodnak a vetések, hogyha jó a tavasz-ünnep, emberré lesznek: vér lesz a kenyér! és szívmotort hajt, vér lesz életünknek szent ritmusában a szépségvetés. S ha valósággá, vérré lényegülhet bennünk a jóság, földreszállt a menny! Emberről álmodoznak a vetések...

Igen! A kenyér színe alá leszálló Istenemberről s az általa átistenült emberről! Ez a kenyér karrierje már!

2. LEGENDÁK A KENYÉRRŐL.

Aranyá vált. Kéregető a portán. Két szem búza került csak a tarisznyába. A tarisznya lyukán, mikor a vándor kifordult, ki is esett mindjárt az egyik. A gazda nem rest, felkapja. De nini, mily nehéz! Biz az aranyá változott... Maga elé néz: csak nem az Úr Jézus volt itt?

Vérré vált. Honvédünk már-már a Csaba útjára lép. De a „hazai” póstára felemeli fejét. Aggyák ide az Édös levelét! Csomagja van! Kezébe vesz egy darabot a kenyérből s kínna rágja, nyeldesi, az anyja csókját érzi minden morzsán. Úgy lehet, rajt is van! Azután olvassa a drága Szűzanyánkkal, hogy nem engedlek sem ellenek, sem halálnak! — A hős melléből nehéz sóhaj száll föl, szeméből könnypatak csordul. Hát akkor van remény! S mélyen elalszik, másnapra mentve volt, átesett a krízisen. — A „hazai” csodát tett.

Ne szorítsd úgy a kenyeret, hogy másnak ne adnál belőle — és aranyá válik... Mentől többet adsz, annál többet kapsz! Isten tenyerébe teted, Isten keze adja vissza! —

És a „hazait“ add meg lelkednek is! Nem vesz erőt rajtad a halál... Vedd, edd s élni fogsz mindörökké!

3. AHOL A SZOCIÁLIS KÉRDÉS ERŐVONALAI TALÁLKOZNAK.

A geometria azt tanítja, hogy két párhuzamos egyenes a végtelenben találkozik. Ez már felsőbb tudomány, nem is nagyon értem én sem, de a tudósok tudói. A szociális kérdés nem más, mint két egyenes versenyfutása egymás mellett. Egyik vonal a munkaadóké — ez többnyire **aranyszínű** — a másik vonal a munkavállalóké s ez többnyire **véres**. Sok remény az eddigi egyeztetések után ítélve nincs arra, hogy valaha is találkozzanak.

De néha csoda történik s egymásra találnak. Ez történt Rennesben. Sztrájkolnak a munkások, a gyártulajdonos a maga igazának tudatában úgy érezte, nem engedhet, ők még inkább érezték a maguk igazságát. Szóba sem akartak többé állni egymással. Mindkét fél önérzetes, keménynyakú férfiakkól állott. Vasárnap azután az történt, hogy a keresztény munkások — lévén intelligens vallásos férfiak, — a templomba mentek. Természetesen a bretagnei vér nem tagadta meg magát: áldoztak is. Szentáldozáskor egész véletlenül a gyáros fia s felesége mellé kerültek. Egymásra néznek, szentmise után pedig megvárják egymást a kapuban. Kezet szorítottak: meg fogunk egyezni! Hogyis ne tudnánk, mikor az Élet és öröklét kérdéseiben egyek vagyunk! Öbenne, az Ősforrásban! — Igen a véges dolgok a **Végtelenben** elsimulnak. Az élő Krisztusban az élet legégetőbb gondja megoldást talál!

Addig is, míg minden kéz s minden szív egymásra talál a két párhuzamos vonalon, sokat, sokat kell szenvednünk. Mert az észtól messze van a szív, a szívtől is messze van a kéz. Hogy a kéz megtanuljon, először a szívet kell megmozgatni, de ehhez az ész nem elég. — Ehhez a nagy Világmozgató kell, Krisztus! Krisztusnak pedig jobban fáj a lelkek kongása, mint a gyomrok korgása! A gyomrok kielégítéséért a természet csodáin kívül újabbat nem tesz, de a léle-

kért naponta 400 ezer új csodát tesz a természetfeletti világrendben.

„Kerestem népemet s megtaláltam Krisztust!” Így egy önérzetes, becsületes, következetes szocialista. — „Szerettem Krisztust s megtaláltam népemet”; így a püspök. Ezért mondja Mac Donald: „Megváltást a munkásság nyomorából csak az hozza meg, ha végre is belátjuk, hogy krisztusi hit nélkül a munkást boldogítani nem lehet!” — De a munkaadókat sem!

Imádkozzuk, míg ez a belátás megszületik, Sonnenscheinnel a munkásmiatyánkot: A gazdasági törvényszerűségek malomkövei közt órlódunk, Mennyei Atyánk! Napkelettől napnyugtáig gyötrődünk a mindennapi kenyérért. A kicsiny lakásért! Az ünnepnap rövid nyugalmáért. Véresre zúzott kezünkkel alig szerezzük meg a pusztá életünket! Ezer s ezer emberben szétmarcangolja a nyomor éhsége a lelket, a szellemet! Kicsoda sárízűbb, mint mi? Uram, add meg nekünk a lélek mindennapiját! Add vissza lelkünket! Add meg szent tested s véred isteni életet adó kenyérért! Vonzd közelebb Magadhoz a munkástömegeket, hogy oltáraidnál életük legyen... több életük!

XII. EGY NAPOM JÉZUSSAL.

Gyónjunk most magunknak. Egész őszintén, kertelés nélkül! Élek hetekig, élek évekig Nélküled Jézusom! Egy kis rövid gondtalan s gondolattalan imával, futó vasárnapi misehallgatáson perselyfillérekkel kifizetlek, de különben a világé vagyok! Mégcsak magamé sem!

X. Pius nem hiába sürgette: ne imádkozzuk a **szentmisen**, hanem imádkozzuk a **szentmisét!** Hisz a **szentmise**, egyetlen **szentmise**, az emberi történelem legnagyobb eseménye. Aki egyetlenegyszer is a napba nézett, annak első-tétül a világ, a föld kisszerű arányaival, zabhegyezéseivel s a sasokkal a magasságokba vágyik! — Félsz talán, hogy ha a **szentmisét** egyszer igazán átéled, életedet attól fogva fel kell áldoznod?! Apácát kérdi a főnöknője: miért kerül oly nagyot, mikor a szentségi oltár előtt kell áthaladnia? „Félek, hogy fogva tart — válaszolja. — A szívem nem tudna elszakadni tőle — s napi munkám elmaradna.”

1. EGY ÁTÉLT SZENTMISE ÉLMÉNYE.

Pillantsunk be előbb **a)** az **Oltáriszentség** titkába, mely az állandó **jelenlét** csodája; **b)** a **szentáldozás**: a legbensőbb **egyesülés** csodája, **c)** a **szentmise** pedig a legtökéletesebb **áldozat** csodája. — Kozák tiszta ront sebesült francia tisztre. Az a szétfolyt vérébe markol s tenyerén mutatja: ne bánts, anya szült téged is! — Krisztus a mennyei Atyához emeli **szent vérét**: ne bánts **őket!** Testvéreim! Eleget teszek éret-tük! Máriától vett véremmel, aki az ő anyjuk is!

Csodálatos drámai feszültség tölti ki azt a mintegy 400 szertartási szabályban előírt **szent cselekményt**, amit az átváltoztatás keretének s alkalmának rendelt az Úr Jézus. 3 felvonását megelőzi a bevezető, s kiegészíti a befejező rész. Felajánlás, átváltozás, áldozás a főrészek, melyekre csengő hív-

ja fel figyelmünket, hogy el ne feledkezhessünk róluk, **hisz** ezek nélkül nem érvényes szentmisén való részvételünk. A **legtökéletesebb** művészi alkotás, melyet a Szentlélek alkotott. **Értékre végtelen**, ha egyik serpenyőbe a világ összes erekyeit, rózsafüzereit, szent énekeit, imáit, alamizsnáit, börtjeit s jócselekedeteit, önmegtágadásait tesszük, a másikba pedig egyetlen egy szentmisét — utóbbi lenyomja mérhetetlen súlyával! Hisz maga Jézus Krisztus imádkozik a szentmisében s saját magát áldozza fel! Ép azért a legtökéletesebb istentiszteleti cselekmény! **Imádó, hálaadó, engesztelő s kérő áldozatunk!** Krisztus a kéz, mellyel áldozatunkat a mennyei Atyának bemutatjuk.

2. JÓ AZ ÚR... ÉNEKLI SZIVEM,

mikor lelkem esti magányába térhetek hálóhelyemen. Csak Isten van bennem s az örök csillagok virrasztanak felettem. A Végtelenség orgonája zeng fölséges himnuszokat az Isten szerető gondviseléséről, türelméről, irgalmáról... megszámlálhatatlan jóságáról... bizalmas szeretetéről. Én is végtelenség vagyok, nem halhatok meg egészen soha. Jöttem a fényből, megyek a fénybe... kis szentjánosbogárka. — A földi élet? Csak egy csobbanás valahol kívül, messze idegen partokon, amelyeket lelkem már rég elhagyott... „Két karom élő lanttá kitéárom s várom, hogy szívemen az Isten muzsikáljon.” S álmodom: „beh jó is volna szentnek lenni, acélos fehér szárnyakkal bírni, merész szívvel a napba szállni, lomhán a földön sohasem járni. — Szentnek lenni, erősnek, nagynak, ura lenni önnönmagamnak, nevetni akkor is, ha fáj az élet: szenvedni, Jézusom, örömmel, Érted! Szentnek lenni, gyöngédnek, lágynak, soha rosszat nem tenni másnak, álmodni szépet s tenni nagyot, úgy élni itt, mint fönt az angyalok, — Uram ez nehéz, de én akarok!”

Reggeli ébredéskor, mikor szárnyat bont bennem az öntudat, suttogom: Istené vagyok! „A kezem fogja, Lelke lobog a lelkemen... és én követem...” Azután eljön a hétszer szent óra. Sietek a templomba, mint jegyes a jegyeséhez. Ott vár karácsony igézete, nagypéntek véres vivódása, pünkösd tüzes ígérete: a szentmisében. Jézus hív, vágyakozik leszállni az oltárra, hogy együtt lehessen velem s szívemben szállást vehessen. A menny lehajol a földre a csodák órájában,

angyalszárnyak suhogását hallom az oltár körül, amint Szent Brigitta látta látomásában. Lelkem minden regisztere megszólal egymásután. Először egy nehéz komor wagneri zene. Dávid szorongása sír fel a **lépcsőkön** megálló pap intonálására: Uram, hangzik a mélyből, tégy ítéletet velem! Szomorú az én lelkem, mert megérdemlem, ha nem is azok részéről, akik üldöznek engem... akiktől szeretetet érdemeltem s nem gyűlöletet! Küldd el fényedet a szenvedések s szenvedélyek e sötét szakadékaiba, melyekben botorkálnom kell élethoszszat... Rossz emlékeim állandó ellenségeim s a jóvá nem tett bűnök vádolnak engem Előtted! — **Confiteor**. Hallja meg az ég; én vétkem, én igen nagy esendőségem! Ők irgalmasok, inkább, mint az emberek: feloldoznak, **misereatur!** Most a pappal felmegyek lélekben az oltárhoz. Megcsókolom vele a vértanúereklyékkel kincses **oltárkövet**. Lekaszált rétek illata csap meg. Vérharmatosan hullott le fejük a suhintásra. Utolsó szavuk is énekelte: Krisztus! Krisztus első hősi halottainak ezredéves emlékköveiben! Csont a csontjukból! Rádöbbenek keresztény hivatásom gyönyörű tavaszára: szentek unokája lettem a szent keresztségben! És már esküszöm szent elszánt-sággal, ha a világ illatfürtös körmenettel jönne, mert megkívánt engem, választott edényt, oh nem adom semmi földi üdvért Krisztus véréért, ezt a drága vért... **Introitus**. A nagy isteni színjáték nyitánya. Megsejteti velem a szentmisében hozzám készülő égi Király ajándékait. S magam elgondolom, mit is adhatok majd neki vissza! — **Kyrie**. 4000 évnek siralmi ebben az egy szóban összesűrítve: Irgalom! — Némely napon, de nagyon a szívem legmélyéből jő. **Gloria**. Ó szegény lelkem, hogy is lenne békéd addig, míg Istennek nem adtad meg a dicsőséget! Ő az egyetlen Úr! Kivele a has, vér s rassbálványokkal! — **Dominus vobiscum**... De szép öskeresztény köszöntés! A Szentlélek 7 ajándékát kívánja nekem az Úr szolgálója, ami annyira hiányzik életünkéből! Mi lenne, ha a népek vezetői egyszer elfogadnák a köszönését az Egyháznak? Bölcsesség, értelem, tanács, erő, tudomány, jámborság, istenfélelem, mikor veszitek át helyeiteket a nemzetek békenkonferenciáin? **Oremus!** Az Egyház kétezeréves kimondhatatlan sóhajai... **Per Christum Dominum**, fejezi be. Igen! Ő maga az imádkozó, a szószóló, a villámhárító, aki megengeszteli most is a Végtelen Istent. **Szent Lecke**. Valóban lecke, amit el kell végeznem! **Deo gratias:** kö-

szönöm Istenem, hogy ily bizalommal ereszkedtél le hozzám, hogy életfeladatommal kitüntettél! **Evangelium.** Én is? Én is **jóhírvívő** vagyok! Istennek lelkemről tudok-e néha jó hírt vinni? Győzelmeimről a lelki harcban? Hogy nem roskasztott össze a Gondviselés akarata, mikor oly irgalommal kínálta fel a kereszt királyi sorsát? Tudok-e másoknak vinni jóhírt Istenről? Vagy a társalgásom még mindig földi szenczációkat turkál? **Credo.** Veronai Szent Péter vérével írja: Hiszek! — Hitemen rajta csillog-e vérem? Katolikus vérvizsgálat! Milyen a katolikus érzületem? Együttérzésem? Pápával, püspökkel, lelkipásztorral? Szent Teréz lelkét különösen a 7. ágazat fogta meg: kinek országa véget nem ér soha... Diadalmam katolikus öntudat feszül most bennem, de vajjon hozzám elért-e az Isten országának az „eleje”, vagy már gyakorlatilag véget is ért, hisz még Krisztus szavára sem adok, mikor parancsolja, vegyem szent testét... **Offertorium.** Körülnézek: mi lesz az áldozat? Ez a világ egy csók: a Teremtő csókja! — Egy nagy ölelés: Krisztus ölelése. Egy nagy gátszakadása Isten bőkezűségének. Számomra nem marad tehát semmi: a semmi az enyém! Még lelkem sem enyém! De Istené-e? Vagy a világé? Sátáné? **Lavabo.** De mennyi por lepi lelkemet! De összegyűrődött, piszkolódott keresztiségi ártatlanságom! **Suscipe!** Egyszer haldoklásomkor mondjátok el felettem, akik szerettek, hogy utolsó ténye is elszálló lelkemnek az legyen, amiért születtem: dicsőítése a Szentháromságnak a teremtésért, a megváltásért s megszentelésért! **Orate fratres!** S leomlanak a válaszfalak: a ministráns fiú imádkozik a papért... **Per omnia.** Én fészekből kiesett madárka! Hogy repüljek versenyt az Örökkévalósággal? Az örökkévalóságokba hogy jutok el? Szent Imrének 24 éve volt, Szent Erzsébetnek sem több, Szent Teréznek is csak ennyi állt rendelkezésére! Sietnem kell élnem! Rákapsolok a nagyobb sebességre, hogy az elpocsékolt éveket behozzam! **Sursum corda!** Áttörni a környezeten, kényszeren, sorson, végzetten az Égbe! Kidobok minden nehézséget lelkemből! **Prefáció.** Csak egy szemelvény a gyászmiséből pl.: ... és széttörve testem földi viskóját, öröklakásomba sietek, melyet az Úr készített égében. **Élők mementója:** a szentek egysége. Egy óriási összekarolás melegét érezzük. Pápa, püspök, szeretteink, mind Krisztus kíséretéhez csatlakoznak, az oltár Cherubja: a Boldogságos Szűz vezetése alatt,

akire Krisztus első s utolsó pillantása esett a földön. Krisztus trónállói most felnéznek a csengetésre, itt az **átváltoztatás** csodás pillanata. Kálváriaidézés! Hallom a kalapácsütések iszonyú zuhanását — Jézus hörgő sóhajait — a százados megilletődött vallomását: ez valóban Isten fia! Akire most rámutat a pap: ez az én testem... Ő maga is leborul s felmutatja, hogy mindenki imádhassa, láthassa, megszólíthassa. Emerson mondja: vágd meg szavait, vérezni fognak. Ezekre a szentséges szavakra a kenyér csakugyan élni, a bor pezsegni kezd vízként! Most ne maradj néma! Most kiálts: Uram, ments meg, mert elveszünk! Pazzi Szent Magdolna elragadtatásában éjszaka felcsengeti a nővéreket a kápolnába: jöjjetek, szeressétek, nézzétek, hogy szeretett! **Holtak mementója** az Egyház alig, hogy kinyilt az ég kapuja, rámutat az Isten kórházára. Jajok sikoltanak fel onnét: csak egy cseppet Krisztus drága megváltó véréből! **Pater noster** a hét kérest, Krisztus hét szavát mondja: Miatyánk: „Atyám, kezedbe ajánlom lelkem.” Szenteltessék neved: „Szomjúhozom.” Isten dicsőségét: „Jöjjön el országod.” „Ma velem leszel országomban.” Legyen akaratom: „Beteljesedett!” Add kenyerünket: „Ime, a te anyád,” ki gondodat viseli (Oltáriszentséggel az Egyház). Bocsásd meg vétkeinket: „Hisz nem tudják, mit cselekszenek!” Szabadíts meg: „Atyám, miért hagytál el engem!”

Igen, most is elhagynám! Húzódózom a szentáldozástól! Megvetem ismét felkínált szeretetét. Ő mily megalázás, mily kegyetlen lenézés! **Agnus Dei**. Itt van Ő, még csak nem is Keresztelő Jánoshoz kell mennünk! Krisztushoz! Nála az üdvösség! Ne forduljak prófétákhoz, pótapostolokhoz, múrostos póttáplálékokhoz. Itt maga az Élet. Maga az Úr terít! **Áldozás**. Csodálatos áramlás indul meg most a szőlőt s venyigék között... Az Élet áthömpölyög a lelkembe! Megelevenedik bennem minden! Mint mikor az ablakon besüt a napfény s izzik, mozog, táncol benne minden porszemecske! Ő ha tudná a napsugár, ha egyszer öntudatra ébredhetne, micsoda hálahimnusz énekelne az ő napanyjának! Lelkembe költözik maga a Nap. Isten kegyelme kábító szépségű földi palotának rendezi most be lelkemet. — A hit élő köveiből építi, a remény túlvilági tündérképeivel díszíti s a szeretet ki nem alvó illatos mécsét gyújtja meg benne! Talpraugrik az alázatosság, hódol az engedelmesség, szolgál a hűség, lábaihoz ül

a buzgóság, kezeintését figyeli a jószándék s neki dalol ujjongva a hála s a lélek békéje...

3. NEHÉZ BÚCSÚZNI TŐLED KRISZTUSOM!

Ite missa est. Mennem kell, vinni az oltárnál gyúlt szent lángot missióm területére, hivatásomba, családomba. **Utolsó Evangéliumban** utoljára átölel még: látni fogjuk dicsőségét s bírni az igazság s kegyelem teljességét... Azután állok még egy pillanatig. Szemébe nézek hosszan, fájón, mint a hindu -vőlegény jegyesének: ne sírj, mondta, nézz fel az égre, arra az esthajnalcsillagra s én is odanézek s megcsókoljuk egymás lelkét... Jézus letörli búcsúzásom könnyeit: oltárom előtt állandóan lobog a mécs, itt vagyok s ha ideperdül lelked, megtalálsz s lelkünk megcsókolja egymást... Érezni fogod, hogy szerettelek öröktől fogva s szeretni foglak egy egész örökkévalóságon át...

Lk. 4, 1. Jézust Isten lelke vezérli, telve van Szentlélekkel.

XIII. **EGYHÁZKÖZSÉGI ÉLETÜNK KÖZÉPPONTJA A SZENTÁLDOZÁS.**

„Tusnád fürdő itt kezdődik, az Úr Jézus dicsértetik.” — Egy püspöki titkár fedezte fel nyári cserkészkörútján a világhíres hely határában ezt a jelzőtábla-feliratot.

Léleklátó szem mi mindent fel nem fedez, ami mellett elrohog a mai ember lélektelenül.

Vajjon a mi helységünk határába lehetne-e odaállítani ezt a katolikus fémjelzést?

Gyönyörű Mária-képet hoztak be valahol Pest mellett a plébániára. Mit akarnak vele? Valamely egyesületi szoba számára ajándékozzák. Megköszönöm a kegyes jötevőnek. Tudja Atyám, fordul egyszerre könnyes szemmel hozzám teljes bizalmával a nagyvilági hölgy, az én életem még a régi világban kezdődött. Ezt a szellemet nem tudom már feladni. Ez a kép örökös szemrehányás nekem s társaságomnak, amely pedig jól akarja magát érezni, zavartalanul. Magunk között akarjuk magunkat érezni. Mária nem való közénk. Sokat kell pirulnia s hallania... Nem az ő szemének való a mi viselkedésünk...

Mélyen megrendített ez az őszinte yallomás.

Irhatnám-e nyugodtan: Mi kis falunk itt kezdődik, hol a Jézus dicsértetik? Mert ez teljes azonosságot jelentene Krisztussal! „Ha Önök meg akarnak érteni valamit az Oltáriszentségből, mondotta P. Montefeltro, szorítsák szívükre kezüket s hallgassák meg hármas dobbanását. Az első dobbanása, ha nemesen hangolták szívüket: vágyat érezni, szeretetünk tárgyával mindig **együttélhetni**, tőle soha el nem szakadni többé! A **második** dobbanás: **szenvedésre is kész lenni** azért, akit szeretünk. **Harmadik**: táplálni, fenntartani, boldogítani, szépíteni, védelmezni azt, akit szeretünk! Jézus Szíve úgy szeret minket. a) A világegyház tagjaival **titokzatos** módon — az Oltáriszentségben — **valóságos** testi **jelenléttel** él bennünk s velünk! b) Betlehem, Názáret, Getszemá-

ni, Golgota után vállalja a sok gyalázatot, hálátlanságot, melyet ép mi is, kiket oly gyöngéden szívéhez szorít, okozunk neki. Végül c) táplálékul saját magát adja! Vegyétek és egyétek, ez az én testem!

Ily módon az Oltáriszentség

1. ÖSSZEFÜZI EGYHÁZÁVAL A CSALÁDOKAT.

A család tudniillik a társadalom legkisebb sejtje. Családok összessége az egyházközség. Több plébánia együtt az esperesi kerület, melyek ismét főesperességekben kapnak összefogó keretet. Mind pedig együttesen alkotja az egyházmegyét, melyet központilag a megyésfőpásztor kormányoz, mint apostolfejedelmi utód, a legszorosabb együttműködésben a római püspökkel: a Szentséges Atyával. Váci egyházmegyénk pl. 6 vármegyére terjed ki. Van kb. 220 önálló lelkesízi, plébániai állomása, csaknem 500 pappal s kb. 1.200.000 hívővel. Egy csodálatos rendezett hadsereg, melynek legfontosabb szerve mégis a család marad! Világszerte kb. 2000 megyéspüspök kormányozza a 400 milliányi katolikus Egyházat a pápa fősege alatt. Egyenes vonal vezet a családi szentélyekből a Vatikánba a közbeeső egyházkormányzati szerveken keresztül. Amilyen a család, olyan az Egyháznak külső állapota. Ha a család bomlik, meglátszanak rajta a hullafoltok. Legelsősorban természetesen az egyházközségen. Amilyen a család élete hitben, erkölcsben, kegyelemeszközök gyakorlásában, olyan az egyházközség arculata is! A püspök, a pápa szíve is vérzik, megremeg a lelkük, ha a család beteg, ha veszedelemben van!

Norvég protestáns testvérünk katolizál. Mi hozta vissza az Egyházba, kérdi a lelkipásztor. Olvastam a protestantizmus alapítójának, Luthernek, kijelentését, mely szerint az ő fellépte lesz a pápa halála. Márpedig a pápaság ma is virul, tehát nyilvánvalóan tévedett számításában az új hit szervezője. Egyszerű következetesség hozott vissza.

De vajjon nem nagyobb ellensége-e a papságnak, Egyházának az a katolikus, aki nem fenyegetőzik, hanem egyszerűen szakít a hagyományokkal, egy testhezálló evangéliumot szerkeszt gyakorlati hitéletéhez s fittyet hány az egyház jogszabályaira... Száraz ág, levél lesz csupán, melyet az első vihar szele lesodor a törzsről, nincs benne már a tő-

nek életnedvkeringése, hisz nem él már Krisztussal életközösségben.

Évekig tanítottam egy iskolában. Növendékeimre még élénken emlékeztem, bár a bakfis korban egész elváltoznak az arcok. Mária két év múlva becsenget egy nap hozzám. Nem is tudtam, magázzam-e, akkora nagyleány lett. Bántott, hogy a szeme sarkában valami zavart láttam. Tiszta volt ez a szem, de megriadt, tétova. Kis kézitáskájából iratcsomót emel ki: olvassa kérem, Atyám, ezek megmagyarázzák, miért jöttem. Szebbnél-szebb szerelmes versek voltak. Illedelmesek, eszményiek. No és? Nagy baj van, kezd szipogni Mária. Mi az, kisleányom? A fiú nyugdíjas, véglegesített... Örülj neki! Ez csak nem baj? Anyukám, apukám is akarja. Hála Isten. Annál jobb! — De, de — sápadozik szegény gyermek — igaz az, amit a katolikus házasság feltételeiről tetszett magyarázni? — Máriám, én csak az igazságot tanítottam. — Mária erre felkel, átveszi az iratokat, azt hittem, az ajtó felé megy, de nem, egyenesen a kályhához lép s a köteget a tűzbeveti.

Atyám! Nem akart a fiú megesküdni velem a mi templomunkban. Inkább ezek égjenek, mint valaha én, egy rosszabb helyen...

Másnap egy fehér lélek, aki megharcolta harcát az Egyházért, borult felszabadultan az Úr Jézus Szívére... Jézust nem adom senkiért! Semmiért! Egyházamat nem tagadom meg a gyakorlatban egy jottányira sem!

Családot alapítani Jézus nélkül annyi, mint fundamentum nélkül futóhomokra építeni! Egyházon kívül esküdni annyi, mint kiesni a mennyországból, mielőtt oda bekerülhetünk volna!

A szentáldozás

2. ÖSSZEFÜZI AZ EGYHÁZKOZSÉGI VEZETŐSÉGET KRISZTUSSAL!

Ők a vezérkar. Külön-külön masírozni, de azután együttesen támadni, ez volt Moltke taktikája.

A családok élők külön belső életüket, de mikor alkotni, harcolni kell, akkor összefognak! Ennek a szerves összefogásnak vezérei az egyházközségi vezetőségi tagok, a képviselőtestületben s egyháztanácsban, illetve iskolaszékben s egyéb egyházközségi bizottságokban.

Igen nagy felelősség!

Mikor a főszerkesztői székbe ültem, írja egy tollforgató, országjáró s országos ügyeket intéző közférfiú, úgy éreztem, mintha ölembe akarnák tenni a földgolyóbist, hogy íme, most azután intézd te el minden ügyét, baját, gondját a keserű levében forgó világnak.

Egyházközségi vezetők ölébe van igenis letéve a családok, az iskolák, a templom, a szegények, az Akció Katolika, az egyesületek, a hitélet anyagi feltételeinek előteremtési gondja, sok-sok léleké! Amilyen a pásztor, olyan a nyáj, amilyen az egyházközség, olyan a hívek összességének élete, hisz ők viszik jó legelőre, vagy kopár, sivár elsekélyesedésbe.

Mi biztosítja az ütemes, tervszerű, életrevaló, izzó lelkes munkát?

Nápolyban őrzik drága arany ereklyetartóban Szent Januárius vértanú püspök beszáradt véréét, összetokosodott pornak látszik az egész. Bizonyos napokon a püspök hozzáérinti a koponyához a vértanú véréét tartalmazó üvegtartót s abban egyszerre felfut a vér pirosan, pezsgőn, életesen! 1640 év után is... ma is.

Az egyházközség a 2000 éves Egyház élő szervezete, élcsapata. Elit csapata! Válogatott önkéntesei! Krisztus a láthatatlan fő az Egyházban! Mikor megáldozik az egyházközség vezetősége, érintkezésbe jut a fővel! S felpezdül benne a vér, megmozdul benne az élet vágya, a tevékenység tavaszi rügyfakadása. Egy elsöpéntek, első vasárnap, apostol-ünnep, püspöki, lelkipásztori névnap vagy évforduló, mikor összehozza őket közös szentáldozásra, a legszebb látványt nyújtja: Krisztus rapportja vezérkarával, vezérkari tanácskozás... Hitvallók versengése, ki tud többet, nagyobbat tenni Krisztus országának diadaláért!

3. ÖSSZEFÜZI A HIVEKET EGYMÁSSAL, VEZETŐSÉGGEL, PÁPJUKKAL a szentáldozás.

Latin neve kifejezőbb: egységet, egyesülést jelent, benső közösséget, a javak, a vér, az érdekek teljes átadását s kicserélését.

Ebből az egységből nem maradhat ki természetesen az sem, aki kiszolgáltatta a nagy szentséget. Krisztus udvarmestere, a lelkipásztor.

A legbensőbb a viszony pap s hívei között. Nem olyan a helyzete, mint a telefondrótnak, mely közvetíti az üzenetet, vagy mint a villany, mely a világító energiát vezeti, de mega hideg marad! Nem, a pap együtt sír a sírókkal, együtt örül az örvendezőkkel, együtt szégyenkezik az egyházközséggel, együtt büszkélkedik hívei sikerével!

Ő az egyházközségi család atyja. Mindenki atyja! Mint a templom szíve az Oltáriszentség, úgy a pap is az egyházközség szíve, akiből szüntelen árad Krisztus szeretete! Ő a pásztor, aki kiemeli a tövisek között vergődő báránycsordát, a halász, aki Krisztus szavára hosszú éjszakák hiábavaló eredménytelen munkája után sem adja fel a reményt, a mágnes, aki azonban Krisztushoz, nem magához vonzza a lelkeket. Ő a mindenes, akihez minden gond befut. Ő a tűz, melynek közelében felmelegedhetnek a dermedt lelkek, kibővülnek kilobbant már a hit s az Istent vigyázó jámborság mécsese.

A pap is ember, de Isten embere. XIII. Alfonz Budapesten a Ritzben étkezett. Papicivilben belépett Turi Béla. A királyt nem is vette észre, mikor asztala mellett elment, a király felállt az infánsnőkkel s a trón örökösével s mélyen meghajolt az ismeretlen pap előtt.

Istennek úgy tetszett, hogy ne az ég boltozatának egy csillagával gyógyítson, hanem a föld porával. A pap is por, de keze illatos a mennyei kenyér szegésétől, Isten áldásától. Éveken át az Úr Jézus templomának falában volt, hogyne csókolnám meg, felelte egy hívő kínai, mikor kérdezték tőle, miért csókol meg egy kődarabot a régi kápolna romjaiból... Hogyne csókolnám meg azt a drága papi kezét, mely Jézust szívembe viszi, égbevezet s naponta a legnagyobb kincsekkel halmoz el! Imádkozzatok sokat a lelkipásztoraitokért! Van Rossum mondotta egy küldöttségnek, mely millió lírát adott neki a szent missziók céljára: kimondhatatlanul örülök e nagy adománynak, de ha önök között akad egy gyermek, akinek ártatlan Udvözlége a Szűz Anyát megörvendezteti, úgy kérem azt az Udvözlégyet inkább, fontosabb a szent cél elérésére.

Segur végrendelete a legszebb eucharisztikus hitvallás. A szívemet foglaló szelencére véssetek rá: Jézus! Én Istenem! Ki jelen vagy az Oltáriszentségben, szeretlek, imádlak teljes lelkemből, az Örökkévalóságon át!...

42. Zsolt. 3. Bocsásd ki világosságodat s igazságodat s azok elvezetnek engem a Te szent hegyedre s hajlékodbá!

XIV. A KAT. TÁRSADALMI SZERVEZKEDÉS LELKE A SZENTÁLDOZÁS.

Erős karvaly csapott le a fecskeanyóra. A kis fecskék azonban éberek voltak. Pillanat alatt odaröppentek s kemény csatában elűzték az ellenséget.

Bízzatok, én meggyőztem a világot, hirdeti meg az Úr Jézus a húsvéti feltámadás győzelmi erejét. Ez az erő ma is verhetetlen! Ma is legyőzi a krisztusi lélek a bűnt, világot, sátánt, halált. Az Egyház ma is világotépítő, történelemformáló, társadalomalakító tényező a sötétség hatalmasságainak minden erőfeszítése ellenére.

De ahogy Isten Szíve is emberszíven keresztül nyilatkozta ki isteni életét — hisz a Fiúisten is emberré lett, hogy a Szeretet üzenetét meghozhassa nekünk — úgy az Egyház is nagy harcait emberek segítségével, a hívek összefogásával vívja meg.

Körülnéz s megkeresi az alázatos elszánt hűséges lelkeket, akik az Oltáriszentség alázatos titokzatosságába elrejtőzött Krisztus erejét ki tudják nyilvánítani és sorompóba tudják állítani. Igen! Szívek kellene, elsősorban férfiszívek, akikben Krisztus újra testet ölt minden nap s vérré válik. Lelkek kellene, akikben kigyúl az Ő rejtett szentségének s tennivágyásának isteni tüze!

Széchenyi első követelése az volt a Haza talpraállításánál, hogy minden csizmadia, gróf, kereskedő, vagy bárki: lent, fent, higgyen abban, hogy az ő személyén keresztül újul meg a nemzet, rajta múlik kizárólagosan a haza sorsal

Korszellemünk kakukfiókái között a leghangosabb a széthúzás és széthullás. Felkínálják ugyan sokan az együvéterelés, sőt együvéerőszakolás orvosságát sokféle címen, a vér, a termelés, a szociális megújulás, az imperiumos államhatalom nevében, de a vége: meghal az öncélú s teljes jogú egyéniség s megszületik a korcs csordaember, kiben az ide-

genség annál nagyobb egymás iránt s mindenki iránt, mentől erősebb a terelgető kényszer.

Vezessétek oda Krisztushoz az Oltáriszentségben a mai embert! Oltózzön Krisztus igazságába s szeretetébe s belőle kinőhet majd az a közösség, mely nem nyeli el az egyest, egy kívülről erőszakolt összetákolásban, hanem titokzatosan belenő az Élet ősforrásába: Istenbe!

Egy test vagyunk sokan, mindnyájan, akik egy isteni kenyérben részesültünk, mondja az apostol és folytatja: gyűlölheti-e valaki tulajdon testét?

Keresztény őseink a szentmisét „akciónak” nevezték. Ez jelentette nemcsak a fölséges istentiszteleti szent cselekményt, hanem azt a hitet is, hogy Krisztus oltáriszentségi jelenléte nem tétlen. Akik tehát Őt veszik, vele egyesülnek, azoknak folytatniok kell Krisztus megváltói működésének reájuk eső hátralevő részét, korunk megváltása által! Nem is említve az állandó engesztelés kötelezettségét, eleget tenni az Istennek a fajta, a vér, a közösség, a társadalmak bűneiért!

Krisztus a **vezeték**, Istentől az emberszívekhez (per Ipsum), Ő a **fő** az Egyház testében (cum Ipso) s a **szőlőtő** a venyigék számára (in Ipso).

Ez az Akció Katolika társadalomszervező hivatásának és küldetésének jogalapja s lényege: a Krisztusba való betesztülés folyamatában tevékenykedni!

Ebből folyik önként a szentáldozásnak legnagyobb áldása is:

1. BÉKÉT TEREMT.

Alex. Szent Cirill meghatóan írja: a hívek sokaságának egy volt szíve, lelke.

Róbert Károly összeesküvést fedezett fel. Az ítélet nem lehetett más: kivégzés. A siralomházból átvezette őket bilincsekben a templomba. Meggyónták szörnyű bűnüket a szerencsétlenek, meg is áldoztak a szentmisén.

A király az istentisztelet után átkisértette őket a palotába. Terített asztalok fogadták a különös vendégeket. A teremajtónál levétette rabláncukat s valóban királyi szavakat intézett hozzájuk. Urak! Nagyot vétkeztek a hűség s egység ellen. De Krisztus megbocsájtott nektek. S ha ő menny-

országát visszaadta nektek, akkor én sem ítélezhetem már többé felettetek! Együtt voltunk az Úr asztalánál, tartsunk össze ezentúl is életben, halálban!

Kínait kérdezzek, mi a legmegragadóbb neki a keresztény vallásban? Az hogy Isten megbocsát! Igen, csak átistenült lelkek tudnak megbocsátani. Erre a magaslatra tisztán világias érdekek s jelszavak után igazodó ember felemelkedni nem tud! Aki a jót jóval fizeti, csak állati színvonalon mozog. A kutya is megnyalja csontot dobó gazdája kezét. Aki jót rosszal fizet, az ördögi lélek. Aki a rosszat rosszal fizeti, közönséges emberi lélek. De aki a rosszat tudja jóval fizetni, az krisztusi lélek! Ilyeneket az Oltáriszentség nevel!

2. EGYSÉGET TEREMT A SZENTÁLDOZÁS.

A háziasszony 3 véka lisztbe kovászt tesz. A liszt lomha, mozdulatlan, érdektelen tömeg. A lisztszemecskék egymástól függetlenek. Elég is egy kissé közékük fújni, szétrebben az egész társaság. De most, hogy a kovász beléjük került, megelevenedik egyszerre az egész. Mozgás támad benn, a legutolsó szemecskét is átítatja. A tömeg lassan kezd emelkedni, terjeszkedik, átlépi eddigi szűk léthatárait. Szinte lelket kap! Már nem különálló részecskék, hanem egyetlen együtvé tartozó egész! Csak tűz kell, hogy ízes táplálék, kenyér legyen belőle . . .

Ha Szent Péter egy csillagsugáros éjszakán belépne egy modern plébániai irodába s fellapozná pl. a Béráltak anyakönyvét, de letörő meglepetéssel kellene megállapítania: ezek vették az Akció Katolika szentségét, a Szentlelket, de nem gyúlt lángra bennük a kegyelem, nem hatotta át őket az isteni kovász, széthúzza őket a közömbösség, a korszelem.

Talpra halottak! kiáltott Pericard hadnagy lankadt katonáihoz a bielski harcokban. Talpra fáradt, tespedt, széthúzó, semleges, hűtlen lelkek, kik az eszménynélküliség csillagatlan, sötét ege alatt elfelejtkeztetek a keresztési fogadásokról, melyet megújítottatok a gyönyörű elsőáldozási ünnepségen s még öntudatosabban nyilvánosan megvallottatok a bérmálás szentsége vételekor: Ellene mondotok az ördögnek s minden cselekedeteinek s minden pompáinak!

Ha a 400 milliónyi katolikus tömegeket a szentáldozás

friss kovásza átjárná, s egységesíteni tudná, micsoda világhódító erővel tudná a gazdasági s munkáskérdéseket az apostolutód szellemében megoldani, áttolva mind egy magasabb életszintáj életfakasztó légkörébe...

Én is flórenci vagyok, szólt bele büszkén a vonaton egy fiatal asszony, mikor szülővárosa műértékeit magasztalták utitársai. Én is katolikus vagyok, merjem büszkén megvallani s hirdetni! S tudjak ott lenni minden katolikus ügynél, mert velem, mint a siket kovács mondotta, mikor le akarták beszélni a katolikus nagygyűlésen való részvételről, hisz úgysem hall semmit: de eggyel több lesz a Krisztus serege!

Batu kánnak megjelent rossz szelleme s azt sugallta neki: támadd csak meg nyugodtan Magyarországot! Eléd küldtem már három szolgálmat, akik előkészítik győzelmedet: a gyanút, az egyenetlenkedést és a késedelmeskedést. — Szegény Hazánk, egy is elég volna neki ezekből! Hol a pártok, hol a szekták, hol a nemzetiségek bontogatták egységét, azt sem tudja, melyiket szeresse jobban, vagy melyiktől féljen inkább!

Az oltárhoz a guba és a vasalt nadrág, a tót halina s a sváb rékli egy ajtón jön be, az egy Krisztushoz s a szentáldozásnál Krisztus nem lát rajtuk mást, csak a megszentelő kegyelem fehér ruháját.

3. KRISZTUS FEKETE-SEREGÉT TOBOROZZA A SZENTÁLDOZÁS.

Mátyás király álmodott egy ilyenről.

Az angyalok, ha letérképezték a földet, úgy a legszebbnek az égből bizonyára az 1938-i Eucharisztikus Világkongresszust festették meg. Kétszázezer férfi Budapest egy terén, egy éjszakán, egy szívvel! Egy tűzben égtek! Egy pont-ra néztek, a világ központjára: a monstranciában trónoló Királyra!

Krisztusra esküdtek! Az állatkertből áthallatszott az oroszlánok ordítása, pillanatra azt hihettük, hogy a katókombák világa jött vissza. Mindenesetre őskeresztények hittvalló bátorsága ragyogott a szemekben. 200 ezer férfi borult le térdein a porba, remegett a szent áhitatban, epedve várva, hogy Krisztus hozzájuk lépjen s szívükbe szálljon...

200 ezer férfi fordult szembe a sátánnal, kötött új szövet-

séget az Úrral, a századok halhatatlan s legyőzhetetlen Királyával!

1000 pap áldoztatott. A pápa nem aludt egész éjjel s 44 nemzet fiai csodálták a csodát: a csodálatos egységet s harcra készséget az Eucharisziában összeolvadt seregben. Időfeletti, természet-, vér- s fajtafeletti szeretet hullámai rezegtek a szívekben! Éreztük az Örökkévalóság szárnycsattogásait... Hiszek! Hiszek! Veled leszek, mennydörgött a férfiak hűségesküje.

Ó vonj szívedre mindnyájunkat!

Würzburgi katolikus nagygyűlésen számolt be egy képviselő Dublinban szerzett tapasztalatairól. Tudni akarta, mi az ír katolicizmus titka. Kis külvárosi templomba ment korai szentmisére. Ott feltárult előtte a rejtély. 1300 férfi áldozott. Sem ünnep, sem szervezett közös áldozás nem volt. Csak egyszerűen nem tudják elképzelni az életet, a teljes kereszténységet Krisztus nélkül.

P. Bangha észlelte a kongresszus alkalmával, hogy a Lánchidon a kivilágított villanyfűzérben néhány égő siket volt... Kiegték? Vagy a foglalatban lazán álltak s így nem érintkezhetek az áramkörrel?

Kiegtél? Vagy csak közelebb, beljebb kellene állnod Krisztushoz, hogy kigyulhasson benned is a lélek?

Igen! Krisztus kenyér s bor színében Úr s Király a föld felett, forrassz egygé békességben, minden hívőt s a Nemzetet.

Ján. 1, 35. Áll vala kettő (András és János) s ránézvén Jézusra, mondá Keresztelő János: Ime az Isten báránya s utána menének.

XV. ERŐSHITŰ VEZÉREGYÉNISÉGEK KOHÓJA A SZENTÁLDOZÁS.

Newtonnak vetették fel hallgatói a kérdést, vajjon a föld temetőiben szerte az évezredek folyamán szétporlódott emberi test atomjai hogy találnak egymásra a feltámadáskor?

A tudós maroknyi vasport kevert a föld porába s felszólitotta őket, rajta, válasszák szét a fémport a földportól Csalódottan mondtak le a kísérletről. Newton erre egy mágneset tartott a keverék fölé s megindult egy csodálatos nyüzsgés-mozgás. A sok ezernyi kis reszelék mohón és szenvedélyesen tapadt a mágnesra.

Newton a lenyügöző kísérlethez magyarázatát is adta: Amit ez a mágnes idézett elő a holt anyag világában, ugyanazt teszi a lélek is halhatatlansága erejénél fogva a test részeivel.

XI. Pius bíborosaival társalgott. Kérdezte őket, mit tartának legidőszerűbbnek? Sok katolikus iskolát, felelte az egyik. — Igen, de nem ez a legfontosabb. — Sok új templomot, mondotta a másik! Pius pápa még mindig fontosabbat is sürgetett. Szemináriumok, vélte a harmadik bíboros... Végül is a pápa maga tárta fel az égető szükségletet: a mi időnkben a legszükségesebb, hogy minden plébánián legyen egy lelkes csapat, bátor, valóban hitből élő apostoli buzgóságú, lélektől áthatott hívőkből álló csapat!

Vezéregyéniségek kellene, kik az első frontvonalon harcolnak Egyházért, Krisztusért! Akik átveszik a lángot, a stafétát Krisztus oltáránál naponta s végighordozzák utcán, családban, műhelyben, földeken, gyárban, hivatalban, közéletben, egyesületekben, társadalomban, társasági életben, az összes élettereken égő szívüket s minden lelket, akikhez csak közük van vagy lehet valaha is az életben, akik közelükbe jutottak, lángallobbantanak!

Civil hivatásokban tulajdonkép papi lelkek ezek. Mai Mózesek, akik a) kitárt karral imádkoznak s így vívják harcaikat, lelkiséget szegezve lélektelenség s lelketlenség ellen,

elvet elvetlenséggel, szellemet, mégpedig katolikus közszellemet a krisztustalansággal, Krisztust az Antikrisztussal szemben; b) akik élővizet fakasztanak a hitetlenség, közömbösség, szívtelenség kőszikláiból c) s akik az égi mannához vezetik a népet, a Krisztusra s kenyérre egyaránt éhes tömegeket.

Akikben van hatalom kimondani, legyen világosság problémákban, legyen rend a rendszerekben s rendellenességekben, legyen jószágosztó az emberszív, legyen szépség a rút önzés helyett, legyen harmónia a pártoskodás helyén a gyűlölködők között s legyen istenibb az ember!

Akik tudnak vezényelni: Hó-rukk, mikor az új szociális világrend acél gerendázatát rakják, melyeket pedig egy ember megmozdítani sem bír! És akik saját mágneses terükben össze tudják tartani a közösségeket, melyeket Isten alkotott s az Egyház kifejlesztett. Akik felelősséget éreznek korukért s az újnak születésénél ők is ringatni akarják a bölcsőjét s a „holnap” keresztapaságát szent komolysággal vállalják.

Mi a titka a mozdonynak? 100 vagon drága kincsekkel megrakottan tétlenül vesztegel a fővonalon a síneken. Egyszerre csak eléjük fut egy fekete acélkolosszus, rákapcsol s vizsi diadalmas erővel célja felé a fővonalon a szerelvényeket. Az egész acélláncolatot! — A titok: a mozdonyban erő van! Feszültség! Izzó kazán, melyből a tűz teret keres, hogy kitörhessen!

1. MAGYAR HERCEG SZENTTÉAVATÁSI PERADATAI 1944-BEN

szintén ezt a tételt igazolják. Átfűtött lelkek, akarva nem akarva magukkal ragadnak lelkeket, ezreket s vizsik őket céljuk felé.

Mi fűtötte Batthyány Strattmann László herceget? 1931 január 22-én hunyt el. Nagy magyar család sarja. Orvosi pályát választotta. Nem úri kedvtelésből, hanem mert segíteni akarta szenvedő embertársait, hogy Krisztusunkat a sebeken beszívárogathassa lelkükbe! Úgy akart tenni, mint maga az Úr: visszaadni a test épségét s a lélek életét! Kórházakat létesít Köpcsényben, majd Körmenten. Vagyontalanok ezreit ingyen kezeli. 32 év alatt 20 ezer kényes szemoperációt végzett... sokaknak adta vissza a látást.

Legendákba illik mély vallásossága, odaadó szeretete

családja iránt, a jótékonykodása, de vezéregyéniség jeleit főképp abban árulta el önkéntelen, hogy az Oltáriszentség iránt gyengéd tisztelettel viseltetett. Az Oltáriszentség hitéből dolgozott, élt, apostolkodott!

Gyógyultjainak szentképet nyomatott ezzel a szöveggel: Jöttél, hogy gyógyulj. Megtörtént. Istennek hála érte. De ne feledd, hogy halhatatlan lelked van, mely oly becses, hogy Jézus érte meghalt! Az élet rövid, siess, járulj a nagy Szentséghez, mert sírodon túl csak Ő kísérhet el jócselekedeteiddel.

Naponta elmélkedett. Naponta hallgatott szentmisét s megáldozott, többször szentséglátogatást végzett, legtöbbször maga ministrált. Természetes, hogy műtétei előtt buzgón imádkozott a kezeibe került életér! Naponta az öt tizedes Rózsafüzért együtt végezte a ház népével s a legkisebb gyermeknek is elő kellett imádkoznia, amikor a sor rákerült.

Szerzetesien igénytelen, ami szintén a Krisztusba hasonulás következménye volt.

Nézzünk azonban egy másfajta arisztokratát. Aki a lélek arisztokráciájához tartozik ugyanazon joggal, mellyel a herceg!

2. BALLA APÓ 100 ÉVES, DE NEM ERRŐL HIROS.

Szép magyar paraszt-úr! A magyar gazdáknak van valami ősi királyi tempó, a hétvezérből. Isten bocsássa, de úgy el tudom képzelni Balla apót is a pannonhalmi székesegyház világhíres alsótemplomának vörös márvány trónfülkéjében, melyen valamikor Szent István király tartotta vasárnapjait.

Miről híres tehát Balla apánk? Hogy Petőfi ölében ült, ha nem is érdem, de mindenesetre említésre méltó élmény!

Hogy az alpápusztai részen fekvő kecskeméti Ballaporta nem akármilyen, azon sem csodálkozunk. Elvégre egy rangos embernek, akinek hozzá józansága van, szokott lenni valamiske tejbe aprítani valója.

Hogy az ambituson belül is béke s szeretet honol, az csak természetes. Ki is bántaná Balla apót, akit az egész háttár s a híros város szívébe zárt?

Hírössége onnét van, hogy a pápával levelezget.

1938-ban a budapesti Eucharisztikus Világkongresszuson ő köszöntötte a jelenlegi Szentatyát. Zengő szép magyarság-

gal s a pusztajáró ember szívetgyönyörködtető hangsúlyával. Azóta, hogy fekete zsinórosan ott állt a Béke fededlme előtt, 6 év telt el, de még nem felejtette el a Szentatya, anynyira, hogy csak nemrégiben gratulált neki a századforduló-jához: „Apostoli áldását küldi szívből Balla bácsinak a Szentatya.”

Tulipántos ládában drága kincs ez! De Balla bácsinak ennél is nagyobb érdeme van s öröme! Surbankó korától elsőpéntekes férfiligás volt. Ez a titok az ő életében is, mint mindenkiében, aki egyszer az Istenhez közelebb lépett s megkívánta a lélek boldogságát.

Szép ez a sorozat a nagyok galériájából. De nézzük meg, Isten kedvencei között mutatkoznak-e már

3. A NAGY HIVATÁS KIS JELEI.

Napoleon mondotta, hogy minden katona zsebében hordja a marsallbotot. Laci zsebéből is kilátszik már.

Reggel 5 óraker már talpon. Ugyan miért egy ilyen 8 éves gyermeknek ilyen korán kelnie! Özvegy édesanyja van s kevés a kenyér, sok a testvérke. Dolgozik Lacink. Tejet hord ki.

Mikor fáradtra nyargalásztta magát, hóban, esőben, akkor fut a szentmisére. Mert anélkül nem nap a nap!

Egy szerdai napon odahúzódik hozzám a katedrához: Atya kérem, valamit szeretnék mondani. — ? — Multheti szentgyónásomtól még nem követtem el egy bűnt sem! Istenem, de nagy szó ez egy városi gyermeknél!

Egy napon kérdem: Laci nem fázol a templomban egyedül? Nem érti. Hát egyedül jól érzed magad? — Jézuska nem érzi magát jól egyedül... Örül, hogy te szereted, de hol vannak a többiek?

Laci direkt módszerrel dolgozik s nála rövid az elhatározás és tett között az út: másnap 24 iskolapajtása kér, gyóntassam meg! Laci apostoli tüzettel van tele most már. Megfogta őt a vezéregyéniségek ihlete. Mi lesz belőle? Nem tudom még. De amit eddig tett, az is szép belépőjegy volna a mennyországba!

Falusi kovácsmester unokaöccse megérkezik a városból. Nagyiskoláit végzi. Papnak készül. Ott sündörög a bácsikája körül. Nagyon tetszik neki az üllök harangjátéka. Min-

den kalapács más hangot hoz ki az acélból. A legnagyobbat akarná félkézzel felemelni, de még kettővel is igen nehezen megyen. Az öreg bölcs rászól: Nem oda Buda! Hozzá kell nőni, fiam a kalapácshoz! — Igen, hozzá kell nőni a nagy feladatokhoz a kicsiben való hűséggel!

Imriske nagyon tudhatta ezt, pedig még iskolába sem jár. Dehát az Órangyalka s a Jézuska már sok olyan titkot súgott neki, amit felnőtt ember sem igen ért.

Ullői-úton robog a villamos. Apja újságot olvas, ő maga figyel kifele. Papa, templom, mondja az Ecseri-útnál. Apja mintha nem hallaná. Apa, templom, sürgeti kissé szégyenkezve, hogy az süketen hagyja. — Rá is mordul egyet: hagyj békében. — Jön az Örökimádási, a Tisztviselő-telepi után. Imriske már tudja, mit tesz! Feltérdel a padra s mikor a templom elé érnek, saját sapkáját előre levéve, két oldalt megfogja apukája kalapját, fölemeli s hangosan dicsér helyette.

Imriske nem tudta, mit tett. Apja átölelte, megcsókolta, még mentegette is magát, hogy fiam, fáradt voltam s olvastam, majd máskor másképp lesz. Mi pedig éreztük, most születőben van egy vezéregyéniség, aki Krisztus országáért máris megkezdte az offenzívát.

Szalézi Szent Ferenc mondogatta: mi püspökök olyanok vagyunk, mint a magas hegyek friss forrásából táplálkozó artézi kutak. Mindenki ihatik belőlünk. Mindenkié vagyunk. Az én lelkem vajjon iható friss víz, avagy erőtlen, poshadt keresztény vagyok?

Egyetlen lélek, ki felemelkedik, felemeli a világot! Igaza van Széchenyinek. Még ma felemelkedem, amennyire csak tudok. Az ember akkor a legmagasabb, amikor Isten előtt térdel! Még ma térdretem magam Krisztus előtt.

Nem lehetek a világ kiszolgálója! Az ösztöné s a testé. Legyek az Oltáriszentség kerubja!

Az Eucharisztikus Világkongresszus plakátján két kerub felemeli a földgolyót s az ég ormán tündöklő Monstrancia sugaraiba meríti. Fölséges hivatás! Ó Istenem, el sem merem hinni, hogy nekem szabad ilyenre gondolnom! Térdre roskaszt a gyönyörűség, hogy én, a por a földet, környezetemet, kis családomat, kis életemet, agyonsebzett szívemet az Oltáriszentség fényébe meríthetem. Mindennap! Már e pillanatban!

Mt. 9, 28. Hiszitek-e, hogy ezt megcselekedhetem ve-
letek? Igenis, Uram, felelék neki.

XVI. JÖJJ HITTEL JÉZUSHOZ!

Kis iskolás gyermekkel történt a hihetetlen, de hiteles eset. Rajzórán egyszerre csak zavartan kezdett viselkedni. Tanítója kérdi, édes fiam, mi bánt? A gyermek felsír: apikám arcát elfeledtem. Menj haza kisfiam, nézd meg, azután gyere vissza. A gyermek hazarohan. Félóra múlva boldogan jött vissza: most már tudom!

A modern európai lélekkel is körülbelül így van. Anynyira belemerült a holnap megrajzolásába, hogy elfelejtette a máts csak néha-néha sír fel benne a múlt, a tegnapi emléke. Megdöbbenve érzi ilyenkor, amit Dr. Kovács Vince püspök ír „Egy természetes kultúra lehetőségei” című tanulmányában: „Civilizációja, melynek haladásától boldogságát várta, egyre inkább ellene fordul, megrontja és pusztulással fenyegeti. — Egyszer fel kell adnunk a kompromisszumokat s meg kell mentenünk az embert! Visszafordulni a természetességhez!”

Ha ez áll a modern kultúráról, mennyivel inkább igaz a lélek természetfeletti életigényeire! Eltávolodtunk az eredeti isteni életeszmenytől. Elfelejtettük az igazi Krisztusarcot, az ősök gyakorolta hitet. Foerster állítja: a mai emberiséget nem lehet politikai s gazdasági rendszerekkel menteni! Ezek maguk is súlyosan betegek, gyógyulásra szorulnak. Születési hibájuk, hogy bölcsőjük mellett nem állhatott az Egyház! Csak a legkisebb sejtek: az egyedek, családok útján lehet, ha azok új állásfoglalásából megújult krisztusi lélekkel kezünk gondolkozni, beszélni, cselekedni, dolgozni, szeretni, szenvedni, élni.

A dermedtséget nem lehet viharral, hanem csak friss tavaszi életfakadással megszüntetni!

Mi az új állásfoglalás? Tudomásul venni, hogy a) Jézus maga itt él, oly közel, alig pár lépésnyire tőlem, hogy felkereshetem s szinte megérinthetem. b) Hogy Jézus ugyanaz,

aki Betlehemben megszületett, Názáretben nevelkedett, aki betegeket gyógyított, holtakat feltámasztott s értünk a keresz-
ten meghalt s aki most az Atya jobbján ül. c) Hogy 1900 éve
megszakítás nélkül éjjel-nappal közöttünk van s azóta vár
engem türelmesen, míg fel nem sír bennem a vágy, hogy
Hozzá visszafussak. Jött, hogy arcába nézhessünk s szerete-
tének foglyai legyünk mi is! S csendesesen tűri a megalázta-
tásokat, a mellőzést, gúnyt, ámulást, hálátlanságot. d) Hogy
Jézus hív: „Jöjjetek!” **Igéreteket tesz:** „Aki eszi testemet,
örökké él.” Hogy **fenyeget:** „Ha nem eszitek az Emberfia
testét, nem lesz élet bennetek.”

Hozzávihetem tehát kicsiségemet s én a semmi, énekel-
hetem, bírhatom, élhetem a Mérhetetlent! Kagylót teszek a
fülemhez, tengerzúgásnak vélem a bűgását. Képzelődé! E-
gyszerű hangtani törvény. Hallgatom szívem dobogását a
szentáldozás után: az Élet óceánja liheg bennem! Ez a leg-
valódibb valóság! A Rajna átfolyik lelkemen, írja Tauler...
Nos, az isteni Élet maga feszül a szívemben!

Nem ez a természetes visszafordulása a mai léleknek az
örök Lét forrásához?

Kezdjük a kezdet kezdetén:

1. APOSTOLKORI ŐSEINK SZENTÁLDOZÁSA.

Püspök Atyánk írja a Szentmise történetében: A III—IV.
században a pap, mikor a szent kenyeret nyújtotta, e szava-
kat mondotta: Krisztus teste. Erre a hívő hite s hálája je-
léül: Amen-nel felelt. A VI. században már a mai szöveget
használta: a mi Urunk Jézus Krisztus teste őrizze meg lel-
kedet. Régente állva áldoztak, böjti napokon térdeltek, az
áldozó hívőnek nem a nyelvére, hanem tenyerére tették az
eucharisztikus kenyeret. A nőknek fehér vászonkendővel
kellert kezüket letakarniok.

Ezen érdekes és jellemző adatok fényében Szent Lukács
leírása: „Ők állhatatosan kitartottak az apostolok tanításá-
ban, a kenyértörés közösségében...” Naponként egy szívvel-
lélekkel vették magukhoz az „Eledelt”, külsőségeiben is mé-
lyen megható virágzását mutatják az eucharisztikus lelki-
ségnek.

Nagy Szent Gergely idejében azonban a hívek már a
nyelvükre kapták a szent testet.

„Az Eucharisztikus Gyermeknevelésben“ olvassuk, hogy már a csecsemőket a keresztelésnél megáldoztatták szent vérrrel, természetesen a szülőkkel együtt. S egy évezreden át ez így volt.

Aranyszájú Szent János azonban már panaszkodik: ha csak húsvétra szántad a szentáldozást, akkor tudd meg, minden szentmisében Húsvétot ünnepelünk egész éven át! Nem tartanád csúnya, illetlen sérelemnek a házigazdával szemben — folytatja az egyházatya, — ha hivatalos lévén a lakomára, megmosod a kezedet, asztalhoz is ülsz, de nem eszel?!

A VII. század hitben tüzes lelkülete már annyira megborrad e hálátlanság láttára, hogy a diakonus felmegy a szószékre s mikor áldozásra kerül a sor, fennhangon küldi ki a templomból, akik csak szentmisére jöttek, de áldozni nem akarnak: távozzanak, helyet adván az áldozóknak. — Ezeket biztatja: hittel, félelemmel, szeretettel lépjetez ide!

Szent Ágoston hitét, hogy Krisztus magamagát tartotta kezében, mikor elhangzott igéje: ez az én testem, fogja valani az utolsó katolikus a világ végén is, aki majd az utolsó konszekrált szentostyában Jelenlevő előtt térdreborul, mint az apostolok az utolsó vacsorán, akik hitték, hogy az Isten Fia csodáját látják.

Lucianus vértanú papot († 312.) cserepekre fektetve bilincseltek meg. Pusztá mellére helyezték fogolytársai a kenyeret s bort, ott változtatta át, hogy egy nap sem maradjanak Krisztus nélkül, még a fogságban sem.

Megkapó az a hagyomány is, hogy őseink az oltárra pálmát, gyűrűt, lantot tettek, hogy ezek is hirdessék hitüket a hűséges szeretet végső győzelmében!

2. SZENT ISTVÁN CSALÁDJÁNAK KIRÁLYI HITÉLETE.

Vajjon milyen lehetett? Hiteles nagy XI. sz. Heiligen Kreuzi legendáriumban olvasom: „Bold. Imre megelégedvén kevés alvással, minden éjszakai, Istennek zsoltárokat énekelve virrasztott. Mit is, mikor atyja észbe vett, őt vigyázatost és titkon a falnak nyílásán át gyakorta szemlélte“... Szent Istvánról pedig Hartvik jegyezte fel: mindennap megújítja az Úr vacsoráját. — Hosszú éjszakákat töltött az oltár előtt. — Jámbor lelkét Krisztus testével felkészülten adta át Terem-

tőjének. B. Gizelláról olvasom: Szent Gellért hosszú szent-ségimádásokat vezetett... t. i. a királyi család részére.

900 esztendő szédítő távolságából úgy fénylenek ezek a nevek, mintha frissen, közvetlen a mi világunkban élnének. Királyi palástba szőtt angyali életek! Királyi lélekre kötve az Istenfiúság égi bővölete. A szentáldozás kiemelte őket életük arasznyi méreteiből, hogy minden időkre legyen hivatásuk: énekelni mindörökre Isten irgalmasságait az Oltáriszentségben!

Nálam nélkül semmit sem tehetek, mondotta az Úr. S ők az Úrral szövetkeztek. Most pedig lilimos zászlajuk alá toborozzák Mária országának népét: Rázátok le bilincseiteket, másszatok ki a bűnös szenvedélyek iszapjából, álljatok fel a posványból, tépjétek le arcotokról a közömbösség hamis álarcát, hisz alatta vérzik a lelketek! Szülessetek újjá Krisztusban az örök életre!

3. VISSZA AZ ŐSOKHOZ!

Gombold újra a mellényt, mit rosszul adtak rád! Deák szava. A mohácsi vész után egy hamisított, kilugozott, élő Krisztus nélküli kereszténység váltotta le az ősi szentistváni római kereszténységet. Hihetetlen károkat szenvedett ekkor az Oltáriszentség tisztelete.

Csak Szent Ferenc bátor fiai — a nép barátai s utóbb Szent Ignác fiai álrühában vándorolva a hódoltsági s újhítú területeken titokban szolgáltatták ki.

II. József alatt az Oltáriszentségnek imádatában csak nemrég beállott gyönyörű fejlődés vetését ismét elverte a jég. A milleneumi idők pedig laza, felületes, mindent a haszonra s érvényesülésre építő korszak volt s az Oltáriszentség ismét háttérbe szorult. Csak az I. világháború előtti időkben vett ismét lendületet az Oltáriszentség tisztelete és imádása a pesti Örökimádás templomból. Lassan terjedt s ma már mindenki hön óhajtja a visszatérést a téljes ősi hitgyakorlathoz.

Nem pepecselni, régi nótát mindig újra fűni, apró fűszálacskákat ide-oda tenni!

Szent Ambrus igen komolyan figyelmeztet: „Ha Krisztus mindennapi kenyér, miért veszítetek oly ritkán? Rendezétek életeteket oly módon, hogy méltók legyetek naponta venni!”

Szent Bernát a magát méltatlannak s kevésbé hitűnek érző ifjút ezzel bátorítja: „Áldozz az én hitemmel! De áldozz! Az én felelősségemre!”

Emmerich Katalin látomásban úgy látja, hogy Szent József a jászol előtt arcraborul, egészen némán, mélyen elmerülve a nagy titokban... A Szűzanya elszerűlt mellette. Csend. József adorál, hitt az angyalnak, hitt Máriának, hitt a Glóriának, most behunyja a szemét, hogy lásson.

Te azonban azt hiszed, hogy nyitott szemmel jársz. S mert nem láttad, aki a poharat fűtta, nem iszol, nem láttad a kenyérdagasztó kezét, nem eszel, nem láttad a pénzverdét, nem fogadod el a váltó aranyat... nem láttad az amerikai nagybácsidat, az örökséget nem veszed át, nem emlékezel a dajkád arcára, nem hiszed, hogy kised is voltál valaha s mert nem emlékezel egynapos korodra, nem akarsz tudomást venni arról, hogy életed nem öröktől fogva való, hanem Isten kegyéből. Pedig soha nem voltál jobban rászorulva a hitre, Istenre, mint most, mikor percenként közelebb jutsz Életed adójához, hogy számot adj sáfárkodásodról, a kegyelmekről, melyekkel Isten elhalmozott az Oltáriszentségben.

Jöjj a lourdesi ifjú hitével Jézushoz! Odavitték a barlanghoz s megkapta a szentségi áldást, de hiába esengett. Mikor a püspök a Legszentebbel már elhaladt előtte, utána kiált: „Megállj Jézus, megmondom Szent Anyádnak.” A püspök részvétellel visszalép hozzá, mégegyszer megáldja s végre teljesedett kívánsága...

Jézus, Mária Fia, könyörülj rajtunk! Gyógyítsd meg vakságunkat! Mária Fia! Mária országát nem tagadhatod meg! Parancsolj a szíveknek, hogy az ősök hitében megújuljanak: az Oltáriszentségben!

XVII. JÖJJ BIZALOMMAL JÉZUSHOZ!

A világ legnagyobb cibóriumuma nem Hollandiában van, ahogy mindenki gondolhatná, mert ott zsendül legszebben a krisztusi magvetés, hanem Afrika egy belga missziós telepén: Kabgaye-ban. Nem dicsekedhetnek olyan sajtóval, mint hollandus testvéreink, akiknél 2 millió katolikusra 35 napilap esik. Hollandia évente csaknem ezer missziós papot s 1700 apácát tart fönn saját erejéből. Évi 5 millió líra önkéntes adománnyal! Olyan erős a katolikus közszellem, hogy a nagy protestáns befolyás ellenére ki tudta vívni, hogy az állami iskolák csak azért, hogy a diákok naponta szentmisére mehessenek megáldozni, egy órával későbbre tették a hivatalos tanítás kezdetét. Egy emberre 1 líra átlag esik a szent missziók támogatásában is! — Mégis megelőzte a kis telep az összes nemzeteket az eucharisztikus életben. A cibóriumuk átmérője 33 cm. s 16 ezer szentostya fér bele, ami egy vasárnap épen elég s egy hét alatt a hétköznapokon ismét kiürül. Két vasárnapot véve: 8 napon tehát 48 ezer szentáldozást végeznek e valóban őskeresztények!

Mily arcpirító megszegyenülés fog el minket, mikor gyakorlati hitéletünket vizsgáljuk a statisztika tükrében. Azok a misszióbeliek sokszor két napot egyfolytában átgyalogolnak, csakhogy egyetlen egyszer megáldozhassanak egy héten. Mi majdnem ott tartunk, ahogy valaki mondotta még régebbi időkben: ha befúná a szél a kalapomat a templomba, otthagynám, csakhogy lábamat be ne tegyem.

Oreg egyházi hallgatja a kis ministráns lelkendezését: János bácsi, mennyien voltak ma megint a szentmisén! — János bácsi nagyot hallgat, azután megszólal: hát voltak vagy öten. Öten? nevetne a fiúcska — én legalább kétezret láttam! János bácsi magyarázza: Nézd fiacskám, 1995 **jelen volt** a szentmisén, de csak **5 vett rajta részt**. Olyan ez, mint mikor a lakodalmas házat **körülveszik** a kíváncsiak, bekukucskálnak az ablakon, látnak is, hallanak is mindent, de le nem ülnek velük lakomázni.

Azt feleled erre: Szent Alajos nagy szent volt, mégis csak minden három napon áldozott csupán. Igaz. De ő szent volt! Te pedig sokkal-sokkal gyarlóbb! Ő nem szorult ép ezért annyira Isten mindennapos segítségére a szentáldozásban, mint te. Bár az is tény, hogy Szent Alajos háromnapos készületre háromnapos hálaadást végzett. S ez is egy kis különbség!

Azzal utasítasz most el, hogy félsz áldozni, hisz oly féltelmetes nagy szentség. Maga az Isteni Nagy Fölség! Ki merhet hozzá lépni? Dolfusról olvastad, csak azért nem mert pap lenni, mert attól félt: elájulna, ha kezébe kellene emelni a Legméltóságosabbat.

Szalézi Szent Ferenczel felelek. A szentáldozás két fajta embernek való: tökéletesnek, hogy még tökéletesebb legyen, a tökéletlennek, hogy tökéletessé váljék. Erőseknek, hogy még izmosabbak legyenek, a gyengéknek, hogy megerősödjenek. Lelki gazdagoknak, hogy még jobban gyarapodjanak, a szegényeknek s betegeknek, hogy meggazdagodjanak s gyógyuljanak.

Ezek után kérded:

1. MELYEK A MINDENNAPOS ÉS KORAI SZENTÁLDOZÁS FELTÉTELEI?

X. Pius világos, rövid összefoglalást ad: Kegyelemállapot, jószándék, előkészület s hálaadás és semmi más a mindennapos szentáldozáshoz.

a) **Kegyelemben** élni annyi, hogy nem vagyunk a halálos bűn állapotában. Esznek a halottak? Áldozhatnak a halálos bűnben élők? — De viszont az élők nem maradhatnak mindennapi táplálkozás nélkül. Ez a mindennapi szentáldozás élettani törvénye! — A lélek életét állandó koplaltatással elképzelni nagyon nehéz! Természetesen a bocsánatos bűnök rabláncát is le kell dobni előbb-utóbb s legyen csak szilárd elhatározásunk: inkább meghalni, mintsem Istent súlyos bűnnel megbántuk s terjesszük ki ezt az álláspontot a szándékos s nem szándékos bocsánatos bűnökre is, hamarosan eljutunk a szentség igen magas fokára.

b) **Jószándék** megvan bennem, ha nem emberi hiúság vezet, sem a megszokottság, hanem hogy Istennek tetszésére legyenek s szeretetünk bilincseit még szorosabbra fűzzem s a

kegyelem tüzes gyógyerejével kiégessem magamból a hibák s gyengeségek salakját.

Rajmundustól kérdik: höl vagy szívesen? Ő Jézusra gondol s így felel: a Szeretetben. Kinek szolgálsz? A Szeretetnek! Mi hozott téged az oltárhoz? A Szeretet. Hova mégy? A Szeretethez! Mire gondolsz? A Krisztusra. Ha én is így tudok felelni e kérdésekre, teljesen nyugodt lehetek jószándékom felől.

c) Korai áldozók feltételei? Az elmondottak a gyermeki lélekhez arányítva. Püspök Atyánk bőven s csodálatos bölcseséggel fejtí ki a gyermekek mentől korábbi szentáldozásának felbecsülhetetlen hasznát s a szülők, lelkipásztorok ebbeli nagy felelősségét. „Az Eucharisztikus Gyermeknevelés” valóságos kodexe e kérdésnek. Mindenekelőtt azzal kell tisztába jönnünk, hogy az Úr nem valami drága, ritka dolgot, hanem a szegény emberek mindennapi egyszerű kenyerét választotta szentségi velünkmaradásának eszközéül. Étel, italt adni, mely a tikkadtakat üdíti s ellenszere az eredeti bűnből származó átkos letörtségünknek. Sajnos elhomályosult az a hitigazság, hogy maga Jézus, a végtelen csodatevő hatalmával jön a gyermeki lélekbe. Minden szentáldozás növeli a megszentelő kegyelmet: szentségi ereje nemcsak az érzékek s az értelem útján hat, az igazi megmozdulást: azt a titokzatos éleletet, melyről szól az Úr Jézus, az a belső kegyelmi kiáradás okozza, mely megvan az értelmi működésre képtelen csecsemőben is.”

Ki merné állítani, hogy a gyermekek várják ki az iskola közös elsőáldozás idejét? Ki merné visszatartani ezeket után a kisdedeket az Úr Jézustól, aki karjaiba kívánja zárni őket? Ki merné megfosztani a kisdedeket a szentáldozás nagy kegyelmeitől?

Amikor a gyermek meg tudja valamikép érteni az üdvösségre eszközszerűen szükséges hittitkokat, persze fölfogásához mérten és a közönséges ételektől meg tudja különböztetni a szentostyát és korához illő áhitattal keresi kis Jézuskáját, már rendszeresen az Oltáriszentséghez vezethetjük őket, természetesen gondosan előkészítve napi szentáldozásukat s hálaadásukat.

Isteni félreérthetetlen parancs! Ha nem eszitek, nem lesz életek — áll a kisdedekre is!

Angyalka Jézuskához kívánkozik. A szülők aggályosak.

A lelkipásztor kérdi: Milyen vallású vagy s hány Isten van? Az ártatlanság 3 kereszttel jelöli meg magát: Jézuska eszemben, szívemben, cselekedeteimben. Három ujjahegyén elszámolja a Szentháromság szent személyeit. Hit, remény is megvan benne bőven, hisz imádkozik gyógyulásért s más javakért. Rossz nem akarna lenni világéért sem, hisz akkor Jézuskához nem szabad mennie. Ebben benn van a pokol s mennyország lényegének ismerete is, hisz Jézuska nélkül, szentáldozás nélkül maradnia számára a legnagyobb pokol. Vele lenni a legédesebb mennyország máris. Hogy halhatatlan lelke van? Jobban érzi, mint a felnőttek, akik legfőljebb tudják. Hogy Jézuska emberré lett? Istenem, hogy csókolgatja az ő szent sebeit a Rózsafűzér keresztién... Hogy Jézuska nélkül nem jut a mennybe? Ezzel is tisztában van, hisz ezért is akar jóban lenni Jézuskájával. Ki utasíthatná el a kicsit ilyen hatalmas theologiai ismeretek után?

2. KÉSZULETEM.

Gondos legyen! A Nagy Szentséghez méltó. Jézus csak egyszer szállt le istállóba, most csak tiszta szívekbe vágyik.

Általánosságban: erkölcsi törekvésem irányát jelzi Gárdonyi végrendelete fiához: naponta egy jót tenni s egy rosszát nem tenni! Így hamarosan kigyomláztuk a bűnt s beültettük az erényt. Havonta egy-két jól előkészített szentgyónás. — A sas, mikor magasbarepül, először elveszti szeme látóhatárából a fészket, azután a sziklát, hol tanyázni szokott, majd az egész vidéket. Így fejtsen le lelkemről én is a sok érdekszálát, hogy egész szabad lélekkel jussak Jézusomhoz. A gyakori szentgyónás nem más, mint friss üzemanyagfelvétel a repüléshez. Egy kis revízió, mennyiben térhettem el a kitűzött álláspontjaimtól s egy bizalmas haditaktikai megbeszélés a lelkiatyával a következő gyónásomig. Álláspontunkat leghelyesebb a reggeli imában leszzegezni: Jézusom, mindent, **amikor, ahol, ahogy, amiért, mert** Te akartad!

Jézusom, a Te s Szűzanyád s Őrzőangyalom jelenlétében ezennel ünnepélyesen kijelentem, hogy nullának, semmisnek, érvénytelennek minősítek s lelkemtől, akaratomtól, szívemtől idegennek minden gondolatot, szót, cselekedetet, érzést

s belső megmozdulást, érdeklődést, ami bármikép is ellenkezne szent akarattal vagy csak tetszéssel.

Végeztek azután naponta esti lelkiismeretvizsgálatot, melynek alaphangulata mindig a hála legyen! Köszönöm, hogy nem voltam még rosszabb, hogy nem vetettél el, hogy legalább most belátásra jutottam, hogy ez a perc még hatalmasban van s leborulhatok **Dáviddal**: irgalmazz, a **vámossal**: légy kegyelmes, a **tékozló fiúval**: csak béresednek fogadj vissza, a **jobblatorral**: gondolj rám országodban, **Péterrel**: Uram, Te mindent tudsz, tudod azt is, hogy szeretlek!

3. NE NÉZD, HONNÉT JÖTTÉL, HANEM CSAK HOVA MÉGY.

Goethe ajánlja: Katasztrófák után ne sopánkodj azon, ami elveszett, hanem örülj annak, ami megmaradt!

Akár Alajos liliomos utain, akár Magdolna könnyáztatta, akár Péter vérpatakos utain jöttél, értékedet, helyedet Krisztus mellett az szabja meg, mik a vágyaid, célkitűzéseid. Bretagnei pap idegen helyen misézik. Az oltár poros, csak akkor veszi észre, mikor az oltárhoz vonult. Hervadt liliomok száradtan a vázákban. Kiemel egyet s letörli vele az oltár asztalát. Mikor visszateszi, látja, hogy a liliom az oltár vagy a kezeérintésétől kinyílt s ismét frissen illatozik...

Pazzi Szent Magdolna így szól: Mindent bírok! Jézus a szentáldozásban nekem adta magát!

Mit kesergek, hogy mit vesztettem eddig? Jézus, a Minden az enyém, tehát az enyém Minden!

•

Nem **menyiségi** szentáldozásokat, hanem igazán — szent, — **minőségi** áldozásokat! Az utóbbi meghozza az előbbit, a mindennapit!

Az Isten szeretetétől lángragyult lélek halála ép az, hogy visszajön. Mit adhat vissza a rózsa, a kalász a napnak? Mit adhat a lélek Krisztusnak? Alacoque Szent Margit bájos tervezetét ad: vasárnap szívem kohó legyen, tele a szeretet lángjával. Hétfőn: tabernákulum, hogy foglyul ejthessem örökre. Kedden: iskola, melyben mindig lábainál ülök. Szerdán: hajó, utasom s parancsol a viharnak. Csütörtökön: vendégségház s édes vendégem. Pénteken: otthon, melyben kar-

jai közé vetem magam. Szombaton: oltár, feláldozom magam
neki...

Lehet így unalmas a mindennapos szentáldozás?

Mondjam egyszerű szívvel: „Uram, eljöttem, szemem le-
sütve, fejem lehajtva, némán, megtörten. Ajkam se nyílik,
szavam se hallik, nem hull a könnyem. Csak várok szótlan,
csak nézlek hosszan s tudom, Te is tudod, miért jöttem...
Egy vallomást tenni: szeretlek, szeretlek, mindörökre!”

XVIII. JÖJJ SZERETETTEL JÉZUSHOZ!

Két szív egy dobbanás, ez a szeretet. Filmen bemutatták egyszer a szív működését. Egy élő ember szívét. Félelmetesen izgalmas látvány volt, amint a szívkamrák s billentyűk dolgoztak. Mint valami óriási Diesel-motor gépezete s a hangja iszonytatóan harsogott, ahogy a vér zuhogott benne s belőle, mint a Niagara zuhanása... Dobbanása mint a föld mélyéből előtörő robajok, mint nagyharang tompított kongása.

Ó ha Isten Fiának szívét láthatnók egyszer így filmen!

Nem vetné meg soha senki többé bizonyára a szeretetét! Genuai Szent Katalinnak egy megszállottból kiűzött ördög eltorzult arccal vicsorogta: én vagyok az a szerencsétlen, aki örökre megfosztva élek az Isten szeretetétől.

Hát lehetséges, hogy egy szenvedélyes, igazi szeretet s vígasznélküli, hiábavaló élet után még odaát se lehessen boldog? Kár vonszolgnom akkor a keresztet. Szent Ágoston igen komolyan jelenti ki: aki itt nem kereste földi életében, ott alig találja!

Aki egyszer is életében jól áldozott, annak a szentáldozás nélküli nap olyan, mint az ördögnek a kárhozat állapota, mint a napsugár nélküli nap. Az élet élettelen dermedtség. „Aznap nem élek igazán, amelyen nem áldozhatok”, sóhajtja Dr. Wettstein Vilma.

1. MI AKADÁLYOZ?

Mindenekelőtt alapelveket szegezlek le, hogy a lelki éhségstrájkra rávilágíthassak.

Először is a **szentáldozás nem végcél**, hanem eszköz a Jézusba áthasonuláshoz, az Örök Élet birtokbavételéhez. Amint a táplálkozás, az evés sem végállomás a szervezet életében, hanem csak út az élet elnyeréséhez, biztosításához. Egyszerre ép ezért nem is lehet a testet egy egész évre, vagy hozzá még egy egész életre végkielégíteni, hogy azután majd

halálunk előtt egy kis kóstolót, izelítőt el ne feledjenek idejében kiszolgálni. **b) Csak a halálos bűn tarthat vissza!** **c) A kísértés nem bűn.** Vagy beleegyeztél, akkor gyónd meg, tekintet nélkül arra, hogy akarsz-e áldozni, vagy nem, mert halálos bűn állapotában egy napig se maradj, vagy nem egyeztél bele, akkor pedig nem lehet semmikép halálos bűn.

Ki alázatosabb? Aki **gyakran** áldozik, **vagy** aki **ritkán**? Nagyképű kérdést tettem fel. Krisztus parancsolja, hogy áldozzam. Különbözik nem lesz élet bennünk. Márpedig ép mert nem élhetek Nélküle, nincs más megoldás, mint engedelmessé válni Neki. Nem alázatosság, hanem egyszerűen egészséges életössztön a gyakori szentáldozás.

A barika az egész világból nem lát mást, csak a zöld füvet. Tépegeti s ez elég neki. Nem felelős, mert nincs öntudata, sem magasabb rendeltetése. Én azonban már más elbírálás alá esem. Vianney Szent János látomása rendkívül komoly. Ítéletet tart Isten a lélek fölött. Az angyal alig valami jót tudott felmutatni a „követel” rovatban. Az ördög annál többet a „tartozik” rovatban. Nézd, Krisztus! Te érte emberré lettél, istállóban fagyoskodtál, éjszakákon át imádkoztál érte, Kálvárián elvérzettél s oltáraidon szívedet kitártad feléje s felkínáltad neki eged, de ő semmibe vett... Mégis engem szolgált, engem illet meg tehát!...

Mert az érvek, melyeket felhozol, igazán nem helytállóak, hogy azok alapján Jézus akaratán túl tehesd magad.

Mert az érvek, melyeket felhozol, igazán nem helytállóak, betegség, utazás, baleset, nagy veszedelem, természetesen mentenek. Ez esetben legalább **lelki** áldozást végezz, vagy **hetit**, vasárnapokon. S az **elsőpénteket** semmikép ne mulaszt el! V. Leó császár az alvó örök ölébe aranyat tesz irgalma jeléül, hogy nem torolja meg eljárásukat. Besurranó tolvaj még felébredésük előtt elveszi tőlük... Jézus naponta szívedbe helyezi szívét! Meg ne fosszon a nagy kegyelmektől a lanyhaság. **2. Új szokás** volna az életemben. Idegesít minden, ami új. Tehát idegesít az istállóban a villany, mely felváltotta a régi fagygyümécset? **3. Az Egyház** a XVI. századtól legalább csak a **húsvéti kötelezőt** írja elő, mit akarok a pápánál pápább lenni! Igaz. De csak a leglustábbaknak szánta korbácsul az Egyház, hogy legalább ennyit tegyenek meg... Egyébként X. Pius épp a tridentini szent zsinatot idézi, mikor sürgeti a mindennapos szentáldozást. **4. Jó keresztény**

vagyok anélkül is! Feleled: keresztény = „Krisztus nyomaiba lépő!” Krisztus ott található pedig a szentáldozásban! **5. Nem vagyok méltó.** Csak az Úr Jézus maga volna méltó. S nem azért áldozom, hogy Krisztus általam növekedjék szentségben, hanem fordítva. **6. Nem érzek kívánságot** utána. Jaj de nagy beteg, akinek nincs már étvágya! **7. Megszokássá válik!** Adná Isten! **8. Unottá válik.** Az is, ha naponta pénzpóstat kapsz? **9. Asszonyoknak, gyermekeknek való.** Valóban némely gyermek érettebb, mint a felnőttek. **10. Nem érzek áhítatot.** Akkor tehát inkább éhen halsz, de nem eszel kenyert, ha nincs mézzel kenve? **11. Jobban áldozom ritkábban!** Orvosság idejét nem a beteg szokta megállapítani! **12. Erőszakolnom** kellene! A mennyország erőszakot szenved. **13. Házasság vagyok.** A házasság szent! Szenteld meg szentáldozással! **14. Sokszor kellene gyónnom.** Ne vétkezz! A bocsánatosakhoz pedig elég: szenteltvíz használata bánattal, Confiteor a pappal s maga a szentáldozás! **15. Úgysem leszek jobb!** A fa, amikor rügyezik, maradt a régi természete, mégis jobb! S Isten bírálja el belső értékünket! **16. Mit szólnak az emberek?** A jámborak örülnek, a többiek nem számitanak! **17. Majd egyszer.** És ha nem éred meg? **18. Nagyob ünnepeken** úgyis megyek. Tedd ünneppé a szürke hétköznapokat! Jézus mindig ünnepi vendég! **19. Nincs szép ruhám.** A lélek fehérenműje a fontos! **20. A gyermekek otthonról nem engednek.** Hozd el őket! **21. Nincs, aki vigyázna a házra.** És mikor hivatalosan elhívnak? **22. Elsőpéntekes vagyok.** Hála Isten, akkor már kezdjük egymást illetve az Úr Jézust megérteni! **23. Kételyeim vannak.** A nap elúzi a homályt!

A luxemburgi egyetem egy hitetlen tanára szeretett ráolvasni tanítványaira. Uraim, hiszik önök, hogy az Úr Krisztus jelen van oltáraikon? Kórusban csengett az önérzetes hang: Hisszük! És ki volt ma pl. önök közül nála audiencián? Néma csend. Akkor önök, uraim vagy ostobák, vagy hálátlanok, vagy gyávák, ha nem áldoznak. Boldog lennék, ha oly hitem volna, mint önöknek, de boldogtalanabbá lennék, ha ilyen hittel olyan lennék, mint önök a gyakorlatban. Mondd valakiről, hogy hálátlan, minden rosszat elmodtál róla.

Boltosunk asztalhoz ül. Az izes tálakat túrkálja. Asszony, hogy került ezekbe petróleum? A feleség zavarba jön, de

életrevaló. Hamar rájön, hol a baj. Vesd le csak uracskám a bolti kötényt, mindjárt nem érzed! Igen, egy jó zárt lelki-gyakorlatban megszűnnek a fenti nehézségek. 24. Modern fiatal ember sportolásszerűnek gúnyolta a napi áldozást. Apponyt kérdi egy újságíró: Excellenciád milyen sporttal őrizte meg testének, szellemének friss rugalmasságát ebben a magas korban? — Kedves fiam, a napi szentáldozással. — Ez volt egyetlen örömöm.

2. „NEM MOSOLYOGNI VALÓ, HOGY ENNYIRE SZERETLEK!”

mondotta Jézus egyszer Folignói Szent Angelának.

Feleljek csak egyre az öt kérdésből: **Ki jön? Kihez? Miért? Mit hoz? Mit kér?** Az elsőre csak: Krisztus, aki a csillogok felett ül s átlépett évezredek, ki elvetette földi létünk éveit s learatja az utolsóig; kinek számolyától indult el a nap ma is, kinek trónusa előtt a világkezdet s a világvég; kinek egyik lábát a teremtés pora, másikat a világ hamuja borítja; kinek isteni fölséges szíve úgy szeret Téged, emberi szívedbe kívánczik leszállni!

Brigittának megjelenik az Úr, csupa seb, csupa vér. M: történt, ki tette, kérdi Brigitta?... Akik megvetik szeretetedet...

3. UTOLSÓ SZENTÁLDOZÁSOD.

Vajjon mikor s milyen lesz? **Vagy már megvolt utolsó áldozásod, csak még nem tudod?** — Ki mint él, úgy hal meg... Gróf Zichy érsek az utolsó kenet után delirál: „Úgy magához vonzott engem.” A haldokló Chantal Szent Franciskának lelkiatyja jelzi a véget, mely nagy kezdete lesz az igazi életnek: Tisztelendő Anyám, aki végtelen szeretetből földre teremtette, most végtelen szeretetből visszahívja. Ó mily vigasztaló, suttozta a szent.

Halálrasedzett francia tiszt harctéren saját vérével írja fedezéke falára: Katolikus vagyok, Krisztussal halok meg! S boldog mosollyal hanyatlik hátra.

Prohászka kathedrális élet volt, melyben állandóan ki volt helyezve a monstrancia. Benne szüntelen a csodálat áhítata kezdődött. Mámorba borultan vallotta szerelmét Jézus-

nak! Amihez ért, eucharisztikus lángoló himnusszá nyiladozott mennyei kenyértől illatos kezében. Fejfájára méltán írhatták: Amíg éltem, nálatok voltam az Istené, most Istennél vagyok tiétek mindörökké...

Asszisi Szent Ferenc azzal búcsúzik Klárától: „Mikor ez a rózsabokor kinyílik, visszajövök.” Klára imádkozik s a száraz bokor júniusi szépségében pompázik.

Imádkozom, hogy virágba boruljon lelkem. Jézusom, megcsókolom öt szent sebedet, melyekből rámfolyt megváltó szent véred. E néma szájak iszonyú bíborajkukkal azt énekelik felém: szerettelek. Uram, add, hogy egyszer kimondhassam szívem legmélyéből: szeretlek!

S amikor eljő a boldog perc, utolsó áldozásom napja, amikor szívem végsőket dobbanja... akkor is azt suttogja ajkam: szeretlek! „S mikor már szemem elhomályosul, látni foglak szívemben. S ha fülem is elsiketül, még hallani fogom szavadat. S ha lezárod ajkam, némán is Hozzád sóhajtok! S ha megbénultan lankadnak karjaim, átölellek lelkemmel. Mikor megszűnik szívem dobogása, agyam sejtjeiben találok arcodat. S ha azt is elborítja az öntudatlanság sötétsége, az utolsó csepp vérem a szívemben énekelni fogja”: **Oltáriszentség!**

IMA A GYAKORI SZENTÁLDOZÁS ELTERJEDÉSÉÉRT

Ó édes Jézusom, ki azért jöttél e világra, hogy minden ember lelkének a kegyelem életét megadjad s hogy azt benne fenntartsad s ápoljad, mindennapi gyöngeségünknek mindennapi tápláléka akartál lenni, irántunk való szeretettől lángoló Szívedet alázatosan kérjük, áraszd Szentlelkedet mindenkre, hogy akik halálos bűn szánandó állapotában tengődnek, Tehozzád visszatérve az elvesztett kegyelmet újra visszanyerjék, akik pedig Veled a kegyelem állapotában élnek, tőlük telhetően naponként járuljanak szent asztalodhoz, hogy a mindennapi szentáldozásban bocsánatos vétkeik el-lenszerét naponként magukhoz vegyék s így a bűnöktől mindinkább megtisztulva a Teveled való boldog együttélésre eljussanak!
Amen.

TARTALOM

MEGÚJHODÁSUNK:

Előszó	— — — — —	7
--------	-----------	---

I. FELFOGÁSBAN:

I. „Kialtás Krisztushoz”	— — — — —	10
1. Útban hazafelé Krisztushoz	— — — — —	10
2. Megújulás az Oltáriszentségben	— — — — —	11
3. Eucharisztia szent fehér világforradalma	— — — — —	12
II. Az Egyház s Mária kezén az Oltáriszentséghez	— — — — —	15
1. Beszédes hagyományok és zsinati tanítás	— — — — —	16
2. Szűzanyánk s szentek nyilatkozatai	— — — — —	17
3. Beszédes pápai tettek s egyházfői megnyilatkozások	— — — — —	18
III. Egyetlen reményünk oltáriszentségi Jézusunkban	— — — — —	20
1. Örökdik a világ felett: állandó jelenlétével	— — — — —	21
2. Közvetít föld s ég között: a szentmisében	— — — — —	22
3. Szállást vesz szívünkben: a szentáldozásban	— — — — —	23

II. CSALÁDBAN:

IV. A családi béke titka a szentáldozás	— — — — —	25
1. Jézus a házasok szövetségese	— — — — —	26
2. Az apát a család papjának, az anyát napjának szánta	— — — — —	27
3. A gyermek a boldogság biztosítója, örömünk oka	— — — — —	29
V. A hitvesi hűség óra a szentáldozás	— — — — —	30
1. Gyűrűnket Jézus áldja meg	— — — — —	31
2. Eskünket Jézus keresztjére tettük	— — — — —	32
3. A gyermekért mindent bírunk kell!	— — — — —	33
VI. Áldozatosságra a szentáldozás nevel	— — — — —	35
1. A szentek közös titka	— — — — —	36
2. Jézuska kis hősnének ereje a szenvedésben	— — — — —	37
3. Gazdag szegények ereje a szeretetben	— — — — —	38

III. IFJÚSÁGBAN:

VII. Tisztaságban megőrzi ifjúságunkat a szentáldozás	— —	40
1. A legdrágább nászajándék	— — — — —	41
2. Jézussal lehetséges szemben az árral	— — — — —	42
3. Legszebb életemlék	— — — — —	43
VIII. Szenvedélyeinket segít legyőzni a szentáldozás	— —	45
1. Jézussal szemben tehetetlen a sátán	— — — — —	46
2. Kitartás a kísértésben	— — — — —	47
3. Diadal a viharokban	— — — — —	48
IX. Tekintélytisztelet forrása a szentáldozás	— — — — —	51
1. Istené a dicsőség	— — — — —	52
2. Protestáns vélemény a katolikus tekintélytiszteletről	— — — — —	53
3. Légy külön, mint apád	— — — — —	54

IV. HIVATÁSMUNKÁBAN:

X. Szentáldozás fokozza munkaszeretetünket	— — — — —	56
1. Egyedül, vagy Jézussal?	— — — — —	58
2. Jézus milliókért, milliók Jézusért	— — — — —	59
3. Az új világregend munkástípusa	— — — — —	60
XI. Az oltár: a munkáskérdés megoldása	— — — — —	62
1. A kenyér története	— — — — —	64
2. Legendák a kenyérről	— — — — —	65
3. Ahol a szociális kérdés erővonalai találkoznak	— — — — —	66
XII. Egy napom Jézussal	— — — — —	68
1. Életem miséje	— — — — —	68
2. Szentmisém átélése	— — — — —	69
3. Nehéz búcsúzni Tőled Krisztusom!	— — — — —	73

V. SZERVEZÉSSEN:

XIII. Egyházközségi életünk középpontja a szentáldozás	— —	74
1. Összefűzi a családokat az Egyházzal	— — — — —	75
2. Összefűzi a vezetőséget Krisztussal	— — — — —	76
3. Összefűzi a híveket egymással, vezetőkkel, papjukkal	— — — — —	77
XIV. A katolikus társadalmi szervezés lelke a szentáldozás	—	79
1. Békét teremt	— — — — —	80
2. Egységet teremt	— — — — —	81
3. Krisztus verhetetlen fekete-seregét toborozza	— — — — —	82

XV. Erőshítű vezéregyéniségek kohója a szentáldozás	— —	84
1. Magyar herceg szenttéavatási peradatai 1944-ben	—	85
2. Balla apó százéves, de nem erről híros	— — — —	86
3. Nagy hivatás kis jelei	— — — — — — —	87

VI. GYAKORLATBAN:

XVI. Jöjj hittel Jézushoz!	— — — — — — — —	89
1. Apostolkori őseink szentáldozása	— — — — — — —	90
2. Szent István családjának királyi hitélete	— — — — — — —	91
3. Vissza az őshöz	— — — — — — —	92
XVII. Jöjj bizalommal Jézushoz!	— — — — — — — —	94
1. Mindennapi s korai szentáldozás feltételei	— — — — — — —	95
2. Készületed	— — — — — — —	97
3. Ne nézd, honnét jöttél, csak, hova mégy!	— — — — — — —	98
XVIII. Jöjj szeretettel Jézushoz!	— — — — — — — —	100
1. Mi akadályoz?	— — — — — — —	100
2. Nem mosolyogni való, hogy Jézus ennyire szeret!	— — — — — — —	103
3. UTOLSÓ SZENTÁLDÓZÁSOD	— — — — — — —	103
Ima a gyakori szentáldozás elterjedéséért	— — — — — — —	104

